

A FŐVÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1923
ÚJ FOLYAM 3. KÖTET 1-4. SZ.

TARTALOM:

Jelentés az 1923. évről	1	Közlekedés	40
A Központi Könyvtár új szerze- ményei 1923	23	Kereskedelem	40
Általános munkák	23	Pénz- és hitelügy	41
Bölcselet	24	Biztosításügy	41
Vallás, Egyház	26	Pénzügy	42
Társadalomtudomány	27	Néprajz	42
Statisztika	28	Nyelvészet	43
Államtudomány	29	Természettudomány	43
Társadalmi kérdés	31	Alkalmazott tudományok	44
Jogtudomány	34	Művészet	45
Közigazgatás	36	Irodalom	46
Jótékonyosság, Szegényügy	37	Történelem	46
Közoktatás	38	Földrajz	47
Közgazdaság	38	Életrajzok, Emlékiratok	48
Gazdaságpolitika	39	A Budapesti gyűjtemény új szerze- ményei	51
Mezőgazdaság	40	Kurrens folyóiratjegyzék	55
Iparpolitika	40		

E szám ára 24.000 K

**BULLETIN DER
STADTBIBLIOTHEK
VON BUDAPEST**

**1923 NEUE FOLGE.
3. BAND Nr. 1—4.**

**BULLETIN OF THE
BUDAPEST
PUBLIC LIBRARY**

**1923 VOL. 3. No 1—4.
NEW SERIES**

Betűrendes tárgymutató a szerzemények jegyzékéhez

Sachregister — Subject index

Adók és illetékek	42a	Iparpolitika	40b	Nemzetközi jog	34b
Agronomia	44b	Írás	23a	Népesedés	29a
Alkalmazott tudományok	44a	Irodalom	46a	Néprajz	42b
Allam és egyház	29b	Jogtudomány	34a	Nyelvészet	43a
Allamtudomány	29a	Jótekonyság	37b	Okkult tudományok	25a
Általános munkák	23a	Kereskedelem	40b	Paleontológia	43b
Antropológia	44a	Keresztény felekezetek	27a	Parasztkérdés	34a
Békemozgalom	31b	Keresztényszocializmus	33b	Pénz- és hitelügy	41a
Belpolitika	30a	Kivándorlás	31a	Pénzügy	42a
Bibliofília	24b	Kommunizmus	33b	Politikai forradalom	30b
Biológia	44a	Könyvészet	23a	Prolegomena	23a
Biztosítástügy	41b	Könyvkötés	44b	Sajtó	24a
Bolsevizizmus	33b	Könyvtárügy	23b	Statistika	28b
Bölcsélet	24b	Közegészségügy	44a	Szegényügy	37b
Büntetőjog	36a	Közélelmelés	40a	Szocializmus	33a
Civilizáció	28a	Közgazdaság	38b	Szociográfia	28b
Demokrácia	29b	Közigazgatás	36b	Szövetkezés	33a
Drágaság	40a	Közjog	35a	Társadalmi kérdés	31b
Egyház	26a	Közlekedés	40b	Társadalomtörténet	28b
Egyházjog	36b	Közoktatás	38a	Társadalomtudomány	27b
Egyháztörténet	26b	Községi igazgatás	37a	Technika	44b
Életrajzok	48a	Községi pénzügyek	42b	Település	31a
Emlékiratok	48a	Köztisztviselők	36b	Természettudomány	43b
Építésrendészet	44b	Krisztológia	26b	Történelem	46b
Erkölcsbölcsélet	25b	Kultúra	28a	Tudás	23a
Fajsziológia	28a	Külpolitika	31a	Ujságírás	24a
Festészet	45a	Lakáskérdés	33a	Üzemtartás	40a
Fizika	43b	Lakbérleti jog	36a	Választások	30b
Földrajz	47b	Lélektan	25b	Választójog	35b
Gazdasági leírás	39a	Magánjog	36a	Vallás	26a
Gazdaságpolitika	39b	Mathematika	43b	Vallásbölcselet	26a
Gazdaságtörténet	39a	Mechanika	43b	Vámügy	40b
Geneológia	49b	Mezőgazdaság	40a	Zene	45b
Geológia	43b	Mozsi	45b		
Grafika	45b	Munkáskérdés	32a		
Gyarmatpolitika	31a	Művészet	45a		
Hadügy	37b	Nem keresztény vallások	27b		
		Nemzetiségi kérdés	30a		

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár 17. évi jelentése az 1923. évről

17. Jahresbericht der Budapester Stadtbibliotheken über ihre Tätigkeit im Jahre 1923

17th Annual report of the Budapest Public Library for the year 1923

A gazdasági téren még mindig tartó hanyatlás ez év számára kiépített munkaprogramunkat is erősen korlátozta. Ez megdöbbentő módon jut kifejezésre az évi könyvgyarapodásból, szembeállítva az előző évvel. Könyvbevásárlásainkat ugyanis rendkívül kedvezőtlenül befolyásolta a német könyvek váratlan rohamos drágulása s ennek szomorú eredménye volt, hogy míg az előző évben 20.000 kötetet tudtam beszerezni a tudományos központ és a fiókkönyvtárhálózat számára, addig a jelentés évében alig 10.000 kötet új könyvet vásároltam. A hanyatlás tehát 50%-os volt. Ilyen sanyarú viszonyok között szinte emberfeletti munkát kellett végeznünk, hogy az évek folyamán nehéz munkával kiépített színvonalát könyvtárunknak fön tudjam tartani.

A tudományos könyvek iránt érdeklődő kutatók száma ugyanis állandó növekedést mutatott és fiókkönyvtárhálózatunkat is valósággal megrohanta az olvasnivágyók hatalmas tábora. Ily módon a kereslet kielégítése minden erőnket igénybe vette. Igaz ugyan, hogy a tudományos kutatók nemes belátással méltányolni tudták ennek a fejlődő kultúrintézetnek nehéz helyzetét és csupán az a szomorú vigasztalásunk maradt, hogy a többi közkönyvtárak is hasonló nehézségekkel küzdöttek. A mind élesebben jelentkező könyvhiányt megkíséreltük ellensúlyozni a legodaadóbb készséggel, hogy legalább meglévő könyvanyagunkat minél nagyobb könnyedséggel juttassuk kutatóink kezébe. E téren az egész könyvtári tisztviselői kar nemes önfeláldozással állott mögöttem, amiért őszinte köszönetemet érdemelte ki.

Sokkal súlyosabb, sőt egyenesen válságos helyzetbe került fiókkönyvtárhálózatunk. Míg ugyanis 1923-ban 10.329 kölcsönzőre 10.644 új kötet esett, a jelentés évében 15.600 kölcsönzőre csupán 4845 kötet jutott. A statisztika elmélete szerint tehát, az előző évben minden kölcsönzőre egy új kötet jutott, míg a jelentés évében ez az arányszám negyedére romlott le. Ennek következménye volt azután az a sajnálatos jelenség, hogy fiókkönyvtáraink olvasói az év folyamán némely fiókkönyvtárunkban többször is kicserélődtek, mert a régi olvasók nem kaphattak új könyveket.

Am bízva a jobb idők elkövetkezésében, most már minden erőmet a belső függő munkálatok elvégzésére fordítottam. Így a tudományos központ szak-katalógusainak teljes revízióját végeztük el, a mutatkozó hiányokat új katalóguscédulákkal pótoltuk és különösen nagy gondot fordítottam a különgyűjtemények katalógusainak pontos kiépítésére. Örömmel jelentem, hogy nagyon részletesen differenciált szak-katalógusaink az esztendő végére olyan pontos kiépítést nyertek, hogy a kutatók kényelmét a keresésben a legmagasabb fokra emeltük.

Könyvtárunk régi könyvtárpolitikámhoz híven iparkodott ebben az évben is a többi testvérintézettel ápolni a jó viszonyt. Minden alkalmat megragadtam arra, hogy a hozzánk forduló hazai és külföldi kultúrintézetek kéréseit a legnagyobb körültekintéssel teljesítem.

Dr. Wenhardt János egyetemi tanár, kórházi igazgató főorvos, a Szt Rókus-kórház betegei részére kórházi könyvtárat állíttatott fel. E könyvtár berendezésére a mi könyvtárunkat kérte föl s az összes munkálatokat elvégezve, a főváros első kórházi könyvtára a következő évben meg is nyílt.

A nehéz gazdasági viszonyok dacára a Tanács ez évben is alapított egy új fiókkönyvtárat, a 8. sz. fiókkönyvtárat, mely Óbudán a Kórház-utcai elemi iskola két földszinti helyiségében rendeztetett be. Az egyik helyiségben állítottam föl a gyermekkönyvtárat, a másikban pedig a felnőttek kölcsönkönyvtárat. A közel 4000 kötettel megnyíló új fiókkönyvtár igen jelentős kultúrmissziót végez ez eléggé elhanyagolt külvárosban, amit élénken bizonyít az a körülmény, hogy a szeptember hóban megnyíló könyvtár az év végéig több mint 6000 könyvet forgatott meg. Fiókkönyvtárhálózatunk egyik jelentős láncszeme a 3. sz. Százados-úti fiókkönyvtár, fájdalom még ez évben is szünetelt, mert a roskadozó épület átépítéséhez szükséges hitelösszeget nem sikerült megszerezniem.

Tudományos téren ez évben is folytatta könyvtárunk a régi önként vállalt kötelezettséget, t. i. a hozzánk forduló hazai és külföldi intézetek részére időnkint nagyjelentőségű bibliográfiákat állított össze. Így az esztendő folyamán négy ízben fordult könyvtárunkhoz a vallás- és közoktatásügyi minisztérium, hét ízben külföldi intézetek. A külföldi intézetek részére készített bibliográfiák ellenértékeképpen rendszerint értékes cserekönyvanyagot kaptunk.

Felvinci dr. Takács Zoltán a Hopp Ferenc-múzeum igazgatója nagyértékű könyvtárkatalógusában könyvtárunk Keleti-gyűjteményének anyagát is szerepelteti. A külföldi szakintézetekkel élénk kapcsolatban álló múzeum ily módon sok oly külföldi intézet és tudós előtt tette ismertté könyvtárunkat, amelyekkel s akikkel egyébként kapcsolatba nem jutottunk volna.

Itt említem meg, hogy e nagyjelentőségű különgyűjteményünk eddigelé zsúfoltan összehalmozott könyvanyagát újonnan berendezett könyvespolcokon helyezhettük el. Miáltal a szakszerű kezelés most hosszú időre biztosítva látszik.

A könyvtár tudományos munkásságához tartozik, hogy a tanügyi VII. ügyosztály az oda megvételre benyújtott pedagógiai és egyéb tudományos jellegű újonnan megjelent könyveket bírálatra hozzám adta ki és a tudományos bírálatokat esetenként jelentések formájában nyújtottam be.

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 50-ik évfordulója alkalmából a Tanács és a Közgyűlés elhatározta, hogy Budapest bibliográfiáját egyéb várostörténeti művek elkészíttetése mellett megírattja. A bibliográfia anyagának feldolgozására 1711-ig bezáróan dr. Ballagi Aladár egyetemi ny. r. tanár urat kérte föl, az 1711-től 1873-ig terjedő anyag feldolgozására pedig e sorok íróját.

Régi nyomasztó gondja volt könyvtárunknak a háború előtti időkből fennmaradó külföldi adósságok rendezetlensége. Ez évben végre sikerült a Tanács megértő támogatásával úgy a genfi Olschki céggel, mint a hágai Nijhoff céggel előnyös megállapodást kötnöm, mely szerint öt évre beosztva kamatmentesen törleszthetem az adósságokat. Az első részletfizetések teljesítéséről csak a következő évben számolhatok be.

*

PÉNZÜGYEK

Finanzen — Finances

(L. az 1—3. sz. függeléseket.)

A korona elértéktelenedése ez évben is tovább folytatódott. Ezért költségvetésem szám-
szerű adatai az év folyamán helyt nem állóknak bizonyultak, de mégis azon igyekeztem,
hogy a fölvelt hitelek aranyértékét kiadásaink meg ne haladják. Sajnos, ilyen körülmények
között könyvállományunk számottevő gyarapításáról szó sem lehetett. Az egész év a legnagyobb
mértékű takarékoság jegyében folyt le.

A házipénztár forgalmát az alábbi számok mutatják:

bevétel	11,065.000 K
kiadás	10,992.262 „
összes pénztárforgalom	22,057.262 K

SZERVEZETI ÉS SZEMÉLYZETI ÜGYEK

Organisation und Personalangelegenheiten — Organisation and staff

A személyzet hullámozását alábbi adatok ismertetik:

Új alkalmazások: Dr. Jajczay János államtudort január 3-án nevezte ki a polgármester úr ideiglenes hivatalnoknak, beosztása: a Katalógizáló osztály. Dr. Kanyó Erzsébet bölcsészettudort augusztus 1-én nevezte ki a polgármester úr, beosztási helye: a Fiókközpont. Gyakornoki kinevezés mindössze egy történt az év folyamán: Reichel Ferencet április 25-én nevezte ki a polgármester úr. Az altiszti létszám részben áthelyezés, részben új alkalmazás útján négy személlyel szaporodott: Gerebenits Antal, Józsa Katalin, Madarász Ferenc és Zsitnik Béla.

Ezzel szemben a létszámapasztási törvény következtében a személyzet csökkenése a következő: Nyugdíjaztatott: dr. Illyefalvi Lajosné kezelőfőtiszt, elbocsájtottak: Weisz Stefánia, Grossmann Jolán, Szabó Károly, Hummel Endre, Rózsa József és Steinberger István napidíjas hivatalnokok; Janek Jakab, Kollarits István, Sumann Magda altisztek.

GYARAPODÁS

Zuwachs — Accession

(L. a 4–7. sz. függelékeket.)

A jelentés évében 11.082 kötettel gyarapodott a könyvtár könyvvállománya. Ebből a központra 6237, a fiókokra pedig 4845 kötetnyi gyarapodás esett. Ez utóbbi szám, ha tekintetbe vesszük azt, hogy abban az újonnan felállított óbudai könyvtár könyvvállományának nagyrésze is beleértődik, oly alacsony, hogy szinte kétségessé válik a fiókkönyvtárhálózat fenntartása, a könyvvállománynak ily csekélymértékű növelése mellett. Négy nagyforgalmú fiókkönyvtár könyvgyarapodása a jelentés évében nem érte el a 2000 kötetet! Hinnünk kell benne, hogy a főváros vezetősége, mely kulturális kérdésekkel szemben mindenkor nagy megértést tanusított, az elkövetkezendő évek költségvetésének megállapításakor nagyobb költségvetéssel lehetővé fogja tenni ez intézetek életműködését.

Ajándékozóink névsorát hálás köszönetünk kifejezésével itt közlöm:

Hatóságok, intézetek, egyesületek: Administration du Bureau International du Travail (1), American assoc. for internat. conciliation (11), American relief administration European children's fund (5), Aranyművesmesterek egyesülete (2), Archiv f. Philosophie (3), Atlanta University Press (3), Austria, Handelsmuseum (4), Belgium, Ministère de l'intérieur (1), Berkeley, University of California (9), Berlin, Handelskammer (1), Bern, Gemeinderat (3), Bibliofil Társaság (1), Biblioth. France-Amerique (1), Birmingham, Public Libraries Committee (1), Bologna, Buletino della Bibl. Comm. (1), Bremen, Lesehalle (1), Bristol, Municipal Public Libraries (1), Brookline, Public Libraries (1), Brookline, Public Library (4), Brünn, Handels- u. Gewerbekammer (6), Budapest, Államrendőrség (1), Budapest, Székesfőv. Statiszt. Hiv. (2), Budapest, All. Kertészeti Tanint. (1), Budapest, Francia misszió (2), Budapest, Gör. kath. egyetemi és főiskolai ifjúság Vasvári Pál köre (2), Budapest, Egyetem (3), Budapest, Földtani intézet (189), Budapest, Kereskedelmi és Iparkamara (1), Budapest, Ügyvédi Kamara (1), Calcutta, Búhár Library (1), California, University (1), Carnegie Endowment for international peace (3), Chicago, Citizens assoc. (3), Chicago, John Crerar Library (1), Chicago, West park commissioners (1), Cleveland, Public Library (1), Columbia, Public Library (5), Comité catholique des amities francaise (3), Comité de relations internationale (11), Debrecen, Tudományegyetem (4), Dresden, Statist. Amt (1), Dresden, Grundrenten & Hypothekenanstalt (1), Ernst-múzeum (5), Fiume, Kommando d. Stadt (1), Genève, Union internat. de secours aux enfants (2), Göttingen, Universitäts Bibliothek (113), Hamburg, Grosseinkaufs Ges. deutscher Consumvereine (1), Hadtört. levéltár és múzeum (1), Honvédelmi minisztérium (6), Internat. Frauen-Kongress (1), Kath. Középisk. Tanáregy. (1), Kiel, Orientalisches Seminar (7), Kispeszt, Munkástelepi áll. polg. fiúiskola (3), Kobenhavn, Kommission for Havundersogesser (8), Közmunkák Tanácsa 1916–22. évi jelentése (1), Közp. Statiszt. Hiv. (1), London, Fulhaan Public Libraries (1), London, Westminster

Public Libraries (1), Magyar fogorvosok egyesülete (1), Magyar gyermektanulmányi társ. (1), Magyar-Holland Szemle (1), Magy. irod. tört. társ. (1), Magyar könyvkiadók, könyvkereskedők és zeneműkiadók orsz. egyesülete (1), Magyar könyvnyomdászok és betűöntők segélyező-e egyesülete (2), Magyar Külkereskedelem (1), Magyar nemzeti munkáskönyvtár (1), Magyar Nemzeti Múzeum (1), Magyar philosophiai társaság (1), M. Tud. Akadémia (18), Magy. orsz. tűzoltószöv. (1), Massachusetts, Board of gas and electric ligh. (1), Massachusetts, Bureau of statistics (1), Mexico, Secretaria de gubornation (1), Minerva Biztosító r.-t. (2), Ministère de l'instruction publique et des beau-arts (1), Mult és jövő (2), Műegyetem (3), Nagybritannia, General federation of trade unions (3), Nemzeti zenede (6), Népies irod. társaság (4), Netherlands Bank (1), New-York, Russel Sage Foundation Library (6), New-York, Society of the lyingin hospetae (1), O. M. K. E. (1), Orsz. Közműv. Tanács (1), Orsz. Levéltár (1), Orsz. szabad- oktatási tanács (15), Orsz. Széchenyi-szöv. (1), Österr. Staatsamt f. Handel u. Gewerbe (3), Paris, Bibliotheque Nationale (1), Paris, La Fraternité musulmane (1), Ref. theologia akadémia (1), Revue de Hongrie (1), Róma, Bibliotheca Naz. Centrale Vittorio Emanuele (1), Sächsisches Statist. Landesamt (1), Sonor genovai könyvkiadó (1), Stokholm, Socialstyrelsen sociala maddelanden (1), Svédország, Statistikai hiv. (2), Széchenyi könyvtár (1), Székesföv. Házi- nyomda (55), Székesföv. Tanácsa (13), Szövetkezeti értesítő (1), United States Health Service (1), Universale Esperanto Asocio (3), University of Illinois bulletin (3), Washington, Library of Congres (2), Washington, Smithsonian Institution (23), Wien, Kaiser Franz Joseph I. Jubileums- Stiftung (3), Wiener Volksbildungsverein (1), Zürich, Zentralbibliothek (2), Egyéb (128). Összesen 679.

Magánosok: Alexa Ferenc (1), dr. Balás P. Elemér (1), Bálint Antal (1), dr. Bán Aladár (1), dr. Baranyai József (1), Bella Lajos (9), Bölcs Ödön (4), Csepela (3), dr. Erdélyi Sándor (17), dr. Eulenberg Salamon (1), dr. Ferenczy Izsó (1), Fodor Árpád (1), Gál Csaba (1), dr. Goldziher Károly (1), Grosz János (1), dr. Gulyás Pál (5), dr. György János (2), Halmay Márius (80), dr. Heller Erik (1), dr. Hevesi Simon (1), Janet, Ch. Paris (3), Jeszenszky István. Kékesi (1), dr. Kepes Ernő (1), Kovács Andor (2), dr. Kremmer Dezső (16), dr. Kuzsinszky Bálint (5), dr. Magyary Zoltán (1), Mandl L. (103), Miller G. A. (12), Orbán István (1), dr. Schweinitzer József (1), Singer Berthold (1), Smolka János (8), Soós J. (1), Strém István (2), Sztrokay István (5), Tant Edgar (1), gr. Teleki Pál (1), Vavrincez Dezső (3), dr. Wildner Ödön (20), ismeretlen (23). Összesen 347 db.

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK

Spezialsammlungen — Special collections

(L. a 8. sz. függelékeket.)

A Keleti-gyűjteményt ez évben is dr. Dávid Antal főkönyvtáros vezette, aki referencszolgálat mellett látta el ennek a gyűjteménynek a munkáját. Feldolgozás alá ez évben 230 kötet került, főleg a Thallóczy- és Vámbéry-hagyatékokból s a Szabó Endre-könyvtárból. Nagyobb arányú könyvvásárlásra anyagi okokból gondolni sem lehetett s ezért maradt el a nagy keleti szövekiadások tervezett beszerzése is. Ugyanez volt a helyzet a keleti szakfolyóiratok rendelése körül is. A Deutsche Morgenländische Gesellschaft felügyelete alatt megjelenő folyóiratokon kívül csupán a Revue d'Assyriologie-ra tudtam előfizetni. A nagy amerikai, angol, francia szaklapok megszerzése, melyek nélkül pedig a magyar orientalisztika alig tarthat lépést a nemzetközi haladással, még mindig a jövő álma.

A Budapesti-Gyűjtemény is szerény keretek közt tudott csak működni. 359 kötettel gyarapodott a gyűjtemény könyvanyaga s 523 kisnyomtatvánnyal az osztály kisnyomtatványgyűjteménye. A Szűry-gyűjtemény (magyar irodalmi első kiadások gyűjteménye), mely szintén ennek az osztálynak keretei közé tartozik, 72 darabbal gyarapodott az év folyamán. E külön-gyűjtemény munkásságát az alábbi számok ismertetik.

Könyvanyag.

Osztályozva	177 mű
Helyszámozva	177 „
Sorszámozva	366 kötet
Katalógizálva	177 mű
Behelyezve	337 kötet
Áthelyezve	54 „

Katalógus.

Átvett betűrendes cédula	270 db
„ szakkédula	330 „
Behelyezett betűrendes és szakkédula	330 „

Kisnyomtatványok.

Besorozva	523 db
Osztályozva	562 „
Katalógizálva	562 „
Behelyezve	708 „

Ujságszelvények.

Átvéve, illetve besorozva	1303 db
Címírás	1552 „
Feldolgozva	645 „

Ezenkívül feldolgozta az osztály a Vasárnapi Ujság 1854-től 1900-ig terjedő évfolyamából a Budapestre vonatkozó cikkek bibliográfiáját. Az osztály ez évben a következő forgalmat érte el: 179 kötetet használtak az olvasóteremben, 363 kötetet magában a gyűjteményben s 282 kötetet kölcsönöztek ki az olvasók. Az összes forgalom tehát 924 kötetre rúgott.

A külföldi és magyar röpiratgyűjtemény 232 kötettel gyarapodott.

AZ OSZTÁLYOK ÉVI MUNKÁSSÁGA

Arbeitsleistungen d. einzelnen Abteilungen — The work of the different départements

Rendelő-osztály. 1923-ban 731 db könyvet rendelt az osztály. Ebből beérkezett 630. Új vétel (rendeléssel együtt) 1314 kötet volt. Antikvárvásárlás 1116 db. Helyszámozott könyvek összege 3222 db. Feldolgozásra került összesen 2771 db könyv és 523 kisnyomtatvány. A régi raktárból feldolgozott az osztály 3675 db-ot. A központ számára 3067 db könyvet tartott meg az osztály és 1181 db-ot selejtezett ki. A székesfővárosi statisztikai hivatalnak átadtunk 210 db-ot, a fiókközpontnak pedig 83 db-ot.

Katalógizáló-osztály. Az 1923. év folyamán a katalógizáló-osztály 6562 db könyvet vett át feldolgozásra a Rendelő- és Reference-osztálytól. Ebből elkészített és átadott:

a Rendelő-osztálynak	518 db-ot
a Reference-osztálynak	3541 „
az A-gyűjteménynek	647 „
a B-gyűjteménynek	64 „
a P-gyűjteménynek	1322 „
az R-gyűjteménynek	449 „
Egyebüvé	119 „

Elkészült 4680 db cím. Levonatott 78.421 cédula. A cédulákat ez évben nem a Házinyomda, hanem Lesskó Béla könyvtári felügyelő készítette, házilág, kézi levonógépen.

Behelyezett az osztály:

a nyilvános szakkatalógusba	18.290
„ „ betűrendes szakkatalógusba	13.988
„ földrajzi katalógusba	4.369
könyvkártyázást végzett az osztály	7.001 db-ot.

A két nyári hónapon át a nyilvános szakkatalógust revideálta az osztály. Ez a munka befejeződött.

Könyvkötészet. A könyvkötő-osztály a jelentés évében kötésre 2838 db-ot adott át a Házinyomdának. Házikönyvkötészetünk működése ebben az évben a lehető legszebbnek mondható. A múlt évben bevezetett ú. n. törhátú-kötések nagyon jól beváltak, úgyhogy az év folyamán ezek közül csak néhány darab jött vissza kisebb javításra. Ez évben is 1 segéd és

2 munkásnő volt a házikönyvkötészetben alkalmazva. Munkabéremelés 12 ízben volt az év folyamán. Januári béreket véve alapul, ez 1725%-os emelésnek felelt meg.

A házikönyvkötészet készített:

	A központ raktárának	A fiókoknak
Új kötést	8 db-ot	
Tékát	89 "	
Kartonborítást	1592 "	
Aranyozást	3793 "	4891 db-ot
Táskázást	2132 "	6266 "
Javitást	250 "	4681 "
Dobozt	38 "	54 "
Feliratragasztást	— "	25 "
Választólapot	— "	695 "
Kusztoszáragasztást	— "	883 "
Katalógus-táblát	— "	3 "

Reference-osztály. Katalógusok. A jelentés évében a reference-osztály befejezte a betűrendes szak- és földrajzi katalógusok revízióját.

Raktár. A július havi szünet alatt újabb könyvrevízió volt a raktárban, elég jó eredménnyel.

Osztályozás. A Reference-osztály 6713 kötetet osztályozott ez évben. Ebből 4698 kötetet osztott be a nagy raktárba, 730 db-ot a Keleti-gyűjteménybe, 359 db-ot és 523 kisnyomtatványt a Budapesti gyűjteménybe, 37 db-ot a Röpirat-gyűjteménybe, 299 db-ot a Pamflet-gyűjteménybe, 45 db-ot a Bibliográfiai gyűjteménybe és 22 db-ot a Könyvtártani gyűjteménybe.

Kölcsönzés. Az olvasótermet 29.776 olvasó látogatta, akik közül 4350 a folyóirattermet, 25.426 a kézikönyvtárt használta. Helybeli olvasásra a raktárból 7237 olvasó, 13.289 kötetet kért. Az olvasásra hazavitt 36.390 kötetel együtt a raktár forgalma 49.679 kötetre rúgott. Legnagyobb volt a forgalom március havában (4054), legkisebb júniusban (2217). Július havában a kölcsönzés szünetelt. Beiratkozott 1071 új olvasó. Az újonnan beírt olvasók foglalkozás szerint:

1. Szabadfoglalkozású	12·4 ⁰ / ₀
2. Tanszemélyzet	13·3 ⁰ / ₀
3. Köztisztviselő	19·7 ⁰ / ₀
4. Önálló iparos és kereskedő	0·5 ⁰ / ₀
5. Magánalkalmazott	15·9 ⁰ / ₀
6. Bémunkás	0·8 ⁰ / ₀
7. Főiskolai hallgató	28·6 ⁰ / ₀
8. Középiskolai tanuló	0·1 ⁰ / ₀
9. Szakiskolai tanuló	1·9 ⁰ / ₀
10. Háztartásbeli	1·2 ⁰ / ₀
11. Katona	2·1 ⁰ / ₀
12. Egyetemi ny. r. tanár	1·3 ⁰ / ₀
13. Művész	0·8 ⁰ / ₀
14. Egyéb	1·4 ⁰ / ₀
Összesen	100 ⁰ / ₀

Folyóiratterem. Az 1923. év elején 362 folyóirat járt a könyvtár folyóirattermének, ezek közül megszűnt 21, viszont újabb rendelés és ajándékozás útján 15 folyóirattal az év végéig 356-ra szaporodott a könyvtárnak járó folyóiratok száma. E folyóiratanyag nyelvek szerint a következőképp oszlik meg:

Német	166
Magyar	165
Francia	8
Angol	5
Olasz	3
Holland	2
Svéd	2
Több nyelvű	3
Egyéb	2

Szakok szerint ez anyag megoszlása a következő:

Közgazdaság	60
Jogtudomány	53
Társadalmi kérdés	36
Általános	28
Közigazgatás	28
Bibliographia. Könyvtár	20
Társadalomtudomány	18
Politika	16
Alkalmazott tudományok	15
Történelem. Földrajz	11
Irodalom	9
Nyelvészet	9
Természettudomány	9
Művészet	8
Statisztika	8
Nevelés	7
Philosophia	7
Vallás	5
Társadalmi tevékenység	5
Néprajz	4

Ez évben kötésre adatott 75 kötet napilap és 370 kötet folyóirat. Hírlapelőfizetési irodánk útján elküldtünk 235 db reklamációt, közvetlenül kiadóknak 36 db-ot. A postán való reklamáció lehetőségének megszűntével a telefoni reklamációk mellett főképpen személyesen jártunk el az egyes kiadóhivataloknál.

A *Fiókközpont és a fiókok működése*. A Fiókközpontba ez év folyamán 4845 kötet (4231) mű került. Ebből vétel 4031 mű, 4607 kötetben. Áthelyezés és ajándék útján 238 db könyvvel gyarapodott a Fiókközpont könyvállománya. Munkateljesítés: A Fiókközpont iktatott 5062 művet s osztályozott 4218 művet. Katalóguscédula készült 17.441 db leltárlap, 11.363 és könyvkártya 5657 darab.

Fiókokból beérkezett 32 db áthelyezés, 5768 javítás, 76 kiselejtezett, összesen 5876 kötet. Fiókokba kiküldött az osztály 6000 kötet új és 4513 javított könyvet. Kötésre kiadatott 4573 kötet, visszaérkezett 5705 kötet könyv. Házikönyvkötészetünk javításra kapott 8371 db könyvet, visszaadott 5422 javított és 858 db selejtes kötetet. A kiselejtezett anyagból összeállítható és javítható volt még 112 kötet könyv.

3. sz. Százados-úti fiókkönyvtárunk elhelyezésének sokáig vajudó kérdése ez évben végre oly megoldást nyert, hogy a székesfőváros tanácsa a dűledező épület renoválását határozta el. Az épület újjáépítésének munkájával a tanács a mérnöki ügyosztályt bízta meg, mely azt a jövő év tavaszán fogja megkezdeni.

A szépen működő Gázgyári könyvtárról 8-ik sz. függelékünk tájékoztatja az érdeklődőket.

*

Azok a kedvezőtlen könyvbeszerzési viszonyok, melyekről jelentésem elején megemlékeztem, természetszerűen az egész éven át érzettették hatásukat. Mint-hogy könyvtárunk ereje, mint modern tudományos könyvtaré, éppen abban áll, hogy a legújabb tudományos kutatásokat feldolgozó műveket lehetőleg gyorsan juttassuk kutatóink kezeihez, ezért kétszeresen nehezebb esett könyvtárunknak, hogy gyakran nem volt módjában beszerezni egy-egy túldrága alapvető modern munkát.

Mégis örömmel állapítom meg, hogy kutatóink népes taborában 51 egyetemi tanár nevével találkozunk, akik munkásságuk zömét könyvtárunk segítségével végezték. Nem lehet kétséges, hogy egy hivatása magaslatán álló könyvtárnak minden alkalmat meg kell ragadnia arra, hogy ne csupán a könyvek lelkiismeretes őrzője legyen, hanem figyelemmel kísérje a tudományos élet hazai és külföldi viszonyait, mint készséges baráti munkatárs álljon olvasói mellé. Ezt a

könyvtárosi szempontot iparkodtam egész évi könyvtári politikámban hangsúlyozottan keresztülvinni s ha nagyobb eredményt nem tudtunk elérni: nem könyvtárunkon mult.

Ezévi statisztikai tábláink, szembeállítva az előző év sokkal kedvezőbb gazdasági viszonyai között felvett statisztikákkal, aránylag nem oly kedvezőtlenek, mint várhattuk volna. Az előző évinél alacsonyabb számoszlopok belső összefüggéseit vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a természettudományok terén a könyvszükséglet közel 100%-kal emelkedett (1922: 2·5%, 1923: 4·9%). A többi szakok aránylag csekély ingadozást mutatnak az előző évihez képest. Érdekes megfigyelésünk, hogy felére leszállt könyvvásárlásunk dacára a központi olvasótermek látogatottsága az előző évihez képest valamivel javult, ami azt mutatja, hogy régi törzsanyagunkat intenzívebben forgatták olvasóink.

Az erősen elhasznált fiókkönyvtárak könyvanyagát ez évben mintegy 5%-kal nagyobb olvasótábor használta. Különösen örvendetes jelenség, hogy a tudományos központ könyvforgalma közel 14.000 darabbal javult. Mind e jelenségek együttevén világosan mutatják, hogy úgy a tudományos központ, mint a fiókkönyvtárhálózat könyvanyaga az előző évinél erősebben volt igénybevéve.

Az igazgatósággal élő szóval és írásban közölt könyvkérések 80%-a (erről ugyanis rendszeres statisztikát vezet könyvtárunk) színvonalon álló tudományos, ismeretterjesztő és szépirodalmi műveket ölelnek fel. Ebből azt az örvendetes következtetést merem levonni, hogy könyvtárunk olvasói legnagyobbbrészt a komoly tudás és önművelődés őszinte híveiből toborzódnak.

Ha gazdasági viszonyaink javulni fognak és könyvtárunk végre megéri azt az időt, hogy legalább a hazai és külföldi könyvtermelés gyűjteményeinket kiegészítő színét-javát be fogja tudni szerezni, akkor az a hálás és komoly olvasótábor, mely évek óta szeretettel és megértéssel keresi fel könyvtárunkat, bizonyára meg fog kétszereződni.

Budapesten, 1925. február végén.

Dr. Kremmer Dezső
könyvtárigazgató.

1. Függelék

A KÖNYVTÁR KÖLTSÉGVETÉSE 1922- ÉS 1923-BAN

Bibliotheksvoranschläge für die Jahre 1922 und 1923 — Library estimates for 1922 and 1923

	1923			1922		
	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Együtt Zusammen Total	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Együtt Zusammen Total
I. KIADÁSOK						
<i>Ausgaben — Expenditure</i>						
Személyi kiadások . . . . . <i>Gehälter — Salaries</i>	10,160.000		10,160.000	791.605		791.605
Segélyek és pótlékok . . . . . <i>Unterstützungen, Reisegelder Reliefs and travelling expenses</i>	600.000	75.000	675.000	70.000		70.000
Házbér . . . . . <i>Miete — Rent</i>	150.000	210.000	360.000	15.000	33.080	48.080
Épületfenntartás, fűtés, világítás stb. <i>Erhaltung der Gebäude, Heizung, Beleuchtung etc. — Building mainte- nance, heat, light etc.</i>	404.000	609.000	1,013.000	271.344	111.900	383.244
Könyvbeszerzés . . . . . <i>Bücheranschaffung — Books and periodicals</i>	1,900.000	2,200.000	4,100.000	350.000	300.000	650.000
Könyvkötés . . . . . <i>Buchbinder — Binding</i>	1,970.000	1,970.000	3,940.000	150.000	160.000	310.000
Katalógusok, Értesítő nyomása . . . <i>Katalogdruck, Bulletin Catalogues, Bulletin</i>	500.000	250.000	750.000	30.000	20.000	50.000
Különféle dologi kiadások . . . . . <i>Verschiedene sachliche Ausgaben Postage, stationary, supplies</i>	968.000	310.000	1,278.000	138.190	43.400	181.590
Rendkívüli szükséglet . . . . . <i>Ausserordentliche Ausgaben Extraordinary expenses</i>	—	100.000	100.000	—	100.000	100.000
Összesen . . . . . <i>Insgesamt — Total</i>	—	—	22,376.000	—	—	2,584.519
II. BEVÉTELEK						
<i>Einnahmen — Incomes</i>						
	300.000	1,000.000	1,300.000	73.650	157.000	230.650

2. Függelék

A KÖNYVTÁR 1922. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA

Schlussrechnung 1922 — Account 1922

T á r g y	A költségvetés előirányzata	A zárszámadás eredménye	A zárszámadás eredménye az elő- irányzatnál több (+) vagy kevesebb (—)
	k o r o n a		
I. KIADÁSOK			
A) <i>Központ</i>			
1. Személyzet illetményei	792.000.—	1.277.050·28	+ 485.050·28
2. Segélyek, jutalmak, esti pótlékok	60.000.—	189.384·93	+ 129.384·93
3. Házbér	15.000.—	15.000.—	—
4. Épületfenntartás	—	—	—
5. Fűtés	205.000.—	461.940.—	+ 256.940.—
6. Világítás	40.000.—	212.329·25	+ 172.329·25
7. Tisztogató	5.000.—	23.219·90	+ 18.219·90
8. Vízdíj	1.600.—	3.709.—	+ 2.109.—
9. Bútorok pótlása és javítása	20.000.—	20.800.—	+ 800.—
10. Könyvbeszerzés	300.000.—	830.805·30	+ 530.805·30
11. Könyvkötés	150.000.—	804.598·13	+ 654.598·13
12. Katalógusok és értesítők	30.000.—	30.004·52	+ 4·52
13. Különfélék	138.000.—	928.765·56	+ 790.765·56
14. Budapesti gyűjtemény fejlesztése	50.000.—	99.240.—	+ 49.240.—
B) <i>Fiókok</i>			
1. Esti pótlékok	10.000.—	10.000.—	—
2. Házbér	33.000.—	76.089·58	+ 43.089·58
3. Fűtés, világítás, vízdíj	100.400.—	136.153·37	+ 35.753·37
4. Tisztogató	3.500.—	5.379.—	+ 1.879.—
5. Bútorok pótlása és javítása	10.000.—	10.000.—	—
6. Könyvbeszerzés	300.000.—	1.449.323·45	+ 1.149.323·45
7. Könyvkötés	160.000.—	381.013·44	+ 221.013·44
8. Katalógusok	20.000.—	20.000.—	—
9. Különfélék	43.000.—	101.347·28	+ 58.347·28
10. Rendkívüli szükséglet	100.000.—	1.166.768·90	+ 1.066.768·90
Összesen	2.586.500.—	8.252.921·89	+ 5.666.421·89
II. BEVÉTELEK			
1. Központi könyvtár	73.650.—	81.498.—	+ 7.848.—
2. Fiókkönyvtárak	157.000.—	225.081.—	+ 68.081.—
Összesen	230.650.—	306.579.—	+ 75.929.—

3. Függelék

KIMUTATÁS A KÖNYVTÁR 1923. ÉVI BEVÉTELEIRŐL
Ausweis über die Einnahmen der Bibliothek 1923 — Income account 1923

	Könyvtár- használati díj	Kölcsöndíj	Intődíj	Kiadványok	Másod- példányokért	Kártérítés	Vegyések	Összesen
	K	K	K	K	K	K	K	K
Központ	442.160	—	425.719	23.310	—	—	—	891.009
Fiókok:								
1. sz. fiók	300.726	466.534	891.242	—	—	27.726	—	1,686.228
2. " "	6.400	169.240	231.900	—	—	—	—	407.540
3. " "				Z á r v a				
6. " "	86.600	86.750	432.296	—	—	2.610	—	608.256
7. " "	3.040	84.730	185.532	1.010	—	2.500	—	276.812
8. " "	41.920	146.310	47.100	—	—	—	—	235.330
Fiókok össz.	438.686	953.564	1,788.070	1.010	—	32.836	—	3,214.166
Mindössz.	880.846	953.564	2,213.789	24.140	—	32.836	—	4,105.175

4. Függelék

A GYARAPODÁS KIMUTATÁSA SZÁRMAZÁS SZERINT, 1922—1923
Zuwachsstatistik nach der Herkunft der Bücher — Statistics of accession by origin of the books

Szárma- zás Herkunft — Origin	1923			1922		
	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Összesen Zusammen Total	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Összesen Zusammen Total
	darab — Stücke — pieces			darab — Stücke — pieces		
1. Köteles példány . . . . . <i>Pflichtexemplare — Duty copies</i>	11	—	11	21	—	21
2. Csere . . . . . <i>Tausch — Exchange</i>	82	—	82	63	—	63
3. Ajándék* . . . . . <i>Schenkung — Gifts</i>	697	—	697	1.996	—	1.996
4. Áthelyezés . . . . . <i>Umstellung — Transferred</i>	3.067	238	3.305	3.763	769	4.532
5. Vétel . . . . . <i>Kauf — Purchase</i>	2.430	4.607	7.037	4.276	9.875	14.151
Összesen . . . . . <i>Zusammen — Total</i>	6.237	4.845	11.082	10.119	10.644	20.763

* A fiókoknak szóló ajándékok is a központ „ajándék” rovatában vannak kimutatva; a fiókoknál az „áthelyezés” rovatban szerepelnek.

5. Függelék

A GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA NYELVEK SZERINT, 1922—1923
Zuwachsstattistik nach Sprachen — Statistics of accession by languages

Nyelv Sprache — Language	1923						1922					
	Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total		Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total	
	darab	‰	darab	‰	darab	‰	darab	‰	darab	‰	darab	‰
1. Magyar . . . . . <i>Ungarisch — Hungarian</i>	1.686	27·0	4.457	92·1	6.143	55·7	3.946	39·0	9.226	86·7	13.172	63·5
2. Német . . . . . <i>Deutsch — German</i>	2.939	47·1	231	4·7	3.170	28·6	2.277	22·5	1.195	11·2	3.472	16·7
3. Francia . . . . . <i>Französisch — French</i>	639	10·2	138	2·8	777	7·0	1.010	10·0	168	1·6	1.178	5·7
4. Angol . . . . . <i>Englisch — English</i>	408	6·5	15	0·3	423	3·7	1.214	12·0	30	0·3	1.244	6·0
5. Olasz . . . . . <i>Italienisch — Italian</i>	89	1·4	4	0·1	93	0·7	435	4·3	15	0·1	450	2·2
6. Román . . . . . <i>Rumänisch — Rumanian</i>	10		—	—	10		18		—		18	
7. Tót . . . . . <i>Slovakisch — Slovak</i>	3		—	—	3		22		—		22	
8. Szerb-horvát . . . . . <i>Serbisch-kroatisch Serbian-Croatian</i>	150		—	—	150		158		—		153	
9. Orosz . . . . . <i>Russisch — Russian</i>	85		—	—	85		637		—		637	
10. Egyéb . . . . . <i>Sonstiges — Other</i>	142		—	—	142		250		—		250	
11. Többnyelvű . . . . . <i>Mehrsprachig — Polyglott</i>	86		—	—	86		152		10		162	
Összesen . . . . . <i>Zusammen — Total</i>	6.237	100·0	4.845	100·0	11.082	100·0	10.119	100·0	10.644	100·0	20.763	100·0

7. Függelék

AZ AJANDÉKKÉPEN JÁRT FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE

Verzeichnis der geschenkwweise überlassenen Zeitschriften — List of periodicals received as gifts

Anglo-Hungarian review	Maestro
Állatbiztosítás	Magánalkalmazott
Állatorvosi lapok	Magyar-Holland szemle
Árverési közlöny	Magyar ipar
Baromfitenyésztők lapja	Magyar irredenta
Békés vármegye hivatalos lapja	Magyar katonai közlöny
Bőripari munkás	Magyar mérnök- és építészegylet közlönye
Börsen-u. Handelsbericht	Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegyj. közleményei
Bulletin de l'union internat. de secours aux enfants	Magyar utazó kereskedő
Correspondant	Mezőgazdák
Economic journal	Munkásbiztosítási közlöny
Ekonomisk tidskrift	Nederlandsche Bibliographie
Építőipar és építőművészet	Numizmatikai közlöny
Építőmunkás	Nyukosz
Fogorvosi szemle	Omke
Hadtörténelmi közlemények	Oxford Hungarian Review
Ifjúságunk	Pénz
Illustration	Pénzüntezeti tisztviselők lapja
Jus suffragii	Rendeleti közlöny
Kéményseprők orsz. közp. ért.	Revue des deux mondes
Könyvkötők lapja	Sociala meddelanden
Közigazgatási közlöny	Szövetkezeti értesítő
Közmunka	Turul
Községi közlöny	Tűzrendészeti közlöny
Külföldi értesítő	Új ezredév
Külföldi szemle	Városok lapja
Literatura mondo	

A CSEREKÉPEN JÁRT FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE

Verzeichnis der in Tausch überlassenen Zeitschriften — List of periodicals received on exchange

Barlangkutatás	Magyar gazdák szemléje
Belügyi közlöny	Magyar gyáripar
Bolletino delle opere moderne straniere	Néptanítók lapja
Bolletino statistico	New-York Libraries
Földtani közlöny	Országos középiskolai tanárregyesületi közlöny
Fővárosi hírlap	Szabadalmi közlöny
Hivatalos közlöny	Typographia
Katholikus szemle	Ügyvédi kamarai közlöny
Kísérletügyi közlemények	Vízügyi közlemények
	Zsidó szemle

8. Függetlék

A GYARAPODÁS ÉS ÁLLOMÁNY KIMUTATÁSA GYŰJTEMÉNYENKÉNT

Ausweis des Zuwachses und des Bestandes nach Sammlungen — Statistics of accession and stock by divisions

A gyűjtemény jelzése és neve <i>Bezeichnung und Name der Sammlung</i> <i>Signature and name of division</i>	Gyarapodás <i>Zuwachs — additions</i>	
	1922	1923
	darab — <i>Stücke</i> — <i>pieces</i>	
I. KÖZPONT		
Raktár . . . . . <i>Magazin</i>	5.768	4.698
A Keleti és szláv gyűjtemény . . . . . <i>Orientalische u. slavist. Sammlung</i> <i>Oriental & Slav division</i>	1.431	730
B Budapesti gyűjtemény . . . . . <i>Budapester Sammlung — Budapest division</i>	1.058	359
B Kisnyomtatvány gyűjtemény	1.055	523
K Kézikönyvtár . . . . . <i>Handbibliothek — Reference library</i>	40	42
P Külföldi röpiratgyűjtemény . . . . . <i>Ausländ. Broschüren — Foreign pamphlets</i>	341	200
R Magyar röpiratgyűjtemény . . . . . <i>Ungar. Broschüren — Hungarian pamphlets</i>	163	37
T Térképek . . . . . <i>Landkarten — Maps</i>	7	1
01 Könyvészeti gyűjtemény . . . . . <i>Bibliographie — Bibliographical division</i>	85	45
02 Könyvtártani gyűjtemény . . . . . <i>Bibliothekswesen — Library economy division</i>	25	22
09 Ritkaságok . . . . . <i>Seltenheiten — Rarities</i>	17	22
Szűry-könyvtár . . . . . <i>D. Szűry-Bibliothek — D. Szűry library</i>	129	72
<i>Központ összesen . . . . .</i> <i>Zentrale zusammen — Central, total</i>	10.119	6.760
II. FIÓKOK		
Fiókok . . . . . <i>Zweigstellen — Branches</i>	10.644	4.845
<i>Fiókok összesen . . . . .</i> <i>Zweigst. zusamm. — Branches, total</i>	10.644	4.845
Főösszeg . . . . . <i>Insgesamt — Grand total</i>	20.763	11.605

9. Függetlék

 AZ EGÉSZ NYILVÁNOS
 Übersicht des gesamten öffentlichen

A könyvtár ága <i>Dienststelle</i> <i>Service</i>	A használat módjai <i>Benützungsarten</i> <i>Modes of use</i>	Hány napon nyitva <i>Zahl der Öffnungstage</i> <i>Number of days of opening</i>	Hetenként nyitva (óra) <i>Wöchentliche Öffnungsstunden</i> <i>Weekly opening hours</i>					
			Kölcsönzésre <i>Für die Ausleihe</i> <i>For circulation</i>			Helybenolvasásra <i>Für Lesesaalbenützung</i> <i>For reading on place</i>		
			Feinótt <i>Erwachsene</i> <i>Adults</i>	Gyermek <i>Jugendliche</i> <i>Juvenile</i>	Összesen <i>Zusammen</i> <i>Total</i>	Feinótt <i>Erwachsene</i> <i>Adults</i>	Gyermek <i>Jugendliche</i> <i>Juvenile</i>	Összesen <i>Zusammen</i> <i>Total</i>
Központ . . . . . <i>Zentrale</i> <i>Central</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	332	63	—	63	63	—	63
1. sz. fiók . . . . . <i>1. Zweigstelle</i> <i>1st branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	291	30	24	54	—	—	—
2. sz. fiók . . . . . <i>2. Zweigstelle</i> <i>2d branch</i>	Kölcsönzés	294	* 10·5	4·5	* 15·0	—	—	—
3. sz. fiók . . . . . <i>3. Zweigstelle</i> <i>3d branch</i>	Kölcsönzés							E fiókkönyvtár működése a jelentés
4. sz. fiók . . . . . <i>4. Zweigstelle</i> <i>4th branch</i>	Helybenolvasás							m e g-
5. sz. fiók . . . . . <i>5. Zweigstelle</i> <i>5th branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	—	—	—	—	—	—	—
6. sz. fiók . . . . . <i>6. Zweigstelle</i> <i>6th branch</i>	Kölcsönzés	245**	19·5	6	25·5	—	—	—
7. sz. fiók . . . . . <i>7. Zweigstelle</i> <i>7th branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás gyermekeknek	286	18	—	18	33	15	48
8. sz. fiók *** . . . . . <i>8. Zweigstelle</i> <i>8th branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás gyermekeknek	78	14	5	19	—	—	—
Fiókok együtt . . . . . <i>Alle Zweigstellen</i> <i>Branches, total</i>		1.194	92·0	39·5	131·5	33	15	48
Összesen . . . . . <i>Insgesamt</i> <i>Grand totale</i>		1.426	155·0	78·0	194·5	96	15	111
Gázgyári munkás könyvtár** . . . . . <i>Bibl. d. Kommunalen</i> <i>Gaswerke</i> <i>Bibl. of the communal</i> <i>Gasworks</i>		83	10	—	10	—	—	—

* Átlagszámok. ** E fiók jan. 29—márc. 24-éig leltározott, miért is zárva volt. *** Megnyílt 1923. szept. 12-én. (III., Kórház-u. elemi isk.)

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1923-BAN

Dienstes 1923 — Statistics of public service 1923

Ülőhelyek száma <i>Sitzgelegenheiten</i> <i>Sitting accomodations</i>			Kötetek száma az év elején <i>Bändezahl zum Jahresbeginn</i> <i>Volumes at the beginning of year</i>			Gyarapodás az év folyamán <i>Zuwachs</i> <i>Accession</i>			Elveszett, áthelyezett, v. kislejtezett (kötet) <i>Verloren, umgestellt, ausgesch. Lost, transferred, worn out</i>	Kötetek száma az év végén <i>Bändezahl zum Schluss des Jahres</i> <i>Volumes on 31-st Dec.</i>	Kurrens folyóiratok és újságok száma <i>Aufliegende Zeitschriften u. Zeitungen</i> <i>Current periodicals</i>			
Felnőtt <i>Erwachsene</i> <i>Adults</i>	Gyermek <i>Jugendliche</i> <i>Juvenile</i>	Összesen <i>Zusammen</i> <i>Total</i>	Felnőtt <i>Erwachsene</i> <i>Adults</i>	Gyermek <i>Jugendliche</i> <i>Juvenile</i>	Összesen <i>Zusammen</i> <i>Total</i>	Felnőtt <i>Erwachsene</i> <i>Adults</i>	Gyermek <i>Jugendliche</i> <i>Juvenile</i>	Összesen <i>Zusammen</i> <i>Total</i>			Felnőtt <i>Erwachsene</i> <i>Adults</i>		Gyermek <i>Jugendliche</i> <i>Juvenile</i>	
											Cím <i>Titel</i> <i>Titles</i>	Példány <i>Exemplar</i> <i>Copies</i>	Cím <i>Titel</i> <i>Titles</i>	Példány <i>Exemplar</i> <i>Copies</i>
60	—	60	144.933	—	144.933	6.237	—	6.237	484	150.686	342	342	—	—
—	—	—	23.974	3.856	27.830	470	61	531	71	28.290	—	—	—	—
—	—	—	9.615	3.441	13.056	255	32	287	37	13.306	—	—	—	—
évében szünetelt			6.025	1.040	7.065	—	—	—	—	5.065	—	—	—	—
s z ü n t			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1.337	—	1.337	—	—	—	—	1.337	—	—	—	—
—	—	—	8.380	2.010	10.390	585	24	609	31	10.968	—	—	—	—
45	45	90	5.065	1.587	6.652	257	43	300	57	6.895	15	15	4	5
—	—	—	3.902	487	4.389	—	—	—	—	4.389	—	—	—	—
45	45	90	58.298	12.421	70.719	1.567	160	1.727	196	70.250	15	15	4	5
105	45	150	203.231	12.421	215.652	7.804	160	7.964	680	220.936	357	357	4	5
—	—	—	3.095	—	3.095	164	—	164	—	3.259	—	—	—	—

* Az olvasóterem megszűnése következtében a folyóiratok egy részének előfizetését beszüntettük, a megmaradtak a központ megfelelő rovatában vannak feltüntetve.

A könyvtár ága Dienststelle Service	Újonnan beírt kölcsönző Neue Entleiher New borrowers			Kölcsönzők összes száma Zahl der Ausleiher Borrowers card's holders			Olvasóteremben használt kötet Benützung im Lesesaal Volumes consulted in reading rooms						
							Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total
	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	
Központ Zentrale Central	1.071	—	1.071	4.378	—	4.378	—	—	—	13.289	—	13.289	13.289
1. sz. fiók 1. Zweigstelle 1st branch	840	415	1.255	2.925	828*	3.753	—	—	—	—	—	—	—
2. sz. fiók 2. Zweigstelle 2nd branch	441	179	620	2.100	855*	2.955	—	—	—	—	—	—	—
3. sz. fiók 3. Zweigstelle 3d branch													E fiókkönyvtár működése
4. sz. fiók 4. Zweigstelle 4th branch													M e g-
5. sz. fiók 5. Zweigstelle 5th branch													E fiók működése a jelen-
6. sz. fiók 6. Zweigstelle 6th branch	370	145	515	1.248	404*	1.672	—	—	—	—	—	—	—
7. sz. fiók 7. Zweigstelle 7th branch	306	317	623	980	1.310	2.290*	—	33.719	33.719	—	2.103	2.103	35.822
8. sz. fiók *** 8. Zweigstelle 8th branch	384	206	590	384	206	590	—	158	158	—	26	26	184
Fiókok együtt Alle Zweigstellen Branches, total	2.341	1.262	3.603	7.637	3.603	11.240	—	33.877	33.877	—	2.129	2.129	36.006
Összesen Insgesamt Grand total	3.412	1.262	4.674	12.015	3.603	15.618	—	33.877	33.877	13.289	2.129	15.418	49.295
Gázgyári munkás könyvtár Bibl. d. Kommunalen Gaswerke Bibl. of the comm. Gasworks	118	—	118	352	—	352	—	—	—	—	—	—	—

* Ez a szám csupán a könyvtárt a jelentés éve folyamán tényleg használó olvasók számát jelenti.

** Csak beírt gyermekek használhatták az olvasótermet.

*** Megnyílt 1923. szept. 12-én. (III., Kórház-u. el. isk.)

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1923-BAN

Dienstes 1923 — Statistics of public service 1923

Kölcsönzött kötet Ausgeliehene Bände Volumes circulated for home use							Összes forgalom (kötet) Gesamtverkehr (Bände) Total circulation (Volumes)						
Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total	Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total
Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total		Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	
—	—	—	36.390	—	36.390	36.390	—	—	—	49.679	—	49.679	49.679
64.783	21.855	86.638	17.171	16.157	33.328	119.966	64.783	21.855	86.638	17.171	16.157	33.328	119.966
17.874	4.934	22.808	6.830	4.505	11.335	34.143	17.874	4.934	22.808	6.830	4.505	11.335	34.143
a jelentés évében szünetelt													
s z ü n t													
tés évében szünetelt													
21.580	5.523	27.103	7.117	2.661	9.778	36.881	21.580	5.523	27.103	7.117	2.661	9.778	36.881
18.473	—	18.473	6.733	—	6.733	25.206	18.473	33.719	52.192	6.733	2.103	8.836	61.028
3.208	684	3.892	1.861	174	2.035	5.957	3.208	842	4.050	1.861	200	2.061	6.111
125.918	32.996	158.914	39.712	23.497	63.209	222.123	125.918	66.873	192.791	39.712	25.626	65.338	258.129
125.918	32.996	158.914	76.102	23.497	99.599	258.513	125.918	66.873	192.791	89.391	25.626	115.017	307.808
2.566	—	2.566	939	—	939	3.505	2.566	—	2.566	939	—	939	3.505

10. Függelék

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1914—23.

Gesamtverkehr — Total use

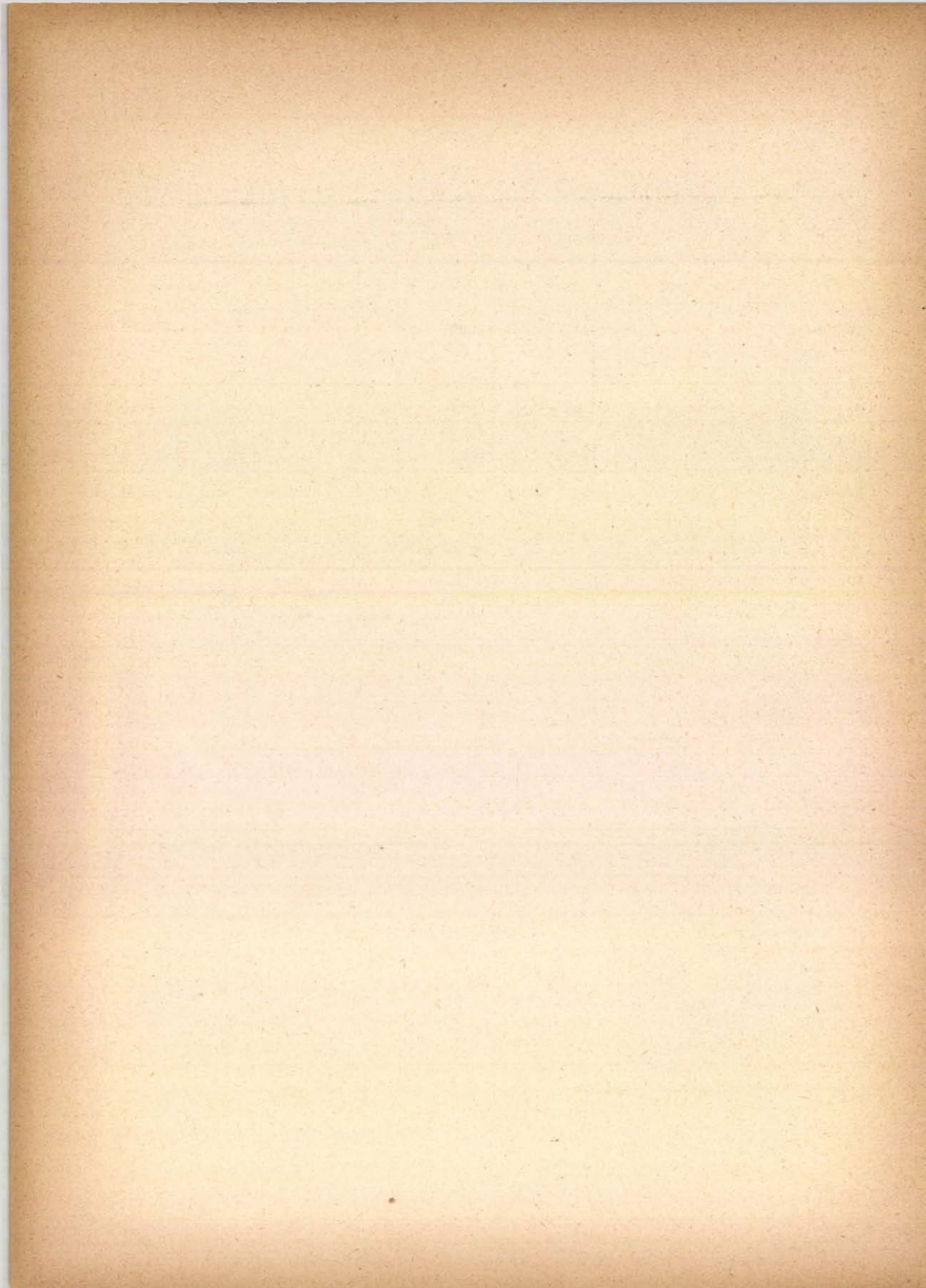
	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme — Increase kötet Bände - Volumes	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme — Increase kötet Bände - Volumes
Összes forgalom Gesamtverkehr — Total use				
Központ (Zentrale — Central)			Ismeretterjesztő Belehrendes — Nonfiction	
1914	20.636	—	20.636	—
1915	42.734	22.098	42.734	22.098
1916	51.802	9.068	51.802	9.068
1917	57.538	5.736	56.538	5.736
1918	55.856	— 1.682	55.856	— 1.682
1919	61.326	5.470	61.326	5.470
1920	65.426	4.100	65.426	4.100
1921	35.559	— 29.867	35.559	— 29.867
1922	35.681	122	35.681	122
1923	49.679	13.998	49.679	13.998
Fiókok (Zweigstellen — Branches)				
1914	169.214	—	24.997	—
1915	243.275	74.061	37.265	12.258
1916	275.576	32.301	50.782	13.517
1917	297.484	21.908	64.458	13.676
1918	255.403	— 42.081	70.613	6.154
1919	277.163	21.760	85.702	5.089
1920	268.428	— 8.735	79.719	— 5.983
1921	247.406	— 21.022	68.088	— 11.631
1922	201.483	— 45.083	51.330	— 16.758
1923	258.129	56.646	65.338	6.008
Együtt (Zusammen — Total)				
1914	189.850	—	45.633	—
1915	286.009	96.159	79.909	34.366
1916	327.378	41.369	102.584	22.585
1917	355.022	27.644	121.896	19.412
1918	311.259	— 43.763	126.469	4.473
1919	338.489	27.230	143.028	20.559
1920	333.854	— 4.635	145.145	2.117
1921	282.965	— 50.889	103.647	— 41.498
1922	237.164	— 45.801	87.011	— 16.636
1923	307.808	70.644	115.017	28.006
A forgalom megoszlása Verteilung des Verkehrs — Distribution				
Helyben (Lesesaal — Reading room)			Központ	Kölcsönzés Ausleihe — Circulation
1914	140.093	—	1914	6.250
1915	127.920	— 12.173	1915	20.695
1916	68.172	— 59.748	1916	32.081
1917	41.993	— 26.137	1917	44.071
1918	31.584	— 10.409	1918	43.187
1919	17.641	— 13.943	1919	51.989
1920	46.938	29.297	1920	37.422
1921	35.845	— 11.093	1921	25.754
1922	39.569	3.724	1922	24.234
1923	49.295	9.726	1923	36.390
Kölcsön (Ausleihe — Circulation)			Fiókok	
1914	49.757	—	1914	43.057
1915	158.089	108.332	1915	137.394
1916	259.206	101.117	1916	227.125
1917	313.029	53.823	1917	268.958
1918	280.725	— 32.304	1918	237.538
1919	320.848	40.123	1919	268.859
1920	286.916	— 33.932	1920	249.494
1921	247.120	— 39.796	1921	221.366
1922	197.595	— 49.525	1922	171.361
1923	258.513	60.918	1923	222.123
Központ	Napi átlagforgalom Täglicher Durchschnitt		Daily average	
1914	56	—	—	—
1915	117	—	61	—
1916	141	—	24	—
1917	157	—	16	—
1918	153	—	4	—
1919	169	—	16	—
1920	179	—	10	—
1921	97	—	82	—
1922	97	—	—	—
1923	136	—	39	—

10. Függelék (Vége.)

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1914—1923.

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen <i>Zusam. — Total</i>	Emelkedés <i>Zunahme —</i> <i>Increase</i>	Összesen <i>Zusam. — Total</i>	Emelkedés <i>Zunahme —</i> <i>Increase</i>
	kötet <i>Bände -Volumes</i>	kötet <i>Bände -Volumes</i>	kötet <i>Bände -Volumes</i>	kötet <i>Bände -Volumes</i>
Fiókok				
1914	464		—	
1915	666		202	
1916	753		87	
1917	815		62	
1918	669		— 146	
1919	759		90	
1920	735		— 24	
1921	678		— 157	
1922	552		— 126	
1923	707		155	
Együtt				
	<i>Napi átlagforgalom — Täglicher Durchschnitt — Daily average</i>			
1914	520		—	
1915	783		263	
1916	894		111	
1917	972		78	
1918	822		— 150	
1919	928		106	
1920	914		— 14	
1921	775		— 139	
1922	649		— 126	
1923	843		194	
Ebből ismeretterjesztő <i>(Davon Belehrendes — Nonfiction)</i>				
1914	125		—	
1915	219		94	
1916	280		61	
1917	334		54	
1918	346		12	
1919	403		57	
1920	398		— 5	
1921	284		— 114	
1922	239		— 45	
1923	315		76	

A Fővárosi Nyílv. Könyvtár szerzeményeinek válogatott jegyzéke, 1923

Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Stadtbibliothek, 1923
Select list of new accessions, 1923

O Általános munkák

Allgemeines — General works

00 Prolegomena. Tudás és írás

Schriftwesen — Science and writing

Johnston Edw. Schreibrchrift, Zierschrift v. angewandte Schrift [1906.] 2. Aufl. *Writing and illuminating and lettering, 1906.* Übers v. Anna Simon. Lpzg: Klinkhardt & Biermann. 1921. 412p. 24t. 52743

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Akantisz Viktor [összeáll.] Dr. Todoreszku Gyula és neje, Horváth Aranka régi magyar könyvtára. Bp.: Stephaneum 1922. XVI, 117p. 8t. 0171/118

Bigarszki knjigopisz. Za szto godini 1806—1905. [Bolgár könyvirok 100 éven keresztül 1806—1905.] Összeáll. Balan Thd. Szofija: Drzs. pecs. 1909. 1667p. Aq 01549/6—2

Doré, R. Essai d'une bibliographie des Congrès internationaux. Paris: Champion 1923. 56p. 0100/24

Franciaország. Sociétés Savantes. Bibliographie des sociétés savantes de la France. Paris: Impr. Nationale. 1878. 83p. 0160/57

Giampi, Sebast. Bibliografia critica delle antiche reciproche corrispondenza... dell'Italia colla Russia [etc.] Firenze: Allegrinni & Mazzoni 1834. V, 326p. 01630/35

London. Museum Park Store. A catalogue of labour literature. Part. 1—2. London: Kashnor & Mackenzie. 1909—10. 01633/61

Pfannmüller, Gust. D. Handbuch der Islam-Literatur. Berlin: Gruyter 1923. VIII, 436p. Bibliographie: p. 1—19. A 56.01/1

Sági István. A magyar szótárak és nyelvtanok könyvészete. Bp.: Magy. Nyelvtud. Társ. 1922. 105p. 23071/18

Szófia. Nemzeti könyvtár. Opisz na rjakopiszitje i sztaropecsatnitje knigi na narodnata biblioteka v Szofija. [A szófiai nemzeti könyvtár kézírású és őnyomtatványú könyveinek leírása.] Összeáll. C. nev. Szofija: Drzs. pecs. 1910. XXII, 555p. 18t. Aq 01609/5

Washington. Library of Congress. Catalogue of first editions of Stephen C. Foster. By Walter R. Whittlesey & O. G. Sonneck. Washington: Governm. pr. office 1915. 79p. 0171/107

Washington. Library of Congress. Catalogue of first editions of Edward Mac Dowell (1861—1908) By O. G. Sonneck. Washington: Governm. print. office 1917. 89p. 0171/108

Washington. Library of Congress. List of the Washington manuscripts from the year 1592 to 1775. Washington: Governm. pr. office 1919. 137p. 01690/2

Washington. Library of Congress. The United States at war. Organizations and literature. Compiled by H. B. Meyer. Washington: Gouvernm. pr. office 1920. 116p. 01635/52

02 Könyvtárügy

Bibliothekswesen — Library economy

Biadego, Giuseppe. Storia della biblioteca comunale di Verona con documenti e tavole statistiche. Verona: Franchini 1892. 147p. 0274/11

Bücherei, die volkstümliche —. Lpzg: Dietrich 1920. 40p.

== Leipzig, Deutsche Zentralstelle f. Bücherei-wesen, 1. 0201/14

California. University. Library handbook. Berkeley: Univ. of California 1919. 39p. 0245/5

Gyertyánffy István. Az országos tanszer-múzeum és pedagógiai könyvtárról. Bp.: Révai 1923. 74p. 54338

Hofmann, Walt. Die Praxis der Volksbücherei. Lpzg: Quelle & Meyer 1922. 88p. 0211/16

Lebensfragen der volkstümlichen Bücherei. Lpzg: Dietrich 1920. p. 40—132.

== Leipzig, Deutsche Zentralstelle f. Bücherei-wesen, 2. 0201/14

Olaszország. Biblioteche governative Italiane. Regole per la compilazione del catalogo alfabetico. Roma: Nardecchia 1922. XVI. 88p. 1t. 0174/78

Washington. Library of Congress. Classification. Universal and old world history, European war. Washington: Governm. pr. off. 1921. 23p. 0254/15

Washington. Library of Congress. Handbook of manuscripts. Washington: Governm. pr. office 1918. XVI, 750p. 01609/6

Washington. Public Library. Annual report for the year 1920—1922. 1—3. Washington: [ny. n.] 1920—1922. 02512/6

Washington. Public Library. Handbook and work of 1920. Washington: Governm. pr. off. 1920. 27p. 0245/6

Zürich. Zentral Bibliothek. 2. und 3. Bericht über die Jahre 1918—1921. H. 1—2. Zürich: Aschman & Scheller 1920—1922. 0274/196

07 Újságírás

Zeitungswesen — Journalism

Posse, Ernst. Über Wesen und Aufgabe der Presse. Tübingen 1917. P 07 (43)

Winkler, E. Funkentelegraphien und Presse. Wien 1918. P 070.18

090 Bibliofília

Bibliophilie — Bibliofily

Végh Gyula. Budai könyvvarusok jelvénye. 1488—1525. Bp.: Magyar bibliophil-társ. 1923. 31p. (Régi magyar könyvkiadó- és nyomdászjelvények, 1.) Bq 655/27

I Bölcsélet

Philosophie — Philosophy

Bergmann, Ernst. Der Geist des XIX. Jahrhunderts. Breslau: Hirt 1922. 124p. (Jedermanns Bücherei.) 51523
Bibliographie. p. 112—113.

Bergson, Henri. Tartam és egyidejűség. Ford. Dienes Valéria. Bp.: Pantheon 1923. 239p. 54463

Bloch, Ernst. Geist der Utopie. [1918.] 3. Ausg. Berlin: Cassirer 1923. 365p. 54163

Bognár, Cecil. Logika. Komárom: Spitzer 1922. 156p. 52735

Boldt, Ernst. Rudolf Steiner und das Epigonentum. München: Rösl 1923. 186p. (Philosophische Reihe, 66.) 53111

Enyvári Jenő. Philosophiai szótár. [1917.] 2. kiad. Bp.: Franklin 1923. 187p. (Kultúra és tudomány.) 53113

Friedländer, S. Schöpferische Indifferenz. München: Müller 1918. XXXII, 474p. 53144

Goldstein, I. Aus dem Vermächtnis des Neunzehnten Jahrhunderts. Berlin: Schwetschke 1922. 104p. 51545

Horváth Sándor. Aquinoi Szent Tamás világnézete. Bp.: Szent István 1923. 232p. (Szent István-könyvek, 21.) 54437

Höfding, Harald. Bemerkungen über den platonischen Dialog Parmenides. Berlin: Simion 1921. 56p. (Bibliothek f. Philosophie, 21.) 51773

Kant, [Eman.] A gyakorlati ész kritikája. [Kritik der praktischen Vernunft. 1781.] Ford. Molnár Jenő. Bp.: Franklin 1922. 205p. 51383

Koyre, Alex. Descartes und die Scholastik.
Bonn: Cohen 1923. 244p. 54348

Leisegang, Hans. Griechische Philosophie von
Thales bis Platon. Breslau: Hirt 1922.
128p. (Jedermanns Bücherei.) 51522
Bibliographie: p. 127.

Nietzsche, Frdr. Ecce homo. Lpzg.: Insel
Verl. (1922.) 154p. 54319

Rehmke, Joh. Philosophie als Grundwissen-
schaft. Lpzg.: Kesslering 1910. V, 706p.
54091

Schmidt, Heinr. Epikürs Philosophie der
Lebensfreude. [1911.] Lpzg.: Kroner 1921.
VII, 107p. 51783
Bibliografía: p. 146—147.

Trikál József. Természetbölcselet. Bp.: Szent
István 1924. 149p. (Szent István könyvek, 13.)
54429
Bibliografía: p. 146—147.

Várkonyi, Hildebrand. Aquinoi Szent Tamás
filozófiája. Bp.: Pfeifer 1923. 94p. 54384
Bibliografía: p. 93—94.

Weidenbach, Oswald. Weltanschauung aus
dem Geiste des Kritizismus. München: Rösl
1923. 310p. (Philosophische Reihe, 63.)
53110

Wolkenberg Alajos. A teozófia és antropologia.
Bp.: Szent István 1923. 169p. (Szent István
könyvek, 2.) 51553

Ziehen, Thdr. Grundlagen der Naturphilosophie.
Lpzg.: Quelle & Meyer 1922. VI,
135p. (Wissenschaft u. Bildung, 182.) 51549

13 Okkult tudományok

Okkultismus — Occultism

Schrenk-Notzing [Alb.] Frhr. v. Titokzatos
erők. [Physikalische Phaenomene des Mediumismus
1920.] Ford. Révay József. Bp.:
Kultúra [1922.] 241p. 51400

Wolkenberg Alajos. Az okkultizmus és spiri-
tizmus multja és jelene. Bp.: Szent István-
társ. 1923. 315p. 51554
Bibliographie: p. 305—307.

15 Lélektan

Psychologie — Psychology

Freud S[igm.] A halálöszton és az élet-
ösztonök. [Jenseits des Lustprinzips. 1921.]
Ford. Kovács Vilma. Előszót írta Ferenczi
Sándor. Bp.: Világirodalom 1923. 58p.
54113

Link, Henry C. Eignungs-Psychologie. [Employ-
ment Psychology 191?]. Übers. v. I. M.
Witte. Vorw. v. C. Piorkowski.
München: Oldenburg 1922. XIX, 212p. 54165

Rácz Lajos. Descartes pszichológiájának
alapvonalai. Diss. Bp.: 1892. 60p. 52756

Ranschburg Pál. Az értelem. Bp.: Pantheon
1923. XXIII, 278. (A Pantheon ismerettára.)
54111

Szelényi Ödön. A lélek élete. Bp.: Kultúra.
[1923.] 126p. 1t. 54423

17 Erkölcsebölcselet

Ethik — Ethics

Auerbach, Mathias. Mitleid und Charakter.
Berlin: Simion 1921. 72p. (Bibliothek f.
Philosophie 20.) 51774

Foerster, Geo. Der Mensch als Sinn und
Wert. Dresden: Sibyllen Verl. 1922. 117p.
51528

Freyer, Hans. Antäus. Grundlegung einer
Ethik des bewussten Lebens [?] 3. Aufl.
Jena: Diederichs 1922. 100p. 51381

Planck, Max. Kausalgesetz und Willensfreiheit.
Votr. Berlin: Springer 1923. 52p. 54122

Münsterberg, Hugo. Der Ursprung der Sittlich-
keit. Freiburg: Siebeck 1889. 120p. 52773

Szitznyai Elek. Az igazságosságról. Bp.: Frank-
lin 1923. 88p. 52731

Trine, Ralph Waldo. In Harmonie mit dem
Unendlichen. [In tune with the Infinite 1889.]
Übers v. Max Christlieb. Stuttg.: Engel-
horn 1906. XII, 224p. 54296

Trine, Ralph Waldo. Was alle Welt sucht.
[What all the world's a-seeking. 1900.]
Übers v. Max Christlieb. Stuttg.: Engel-
horn 1906. XII, 204p. 54297

2 Vallás. Egyház

Religion. Theologie

Religion. Theology

Ferenc, szalézi szt. Válogatott levelei. Összeáll. Leopold Antal. Bp.: Szt István-társ. 1924. 124p. (Szt István-könyvek, 17.) 54433

Hupfeld, Rhenatus. Grundfragen christlicher Lebensgestaltung. Lpzg: Quelle & Meyer 1922. 152p. (Wissenschaft u. Bildung 179.) 51550

Leben, und Leiden der Heiligen — das sind die schönsten Legenden aus den deutschen Passionalen das 15. Jahrhunderts. Ausgewählt v. Severin Rüttgers. Lpzg: Insel verl. 1922. 471p. 51701

Quadrupani, P. Útmutatás jámbor lelkek számára a lelki életben való kételyek megoldására. Ford. Babura László. Bp.: Szt István 1923. 159p. (Szent István-könyvek, 11.) 51557

Schütz Antal. Dogmatika. 1— . k. Bp.: Szt István 1923— . XI, 528p. 51572

21 Vallásbölcselet

Religionsphilosophie

Philosophy of religion

Bangha Béla. Istenhit és istentagadás. Bp.: Magyar kultúra 1923. 249p. (Katholikus kultúrkönyvtár, II.) 54453

Brunstäd, Frdr. Die Idee der Religion. Halle: Niemeyer 1922. VIII, 308p. 51540

Fellegi János. Zsidóság és kereszténység. Egyetemes vallásbölcselet. Bp.: Globus-ny. 1922. 223p. 51568

Jacobi, W. Die Stigmatisierten. Beitr. z. Psychologie der Mystik. München: Bergmann 1923. 57p. 54795

Schuck, Joh. Das religiöse Erlebnis beim hl. Bernhard von Clairvaux. Würzburg: Becker 1922. 111p. (Abhandl. z. Philosophie und Psychologie der Religion, 1.) 51753
Bibliographie: p. 7—8.

Walther, Gerda. Zur Phänomenologie der Mystik. Halle: Niemeyer 1923. VIII, 247p. 54361

232 Krisztológia

Christologie — Christology

Holtzmann, Osk. Jesus Christus und das Gemeinschaftsleben der Menschen. Freiburg: Mohr 1893. 88p. 52790

Kirchbach, Wlfg. Was lehrte Jesus?! Berlin: Dümmler 1897. VIII, 248p. 52772

Klug, I. Der Heiland der Welt. Paderborn: Schöningh 1923. IV, 696p. 57746

Krauss, Samuel. Das Leben Jesu nach jüdischen Quellen. Berlin: Calvary 1902. VIII, 309p. 45545

Sepp. Thaten und Lehren Jesu, mit ihrer weltgeschichtlichen Beglaubigung. Schaffhausen: Hurter 1864. XVIII, 470p. 52757

Westphal, Alex. Jesus de Nazareth. Lausanne: La Concorde 1915. 284p. A 56/99/18

Zubriczky Aladár. Jézus élete és a vallástörténet. Bp.: Szt István 1923. 179p. (Szent István könyvek 1.) 51552

27 Egyháztörténet

Kirchengeschichte

Church history

Balanyi György. A szerzetesség története. Bp.: Szt István 1923. 280p. (Szent István könyvek, 6.) 51555

Bühler, Joh. Klosterleben im deutschen Mittelalter. Lpzg: Insel Verl. 1921. 527p. 16t. 51696

Fondra, Lor. Istoria della insigne reliquia di San Simone. Zara: Tip. Battara 1855. XXII, 396p. 5t. A 49.94/195

Heimb, Theoph. Notitia historica de ortu et progressu Abbatiae Sacri Ordinis Cisterciensis ad S. Gotthardum dictae. Jussu Alb. Friz. Viennae: Typ. Kirchberger 1764. 171p. 9444

Karácsonyi János. Szt Ferenc rendjének története Magyarországon 1711. 1— . köt. Bp.: Akadémia 1923— . 562p. 54392

Klein, Alfr. Die Kulturtätigkeit der Benediktiner von St. Ottilien auf ihrem Landgut zu St. Ottilien in Oberbayern. Lpzg: Scholl 1923. XI, 88p. 4t. (Wirtsch. — u. Verwaltungstud. 59.) 54208

Lübeck, Konr. Die Christianisierung Russlands. Aachen: Xaverius Verl. 1922. 118p. (Abhandl. a. Missionskunde und Missionsgesch. 32.) 53098

28 Keresztény felekezetek

Christliche Konfessionen

Christian churches and sects

Bangha Béla. A katolikus egyház krisztusi eredete. Bp.: Magyar Kultúra 1923. IV, 263p. (Katholikus Kultúrkönyvtár, IV.) 54112

Bruckner Győző. A reformáció és ellenreformáció története a Szepességben. 1— . k. (1520—1745-ig.) Bp.: Grill 1922— . XII, 613p. 51551

Calippe, Charles. L'attitude sociale des catholiques français au XIX. siècle. Pref: du Alb. de Mun. Paris: Blond 1911. VIII, 272p. (Etudes de morale et de sociologie.) 52690

Erdély, Evang. Landeskirche A. B. in Siebenbürgen. Festschrift 1922. Vorw. v. D. F. Rendtorff. Jena: Fischer 1923, VI, 140p. 1t. (Schriften d. Inst. f. Grenz- u. Auslandsdeutschum d. Univ. Marburg, 2.) 54918

Ficker, Gerh. Die Phundagiagiten. E. Beitr. z. Ketzergeschichte d. byzant. Mittelalters. Lpzg.: Barth 1908. VI, 282p. A 49.28/20 [Görög szöveg, német komment.]

Hiebl, Joh. Wozu katholische Burschen- und Jugendvereine? Klagenfurt 1915. P 282:371.83

Newman, John. Lectures on the present position of catholics in England. London: Cath. truth society 1904. XX, [324]p. 1t. 53718

Paladini L. Die eucharistischen Kongresse. Ursprung und Geschichte. Berlin 1912. P 282(063)

Palau Gábor. Krisztus útján. [El catolico de accion 1905.] Ford. Timkó Jordán. Bp.: Szent István 1923. 132p. (Szent Istvánkönyvek, 10.) 51556

Pfeilschifer, Geo. Die kirchlichen Wiedervereinigungsbestrebungen der Nachkriegszeit. München: Pfeiffer 1923. 42p. 54025

Schulze, Christ. Ferd. Die Auswanderung der evangelischgesinnten Salzburger. Gotha: Gläser 1838. VIII, 230p. 52462

Szeberényi Andor. Az 1791-iki pesti ev. ág. hitv. zsinat történelme. Pest: Hornyánszky 1869. 336p. B 284.28

291+299 Nem keresztény vallások

Nicht-christliche Religionen

Non-christian religions

Dozy, R. Het islamisme. [1864.] 3. Dr. Haarlem: Willink 1910. VIII, 405p. A 56.21/2

Eberhardt, Paul. Der Weisheit letzter Schluss. Die Religion der Upanischads. Jena: Diederichs 1922. 126p. 51776

Fischer, A. Aus der religiösen Reformbewegung in der Türkei. Lpzg: Harrassowitz 1922. 65p. (Sächsische Forschungsinst. i. Lpzg. Arabisch-Islamische Abt. 1.) 51794

Hubert, Lucien. Avec ou contre l'Islam? Paris: Ed. Corresp. d. Orient 1913. 37p. A 56.21/3

Lage. Die Lage der Mohammedaner in Bosnien. V. einem Ungarn. Wien: Holzhausen 1900. 126p. A 49.29/5

Richter, Jul. Die indischen Religionen. München: Rösl 1922. 199p. (Philosophische Reihe, 55.) 53105

Schulthess, Frdr. Die Machtmittel des Islams. Zürich: Schulthess 1922. 24p. 1t. A 50.27/20

3 Társadalomtudomány

Sozialwissenschaft — Sociologie

Dékány István. Államszociológiai dolgozatok. 1. Társadalmi normák. Bp.: M. tud. társ. sajtóváll. 1923. 31p. 54121

Deploige, Sim. Le conflit de la morale et de la sociologie [1911.] 3. éd. Pref. par Jaques Maritain. Paris: Nouv. libr. nat. 1923. XV, 388p. (Bibl. franç. de philosophie.) 54333

Diesel, Rud. Solidarismus. München: Oldenbourg 1903. VII, 124p. 53928

Fahlbeck, Pontus E. Die Klassen und die Gesellschaft. Jena: Fischer 1922. XI, 348p. 53106

Habert, O. L'école sociologique et les origines de la morale. Paris: Rivière 1923. VIII, 304p. (Études philosophiques.) 54328

Litt, Thdr. Individuum und Gemeinschaft. Lpzg: Teubner 1919. 224p. 54051
Bibliographie: p. 223—224.

Oppenheimer, Fr. Allgemeine Soziologie. Halbbd. 1— . Jena: Fischer 1922— . XX, 442p.
Halbbd. 1. Grundlegung.
— System der Soziologie. 51746

Reitzenstein, Ferd. Frh. v. Liebe und Ehe in Ostasien und bei den Kulturvölkern Altamerikas. Stuttg.: Franckh 1910. 108p. A 50.30/1

Schulte-Vaerting, Herm. Die soziologische Abstammungslehre. Lpzg: Thieme 1923. 136p. 54343

Sombart, Werner. Soziologie. Berlin: Pan Verlag 1923. 228p. 53657

Tönnies, Ferd. Kritik der öffentlichen Meinung. Berlin: Springer 1922. XII, 583p. 51706

301.3 *Civilizáció. Kultúra*

Civilisation — Kultur

Amann, G. Kulturgegensätze zwischen Europa und China. Berlin: Kraysn 1921. 50p. A 51.30/25

Freyer, Hans. Theorie des objektiven Geistes. Einl. in d. Kulturphilosophie. Lpzg: Teubner 1923. 120p. 54059

Lessing, Thdr. Europa und Asien oder der Mensch und das Wandellose. Hanover: Adam 1923. 439p. 54075

303.2 *Fajszociológia*

Soziologie der Rasse

Social anthropology

Armin, Otto. Die Juden in den Kriegsgesellschaften. München: Deutscher. Verl. 1921. 156p. 51816

Bartels, Ad. Der völkische Gedanke. Weimar: Fink 1923. 64p. 53204

Günther, Hans. Rassenkunde des deutschen Volkes. München: Lehmann 1922. 440p. 51792

Krellmann, Paul. Das Judentum im Lichte der Statistik. Hamburg: Dtschvölkische Verl.-Anst. [192?] 32p. 54045

Marosi Arnold. Átöröklés és nemzetvédelem. Bp.: Szt István 1924. 125p. (Szt. István könyvek, 19.) 54434

Sulzbach, Walt. Vorurteile und Instinkte. Berlin: Oesterheld 1923. 67p. 54614

308 *Szociográfia*

Soziale Zustandsschilderung

Sociography

Correvon, Hedwig. Im boykottierten Ungarn. Erlebnisse einer Schweizerin. Bern: Union Verl. [1920.] 52p. 53164

Francé, Raoul H. München. Die Lebensgesetze einer Stadt. München: Bruckmann 1920. 346p. 54446

Grothe, Hugo. Staaten und Völker nach dem Weltkrieg. Heidelberg: Ehrig 1922. VIII, 276p. 51777

Náday Béla. Argentinában. Bp.: Budapesti Hírlap 1920. 64p. 54170

309 *Társadalomtörténet*

Kulturgeschichte

History of civilization

Ebert, Max. Südrussland im Altertum. Bonn: Schroeder 1921. XII, 436p. (Bücherei der Kultur u. Geschichte, 12.) 51823

Szilady Zoltán. A mi Erdélyünk. Budafok: Szerző 1922. 170p. 51784

Takáts Sándor. Régi idők, régi emberek. Bp.: Athenaeum 1922. 396p. 51563

31 *Statisztika*

Statistik — Statistics

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Beiträge zur Arbeitsstatistik. 1917—19. Wien: Staatsdr. 1921. 84p.

— Beitr. z. Statistik. d. Republik Österreich, 9. 1401/9

Goll, Aug. Die Statistik im Zusammenhang mit der Gesamtorganisation. Hamburg: Hanseat. Verl. 1923. VI, 256p. (Hamburger Kaufmannsbücher, 10.) 54290

Quadri, Ant. Storia della statistica dalle sue origini sino alla fine d. sec. XVIII. Venezia: Picotti 1824. 245, [66]p. 1t. 51691

Winkler, Wilh. Die statistischen Verhältniszahlen. Lpzg.: Deuticke 1923. VII, 178p. — Wiener staatswiss. Studien, 2. 3927/2

312 Népesedés

Bevölkerungsbewegung — Population

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Vorläufige Ergebnisse d. Volkszählung vom 31. I. 1920. Wien: Staatsdr. 1920. 24, 136p. — Beitr. z. Statistik d. Republik Österreich, 5. 1401/5

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Ergebnisse der Volkszählung v. 31. I. 1920. [Heft 1—2.] Wien: Staatsdr. 1921.
1. Alter u. Familienstand, Wohnparteien. 35, 54p. 1t.
2. Endgültige Ergebnisse. 32p.
— Beitr. z. Statistik d. Republik Österreich, 6. 7. 1401/6

Correns, C. v. Das Zahlenverhältnis der Geschlechter. [Berlin:] Akademie 1923. 10p. (Sitzungsber. d. Preuss. Akademie d. Wissenschaften.) 54440

Landwehr, Ottokar. Übervölkertes Land. Wien: Braumüller 1923. 59p. 54198
Bibliographie: p. 58—59.

Seiner, Fr. Ergebnisse der Volkszählung in Albanien. Wien: Akademie 1922. 116p. (Schriften der Balkankommission, XIII.) 9872

32 Államtudomány

Staatswissenschaft — Political science

Államtan, Keresztény — Írta: Egy főiskolai tanár. Bp.: Korda 1923. 50p. 51800

Bunzel, Jul. Der Zusammenbruch des Parlamentarismus u. der Gedanke des ständischen Aufbaues. Graz: Leuschner & Lubensky 1923. 50p. (Zeitfragen a. d. Geb. d. Soziologie, 2, 1.) 54229

Eppich, Erich. Der Staat als Problem der Weltanschauung. München: Rösl. 1923. 128p. (Philosophische Reihe, 58.) 53196

Fischbach, Osk. Geo. Allgemeine Staatslehre. Berlin: Gruyter 1922. 116p. (Sammlung Götschen, 350) 51730
Bibliographie: p. 4.

Foscolo, Ugo. Scritti politici inediti. Lugano: Tip. Svizzera Italiana 1884. XXXIX, 264p. 51658

Huber, Max. Der schweizerische Staatsgedanke. Zürich: 1916. P 321.06(494)

Mercier, Maur. La formation de l'état tchécoslovaque. Paris: Crés 1923. 195p. 54332

Otto, Vikt. Über völkische Politik in psychologischer Darstellung. Wien: Ostmarken-Verl. 1923. 115p. 54692

Papp József. Dante politikai rendszere. Kolozsvár: Gámán 1897. 66p. 53984

Rosenzweig, Franz. Hegel und der Staat. Bd. 1—2. München: Oldenburg 1920. 52722
1. Lebensstationen 1770—1806. XVI, 252p.
2. Weltepochen 1806—1831. VI, 260p.

Schmitt, Karl. Politische Theologie. München: Duncker & Humblot 1922. 56p. 54182

Wilamowitz-Moellendorf Ulrich. Der griechische und der platonische Staatsgedanke. Berlin: Weidmann 1919. 26p. (Staat, Recht und Volk, 3.) 54442

Wundt, Max. Staatsphilosophie. München: Lehmann 1923. VIII, 188p. 54148

321.82 Demokrácia

Demokratie — Democracy

Chaboseau, A. Realisations démocratiques. Paris: Giard & Brière 1910. 146p. 52922

Chamberlain, Houston Stewart. Der demokratische Wahn. München 1918. P 321.82

Delpech, Joseph. La démocratie et le régime représentatif. Paris 1910. P 321.82

Strohm, Gust. Demos und Monarch. Untersuchungen über die Auflösung der Demokratie. Stuttgart: Kohlhammer 1922. 221p. 51739

322 Állam és egyház

Staat und Kirche — Church and state

Bruce, F. D. The legal and constitutional relationship between church and state in England. London: Century Press 1910. XI, 197p. 51950

Mention, Léon. Documents relatifs aux rapports du clergé avec la royauté 1682—1705. Paris: Picard 1893. V, 186p. 52934

Thompson, Jos. P. Kirche und Staat in den Vereinigten Staaten von Amerika. Berlin: Simion 1873. VI, 163p. 53986

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

Adam, Paul. Les disciplines de la France. Paris: Vuibert & Nony 1908. XVI, 220p. 52971

Ellenbogen, Wilh. Faschismus! Wien: Volksbuchhandlung 1923. 45p. 54213

Kampfmeier, P. Der Faschismus in Deutschland. Berlin: Dietz 1923. 40p. 54074

Pröbster. Durch Entente-Intrigen zum Nationalstaat. Berlin: Stilke 1923. 90p. (Schriftenreihe der preuss. Jahrbücher, 14.) 54301

Túri Béla. Az Andrássy-Kossuth probléma. Bp.: Stephaneum 1924. 35p. 54608

Vers un meilleur avenir. Par un Français. Genève: Ed. Sonor 1922. 136p. 54312

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage

National question

Geist-Lányi, Paula. Das Nationalitätenproblem auf dem Reichstag zu Kremsier 1848—49. München: Drei Masken Verl. 1920. 210p. (Bücherei d. Pol. u. Gesch.) 54841

Gyárfás Elemér. Erdélyi problémák. 1903—1923. Kolozsvár: Erdélyi irod. társ. 1923. 268p. 54427

Igazságszolgáltatási viszonyok a román bánóságban. Bp.: Szt Gellért-társ. 1922. 38p. — Az elszakított Délvidék sorsa, 4. 2448/4

Jugoszlávia. A jugoszláviai magyar párt memoranduma Pasicshoz. Bp.: Szt Gellért-társ. 1922. 56p.

— Az elszakított Délvidék sorsa, 3. 2448/3

Lukinich [Imre]. Barbarie des valaques dans l'histoire de Hongrie. (Bp.: Hornyánszky 1922. 56, [15]p. 54287

323.25 Politikai forradalom

Revolution

Boissonnade, P. Les études relatives à l'histoire économique de la révolution française. Paris: Cerf 1906. 168p. 52210

Browne, Edw. G. The persian revolution of 1905—1909. Cambridge: Unio pr. 1910. XXVI, 470p. 44t. A 55.90/10

Cartelliéri, Alex. Geschichte der neueren Revolutionen vom englischen Puritanismus bis zur Pariser Kommune. Lpzg: Dyk 1921. 229p. 54291
Bibliographie: p. 219—223.

Fényes László. A forradalom okai és a Tiszza bűnpör vádja. Bp.: Löblovitz 1922. 151p. 50202

324 Választások

Wahlen — Elections

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Gegenüberstellung der Wahlergebnisse für die konstituierende Nationalversammlung u. die Landtage 1919 nach Gemeinden. Wien: Staatsdr. 1920. 178p.

— Beitr. z. Statistik d. Republik Österreich, 4. 1401/4

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Statistik der Landtagswahlen i. J. 1919. Wien: Staatsdr. 1920. 47p.

— Beitr. z. Statistik d. Republik Österreich, 3. 1401/3

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Statistik der Nationalratswahlen 1920. H. 1—2. Wien: Staatsdr. 1921.

1. Hauptergebnisse. 48p.
2. Zergliederte Darstellung. 58p.
— Beitr. z. Statistik d. Republik Österreich, 10—11. 1401/10

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Die Wahlen für die konstituierende Nationalversammlung. Heft. 1—2, Wien: Staatsdr. 1919.

1. Vorläufige stat. Ergebnisse. 57p.
2. Stat. Ergebnisse in zergliederter Darstellung. 89p.
— Beitr. z. Statistik d. Republik Österreich, 1—2. 1401/1

325 Gyarmatpolitika

Kolonialpolitik. Colonies

Kimpen, Emil. Die Ausbreitungspolitik der Vereinigten Staaten von Amerika. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1923. VIII, 397p. 54206

Leutwein, Paul. Dreissig Jahre deutsche Kolonialpolitik. Berlin: Gersbach [1919] XV, 412p. 143t. 53107

Régismanset, Charles. L'exposition nationale coloniale de Marseille 1922. Paris: Impr. franc. reunies 1922. 79p. 7t. 54286

325.1+325.3 Kivándorlás.

Település

Auswanderung. Siedlungswesen

Emigration. Colonisation

Millekker, Felix. Die erste organisierte deutsche Kolonisation des Banats unter Mercy. 1722—26. Fehértemplom; Kirchner 1923. 9p. (Banater Bücherei, 11.) 54957

Rassmann, Rich. Das Auswanderungsproblem d. oberschlesischen Schwerindustrie. Breslau: Marcus 1922. 80p. (Veröffentl. d. Schlesischen Gesellsch. f. Erdkunde, 2.) 51726

Schmude, Detlef. Durch Arbeit zur Siedlung. Berlin: Scherl 1922. 100p. 1t. 41755

327 Külpolitika

Auswärtige Politik — Foreign policy

Angyal Dávid. (szerk.) Magyarország felelőssége a világháborúért. Bp.: Oriens 1923. 109p. 54339

Barrés, Maur. La politique Rhénane. Paris: Blond & Gay 1922. 143p. 54028

Berger, Ant. Über die militärpolitischen Möglichkeiten und Notwendigkeiten Deutschlands und Österreichs. Graz: Moser 1923. 22p. 54050

Durham, Edith. Die Slavische Gefahr. Zwanzig Jahre Balkan-Erinnerungen. [Twenty years of Balkan Tangle. 1920.] Deutsch v. Herm. Lutz. Stuttg.: Lutz 1922. 356p. (Memoiren-Bibl. VI, 7.) 53198

Ferrero, Guglielmo. Die Tragödie des Friedens. Jena: Fromann 1923. XI, 207p. 54337

Fiume. Kommando der Stadt. Akte und Berichte des Bureau für auswärtige Verbindungen des Kommando 28. XI, 1919. 1—V. 1920. Fiume: La Vedetta d'Italia 1920. 20p. 54004

Jean-Desthien, F. La paix n'est pas faite. II. La petite entente. Paris: Bossard 1922. 207p. (Coll. du „Monde libre“.) 51543
Bibliographie: p. 207.

Juge, Léonce. Vers l'indépendance politique. Paris: Grasset 1923. XVII, 298p. („Politica“ 5.) 54324

Méhely Kálmán. A XIX. század öröksége. Bp.: Cobden-szövetség 1923. 39p.
== Cobden könyvtár, 17. 2439/17

Nansen, Fridtjof. Russland und der Friede. Lpzg: Brockhaus 1923. 188p. 9t. 54448

Paikert Alajos. The Anglo-Saxon world and Hungary. Bp.: Brit.-Hung. soc. 1922. 9p. (Publ. of the British Hungarian soc., 1.) 54134

Pohle, Rich. Russland und das Deutsche Reich. Bonn: Schroeder 1922. VIII, 142p. 51754

Tarde, Alfr. de & Rob. J. J. J. J. La politique d'aujourd'hui. Paris: Renaiss. du livre. [1923. ?] 343p. 54327

327.3 Békemozgalom

Friedensbewegung — International peace

Angell, Norman. Die Früchte des Sieges. Deutsch v. A. du Bois-Reymond. Berlin: Engelmann 1922. XIX, 402p. 54931

Frankfurt. Internationale Arbeiterkonferenz 1923. Der internationale Kampf des Proletariats gegen Kriegsgefahr und Faschismus. Berlin: Internat. Verl.-Anst. 1923. VI, 45p. 54212

33 Társadalmi kérdés

Soziale Frage — Social question

Häfner, Wilh. Motive der internationalen Sozialpolitik. Berlin: Gruyter 1922. XIV, 154p. (Sozialwissenschaftliche Forschungen III. 31.) 34042

Bibliographie: p. VIII—XIV.

- Heller Farkas.** Magyarország szociálpolitikája. Bp.: Németh 1923. VII, 252p. 54468
- Hofmann, Joh.** Das Herz der deutschen sozialen Bewegung im 19. Jahrhundert. Lpzg: Bielefeld 1923. 87p. (Beiträge z. Stadtgeschichte, 3.) 54217
- Scheuer, Edm.** Die Entwicklung des sozialen Gedankens in der Geschichte. Berlin: Hofmann 1922. 82p. 53219

331 Munkáskérdés

Arbeiterfrage — Labor question

- Ausztria. Törvények, rendeletek.** Das Arbeitsrecht des Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches, der Gewerbeordnung [etc.] Erl. v. Siegmund Grünberg. Wien: Volksbuchhandl. 1923. XVI, 239p. (Die sozialpol. Gesetzgebung in Österreich, 1.) 54160
- Claes, Valère.** Le contrat collectif de travail, sa vie juridique en Allemagne. Bruxelles: Dewitt 1920. XXVIII, 468p. 53840
Bibliographie: p. XI—XXIII.
- Couppel du Lude, I.** La réglementation et le contrôle de la durée du travail dans les chemins de fer. Thèse. Paris 1905. 168p. 52976
- Dan, Th.** Der Arbeiter in Sowjetrußland. Berlin: Dietz 1923. 34p. 54072
- Farner, Hans.** Die Geschichte des schweizerischen Arbeiterbundes. Zürich: Grütli Verl. 1923. 116p. 54303
Bibliographie: p. 5—7.
- Feilchenfeld, Werner.** Die Gewinnbeteiligung der Arbeiter und Angestellten in Deutschland. Berlin: Springer 1922. IV, 167p. 54150
Bibliographie: p. 166—167.
- Genf. 3. Internationale Arbeitskonferenz.** Beschlüsse 1921. Amsterdam: [ny. n.] 1922. 22p. (Die internat. Gewerkschaftsbewegung, Anh. 8.) 54189
- Geyer, Curt.** Der Radikalismus in der deutschen Arbeiterbewegung. Jena: Thüringer Verlagsanst. 1923. VII, 111p. 54181
- Horneffer, Ernst.** Der soziale Gegensatz und seine Überwindung. Vertr. Charlottenburg: Verl. Offene Worte 1922. 23p. (Schriften d. Verein d. dtischen Arbeitgeberverb. 3.) 54041
- Internationales Arbeitsjahrbuch.** Hg. v. Intern. Arbeitsamt. Jg. 1—. Genf: „Tribune“ 1921. 2467
- Jakobi, Ervin.** Einführung in das Gewerbe- und Arbeiterrecht. [1919.] 3. Aufl. Lpzg: Meiner 1922. X, 84p. 54293
Bibliographie: p. IX—X.
- Köhler, Fr.** Werkpflicht und Lebensrecht des deutschen Volkes. München: Lehmann 1923. VII, 95p. 54022
- Lippert, Jul.** Der Gewinnbeteiligungsgedanke und seine Grundlagen. Berlin: Springer 1922. 73p. 54149
Bibliographie: p. 70—73.
- Matthaei, W.** Grundriss des Arbeitsrechts. Mannheim: Bensheimer 1923. XVI, 258p. 54099
- Milhand, Caroline.** L'ouvrière en France. Paris: Alcan 1907. 204p. 53059
- Nelson, Leonard.** Vom Bildungswahn. Rede. Lpzg: Neue Geist-Verl. 1923. 18p. (Öffentl. Leben, 40.) 5420
- Oertmann, Paul.** Deutsches Arbeitsvertragsrecht. Berlin: Stilke 1823. VIII, 304p. 53214
- Osterroth, Nik.** Der deutsche Arbeiter und der Ruhreinfl. Berlin: Verl. f. Politik u. Wirtsch. [1923.] 48p. 54187
- Palmade, Maur.** L'extension de la capacité contractuelle des syndicats ouvrier. Bordeaux: Cadoret 1910. 248p. 52836
Bibliographie: p. 247.48.
- Richter, Harry.** Die Kapital- und Gewinnbeteiligung der Arbeitnehmer. Berlin: Verl. f. Sozialwiss. 1922. 45p. 51736
Bibliographie: p. 45.
- Sohnrey, Heinr.** Der Zug der Landmädchen nach der Grossstadt. Berlin: Dtsche Landbuchh. 1920. 71p. (Aus Verhandl. d. „Deutschen Verl. f. ländl. Wohlfahrt etc.) 53883
- Svédország. Gouvernement.** Législation ouvrière et prévoyance sociale en Suède. Stockholm. [ny. n.] 1921. 146p. 54010
- Svédország. K. Sozialstyrelsen.** Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hus-hall 1914—1918. Stockholm: Kartoug & litogr. A—B. 1922. 141p. (Sveriges off. statistik.) 4988
- Weber Alfr.** Die Not der geistigen Arbeiter. München: Dunker & Humblot 1923. 54p. 54073

333.32 Lakáskérdés*Wohnungsfrage — Housing*

Friedberger, E. Untersuchungen über Wohnungsverhältnisse . . . in Greifswald. Jena: Fischer 1923. IV, 111p. **54923**

Körner, Walt. & Margarete Hoffmann. Wie Arbeitet das Wohnungsamt? Berlin: Heymann 1923. VII, 96p. **53655**

Poroszország. Ministerium für Volkswohlfahrt. Der Stand des Wohnungswesens in Preussen i. Jahre 1921. Berlin: Heymann 1923. 52p. **52712**

334 Szövetkezés*Genossenschaftswesen — Cooperation*

Dobreff, D. Die landwirtschaftlichen Kreditgenossenschaften in Bulgarien. Diss. Erlangen 1911. VIII, 106p. **A 49.33/16**
Bibliographie: p. VII—VIII.

Finck, Rich. Das Schulze-Delitzsche Genossenschaftswesen und die modernen genossenschaftlichen Entwicklungstendenzen. Jena: Fischer 1909. VIII, 372p. **52898**

Szembek, Alex etc. Les associations économiques des paysans polonais sous la domination prussienne. Préface de Louis de Vogué. Paris: Desclée & Brouwer [1910] XVI, 461p. **52493**

335 Szociálizmus*Sozialismus — Socialism*

Beer, M. Allgemeine Geschichte des Sozialismus und der Sozialen Kämpfe. Berlin: Verl. f. Sozialwissensch. 1923. 111p. (Sozialwissensch. Bibl. 5.) **54295**

Bold Ernst. Christentum und Sozialismus. München: Rösl 1923. 254p. (Philosophische Reihe, 62.) **53112**

Cunov, Heinr. Die *M a r x i s c h e* Geschichts-, Gesellschafts- und Staatstheorie. Bd. I. — Berlin: Dietz 1923. 352p. **54141**

Diligent, Victor. Les orientations syndicales. Paris: Bloud 1910. 247p. (Etudes de morale & de sociologie.) **52889**

Földes Béla. Die Hauptströmungen d. socialistischen Gedankenwelt. Berlin: Elsner 1923. VIII, 414p. **51817**
Bibliographie: p. 405—414.

Helfferich. [Karl.] Steuern, Geldwertung und Sozialdemokratie. Berlin: Winckler 1923. 26p. **51193**

Rosenberg, Alfr. Wesen, Grundsätze und Ziele der Nationalsozialistischen deutschen Arbeiterpartei. München: Dtscher Volksverl. [1923.] 48p. **54424**
Bibliographie: p. 47—48.

Sombart, Werner. Kapitalismus és szocializmus. Bp.: Cobden-szövetség 1923. 28p.
— Cobden könyvtár, 14. **2439/14**

335.75 Keresztényszocializmus*Christlicher Sozialismus**Christian socialism*

Brauer, Thdr. Adolf Kolping. Freiburg i. Br.: Herder 1923. 122p. 1t. (Klassiker kath. Sozialphil. 2.) **54444**

Boeglin, Eug. Une capitale chrétienne sociale. Vienne. Paris: Perrin 1910. XII, 295p. **58812**

Csepela Lajos. Keresztény szociológia. Miskolc: Klein és Ludwig-ny. 1907. 179p. **54125**
Bibliographie: p. 172—174.

Scherrer, Jos. Christlichsoziale Politik. Vorw. v. A. Scheiwiler. St Gallen: Christlich-soc. Arbeiterbund d. Schweiz 1923. 36p. (Sociale Volksbildung, 4.) **54200**

Schwer, Wilh. Papst Leo XIII. Freiburg i. Br.: Herder 1923. 64p. (Klassiker kath. Sozialphilosophie, I.) **54443**

Terrel, Jean. Les semaines sociales. Paris: Blond & Gay 1923. 106p. („L'effort cath. franç.“ 3.) **54321**

Woodworth, Arthur V. Christian socialism in England. London: Sonnenschein 1903. VI, 208p. **52056**

335.86 Kommunizmus.**Bolsevizmus***Kommunismus. Bolchevismus**— Communism. Bolchevism.*

D'Herbigny, Mich. La tyrannie soviétique et le malheur russe. Paris: „Editions spes“ 1923. 357p. (Coll. „Action populaire.“) **54329**

- Kober, Aug. Heinr.** Unter der Gewalt der Hungers. Jena: Diederich. 1923. 109p. (Erdkraft, 1.) 53102
- Szász Károly.** Emlékezés a vörös uralomra. Bp.: Franklin [1922.] 108p. 51569
- Tschernow, Viktor.** Meine Schicksale in Sowjet-Russland. Übersetzt v. Elias Hurwicz. Berlin. „Der Firn“ Verl. 1921. 59p. 53103
- Wells, H. G.** Nacht über Russland. Übers. v. Marie du Bois-Reimond. Berlin: Deutsche Verlagsgesellschaft für Politik und Geschichte 1922. 63p. 51025

339.5 Parasztkérdés

Bauernfrage — Small holders

- Escherich, Geo.** Der Bauer und der Landfriede. Die Tragödie des delitzschen Mittelstandes. Berlin: Stilke 1923. 35p. (Schriftenreihe d. Jahrbücher, 13.) 54128
- Gerdes, Heinr.** Geschichte des deutschen Bauernstandes. Lpzg: Teubner 1910. 122p. (Aus Natur und Geisteswelt, 320.) 53805
- Kraaz, Alb.** Bauerngut und Frohndienste in Anhalt vom 16. bis 19. Jh. Jena: Fischer 1898. XIX, 273p. 53756
- Memminger, Aug.** Zur Geschichte der Bauernlasten. [1900] 3. verm. Aufl. Würzburg: Memminger 1908. 254p. VII. 53918
- Sée, Henri.** Les classes rurales en Bretagne du XVI. siècle à la révolution. Paris: Giard & Brière 1906. XXI, 544p. 52179
- Slater, Gilb.** The english peasantry and the enclosure of common fields. London: Constable. 1907. VII, 337p. 9f. (Studies in economics and polit. science. 14.) 52235
- Tobien, Alex.** Die Bauernbefreiung in Livland. Tübingen. Laupp 1905. 45p. (A. d. Festgaben f. Frdr. Jul. Neumann.) A 47.33/18

34 Jogtudomány

Rechtswissenschaft — Law

- Kaufmann, Felix.** Logik und Rechtswissenschaft. Tübingen: Mohr 1922. XI. 134p. 53651
- Mayer, Max Ernst.** Rechtsphilosophie. Berlin: Springer 1922. VII, 97p. (Encyklopädie d. Rechts- u. Staatswissenschaft, 1.) 54960

- Moór Gyula.** Bevezetés a jogfilozófiába. Bp.: Pfeifer 1923. 356p. 53181
- Ofner, Jul.** Das soziale Rechtsdenken. Stuttg.: Perthes 1923. 91p. 54342
- Sander, Fritz.** Kelsens Rechtslehre. Tübingen: Mohr 1923. 177p. 54197
- Sauer, Wilh.** Das juristische Grundgesetz. Stuttg.: Encke 1923. 32p. 54098
- Schwantje, Magnus.** Das Recht zur Gewaltanwendung. Verl. Neues Vaterland 1922. 48p. 53129
- Strauch, Walt.** Die Philosophie des „Als-Ob“ und die hauptsächlichsten Probleme der Rechtswissenschaft. München: Rösl 1923. 86p. (Bausteine z. e. Philosophie des „Als Ob“ 7.) 53176
- Tagányi [Károly].** Lebende Rechtsgewohnheiten und ihre Sammlung in Ungarn. Berlin: Gruyter 1922. 128p. (Ungarische Bibliothek, 3.) 54108

341 Nemzetközi jog

Internationales Recht — International law

- Cseho-Szlovakia.** Assemblée nationale. La situation des minorités en Tschécoslovaquie. Membres allemands de l'ass. nat. a la Société des Nations. C. 1—7. Berlin: Heymann 1922. 9904
- Comité des Hongrois proscrits de Transylvanie.** Memoire a l'Union internationale des associations pour la „Société des Nations“ pour la défense des droits de la population Hongroise de Transylvanie: Bp.: le Comité. 1922. 144p. 51319
- Feilchenfeld, Ernst.** Völkerrechtspolitik als Wissenschaft. Berlin: Vahlen 1922. XVI, 266p. (Völkerrechtliche Monographien, 4) 52729
- Bibliographie: p. VII—VIII.
- Frank, Reinh.** Wesen und Tragweite der Neutralitätsgesetze. München: Lindauer 1921. 19p. 51765
- Gálócsy Árpád.** A történelmi jog eredete Erdélyben és Oláhországban. Bp.: Magyarorsz. ter. épségének véd. ligája. 1920. 23p. == Magyarország területi épségének védelmi ligája, 74. 43710
- Heide, Walth.** Französische Ruhrpropaganda. Bielefeld: Bennebohm & Hausknecht. 1923. 77p. 54302

- Heide**, Walth. Internationale Verurteilung des Versailler Vertrages Vorw. v. Ernst Sauerbeck. Berlin: Universitas-Verl. 1922. 62p. (Flugschriften d. Ankers, 7.) **54202**
- Hishida**, Seyi G. The international position of Japan as a great power. Diss. Columbia Univ. 1905. 289p. **A 52.34/3**
Bibliographie: p. 285—289.
- Koht**, Halvdan. Avant-projet d'un traité général relatif aux droits des minorités nationales. La Haye: Organisation centr. pour une paix durable. 1917. 45p. **51347/4**
- Kunz**, Jos L. Völkerrechtswissenschaft und reine Rechtslehre. Lpzg.: Deuticke 1923. 86p. — Wiener staatswiss. Studien, 3. **3927/3**
- Németország. Törvények, rendeletek.** Reichsentlastungsgesetz nebst Liquidationsschadengesetz. Berlin: Heymann 1923. 27p. **54190**
- Niemeyer**, Thdr. Rechtspolitische Grundlegung der Völkerrechtswissenschaft. Kiel: Inst. f. intern. Recht 1923. 39p. **54694**
- Rathenau**, Walther. Cannes und Genua. Berlin: Fischer 1922. 77p. **51733**
- Recouly**, Raym. La Ruhr. Paris: Flammarion 1923. 250p. (Les questions actuelles.) **54325**
- Scheidewin**, Wolfg. Rheinische Besatzungsnot. Vorw. Arth. Gwinner. Potsdam: Rhein. Beob. 1922. 42p. **54186**
- Roth**, Rob. Die Repressalie. Diss. Erlangen 1918. 40p. **51083**
Bibliographie: p. 5—6.
- Schneider**, Christ. Die Völkerbundsidee, ihre Ausgestaltung... und die Fortentwicklung des Pariser Werkes. Berlin-Steglitz: Zentr.-Eur.-Verl. 1921. 31p. (Schriften f. pol. Aufklärung.) **52751**
Bibliographie p. 31.
- Strupp**, Karl. Wörterbuch des Völkerrechts und der Diplomatie. Bd. 1— . Lief. 1— . [Berlin] Gruyter [1923.] **50996**
- Winkler**, Wilh. Die Bedeutung der Statistik für den Schutz der nationalen Minderheiten. Lpzg.: Deuticke 1923. 75p. (Schriften d. Inst. f. Statistik d. Minderheitsvölker a. d. Univers. Wien, 1.) **54205**
- Bilfinger**, Karl. Der Einfluss der Einzelstaaten auf die Bildung des Reichswillens. Tübingen: Mohr 1923. 137p. **53211**
- Doerkes-Boppard**, W. N. Das „Commonwealth of Australia“ Diss. Heidelberg, 1903. VII, 126p. **A 94.34/1**
- Groh**, Wilh. Koalitionsrecht. Mannheim: Bensheimer 1923. VIII, 222p. (Abhandl. z. Arbeitsrecht, 3.) **54107**
- Kmety** Károly. Véleményem a királykérdésben. 1921. **R 342.511.1**
- Kováts** Andor. Házfelosztási jogot a kormányzóknak! Kecskemét 1920. **R 342.514**
- Molnár** Kálmán. A jogfolytonosság követelményei és a kibontakozás útja. Eger 1920. **R 342.511**
- Noury**, Djelal. Le droit public et l'Islam. Constantinople: Courrier d'Orient 1909. 40p. **A 56.34/19**
- Pál** Alfréd. Bosznia-Hercegovina politikai szervezete. Bp.: Eggenberger 1913. VIII, 435p. — Bibliographie: p. VII. **A 49.32/225**
- Pardo**, Jos. Peru. Four years of constitutional government. New-York: [ny. n.] 1920. XI, 77p. **54283**
- Szerb alkotmány, Az új** — . Bp.: Szt. Gellért-társ. 1922. 73p.
— Az elszakított Délvidék sorsa 2. **2448.2**
- Taplányi-Grósz** János. A területi integritás alapján a királykérdés és gazdasági kérdés megoldása. [192?] 3. kiad. Kecskemét: Németh-ny. 1922. 20p. **51771**
- Tatarin-Tarnheyden**, Edg. Die Berufsstände, ihre Stellung im Staatsrecht und die deutsche Wirtschaftsverfassung. Berlin: Heymanns, 1922. XIX, 260p. **50560**
- Waldecker**, Ludw. Das preussisch-deutsche Problem und die preussische Verfassung. Berlin: Stilke 1922. 76p. **52717**

342.8 Választójog

Wahlrecht — Electorale law

Általános, egyenlő, titkos választójog országos szövetsége. Felterjesztés a miniszterelnök körkérdésére. 1921. **R 342.821**

Bihari Bertalan. Mi legyen a választójog alapja? 1921. **R 342.821**

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Andrássy Gyula. A királykérdés jogi szempontból. 1920. **R 342.511.1**

Németország. Törvények, rendeletek. Das Landtagswahlgesetz vom 16. III. 1921. und die Landeswahlordnung vom 14. VI. 1921. Darmstadt: Hessischer Staatsverl. 1921. 43p. (Staat- & Beamtenrecht, 3.) 50572

Nemzetgyűlési választások. Tudnivalók a választásokról. [1920.] R 342.8

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

Foltényi Róbert. Az árdragító visszaélésekről szóló 1920: XV. t.-c. magyarázata. 1920. R 343.536

Sauer, Wilh. Grundlagen des Strafrechts. Berlin: Gruyter 1921. XXI, 685p. 53187

Schultze, Ernst. Psychiatrie und Strafrechtsreform. Berlin: Springer 1922. 111p. 54151

Schweinitzer József. A büntügyi nyomozás a gyakorlatban. Előszót írta Dörning Henrik. Bp.: Szerző 1923. 176p. 54095

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

Kolosváry Bálint. Magánjog. Bp.: Studium 1922. 360p. 54137

Magyary Géza. Magyar polgári perjog. Bp.: Franklin (1923.) XIV, 758p. 54609

Kolosváry Bálint. Vadászati jog. Bp.: „Studium“ 1923. 364p. 54136

Scholtz Géza [etc.]. Az örökbecsítés szabályai. Írták: —, Gál Dezső és Térfy Gyula. Bp.: Jegyzők orsz. árvaház egy. 1923. 106p. 53167

Tönnies, [Ferd.] etc. Was ist Staatsbrecht? V.: —, Wissel, Blume, Karl Zimmermann etc. Stuttg.: Moritz 1922. 36p. (Finanzpolitische Zeitfragen, 1.) 52745

347.453.3 Lakbérleti jog

Mietrecht — Right of house tenancy

Müller, Max. Kommentar zum Reichsmietengesetz und den preussischen Ausführungsbestimmungen. Langensalza: Wendt & Klauwell 1922. 229p. 52727

348 Egyházjog

Kirchenrecht — Canon law

Gyárfás Ödön. L'église catholique en Transylvanie. Préf. de Gust. Charles de Majláth. Dicsőszentmárton: Impr. Elisabeth 1923. 20p. N 54426

Kérészy Zoltán. Néhány lényegesebb reform a codex juris canonici perjogában. Rectori székfogl. beszéd. Bp.: Magy. Tud. Társ. 1923. 31p. 52732

35 Közigazgatás

Verwaltung — Administration

Baksa János (szerk.). Rendőrségi almanach. 1923. Bp.: A Rend kiad. 1923. 544p. B 351/89

Budapest. Tanács. Egyesületi jogszabályok. Magyarazzák: Lamotte Károly & Zobor Miklós. Bp.: Háziny. 1922. 90p. 51320

Loris, Giorgio. Diritto amministrativo. [?] 5. Ed. Milano: Hoepli 1903. XX, 474p. 51635

Poroszország. Staatsministerium. (Hg.) Handbuch über den preussischen Staat für das Jahr 1922. Berlin: Decker 1922. XLVII, 672p. K 3500/27

Romano, Santi. Principii di diritto amministrativo Italiano. [1901.] 2. Ed. Milano: Soc. Ed. Libreria. 1906. XVI, 637p. (Piccolo biblioteca scientifica, 7.) 51592

Schreiber Dániel. A német rendőrség. Előszóval ell. Dörning Henrik Bp.: 1922. 399p. (Könyomat.) 53168
Bibliográfia: p. 389–392.

350.8 Köztisztviselők

Öffentliche Beamte — Civil service

Bajorország. Törvények, Rendeletek. Das bayerische Beamtengesetz vom 16. August 1908. München: Bayer. Kommunalschriften-Verl. 1923. 96p. (Samml. beamtenrechtlicher Vorschriften, 1.) 54441

Bendix, Ludw. Das Streikrecht der Beamten. [1922.] 2. Aufl. Berlin-Grunewald: Rothschild 1922. XI, 138p. 51536

Delius, Karl. Die Stellung der Beamtenschaft im neuen Staat. Berlin: Bernburger [1922.] 14p. 54084

Fessler, Othmar. Die Entwicklung des sächsischen Staatsdienerrechts im 19. Jh. Berlin: Rotschild 1910. XI, 198p. 51908

352 Községi igazgatás

Gemeindeverwaltung — Local government

Berthold, Willy. Die Neuordnung des sächsischen Gemeindegewesens u. d. Gemeindeordnung v. I. VIII. 1923. Meissen: Verl. Sächs. Bauernzeitung 1923. 30p. 54929

Below, Geo. Territorium und Stadt. München: Oldenbourg 1923. XII, 257p. 53218

Bonn. Statistisches Amt. Verwaltungsbericht der Stadt Bonn. 1919—1921. Bonn: Rhenania Verl. [1922.] 62p. 1263

Faraggiana, Giuseppe. La municipalizzazione dei pubblici servizi. Torino: Lattes 1906. 324p. 51654
Bibliographie: p. 9—10.

Genève. Conseil administratif. Compte rendu de l'administration municipale 1917—18, 1920—21. Genève: Kundig 1918—22. 1418/

Hirzel, Peter. Die Aufsicht des Staates über die Gemeinde. Lpzg: Hirzel 1923. 278p. 54040
Bibliographie: p. 274—278.

Noack, Vict. Taschenbuch für Kommunalpolitiker. Berlin: Dietz 1923. 279p. 54057

Szászország. Törvények, rendeletek. Gemeindeordnung für den Freistaat Sachsen. Bd 1—2. Hg. v. Arnold Streit. Lpzg: Rossberg 1923. (Juristische Handbibliothek, 451.) 54941

Székesfővárosi hivatali Útmutató. Az 1922-ik évre a teljes hivatali címtárral. Szerk. Matolay Viktor. Bp.: Háziny. 1922. 112p. K 3520/30

Türingia. Törvények, rendeletek. Handbuch des kommunalen Rechts... Thüringens. M. Einl. u. Erläut v. Paul Kiess. Jena: Volksbuchhandl. 1922. XII, 212p. 51814

355 Hadügy

Heerwesen — Military science

Huzella Tivadar. A háború és béke orvosi megvilágításban. Bp.: Eggenberger 1923. 185p. 51822

Lucas. L'évolution des idées tactiques en France et en Allemagne, pend. la guerre de 1914—1918. Nancy: Berger-Levrault 1923. IX, 323p. 54336

Magyarország. Honvédelmi minisztérium. Becsületügyi szabályzat. [&] Kiegészítő határozmányok a honvédség számára. Bp.: Pallas-ny. 1923. 133, 12p. 54289

Magyarország. Honvédelmi minisztérium. Előléptetési szabály a honvédség tisztjei számára. [&] A honvédség rangosztályba sorolt közigazgatási alkalmazottjai számára. Bp.: Pallas-ny. 1923. 29, 8, 16p. 54288

[Magyarország. Honvédelmi minisztérium.] Szabályzat a m. k. honvédfogházak számára. Tervezet. Bp.: Pallas-ny. 1922. 84p. 9925

Nagy Vilmos. A Románia elleni hadjárat 1916—1917. Bp.: Honvédelmi min. [1922.] 241p. 26t. 54159
Bibliográfia: p. 7—8.

Takáts Sándor. Régi magyar kapitányok és generálisok. Bp.: Stadium 1922. 456p. 54100

Világháború. A világháború felelősei. Poincaré, Vaillant-Couturier, Viviani, Briand, Painlevé beszédei a francia képviselőház 1922. júl. 5. és 6-iki ülésén. Bp.: Hornyánszky 1922. 79p. 51378

Wetzell, G. Von Falkenhayn zu Hindenburg-Ludendorff. Berlin: Mittler 1921. 32p. 51824

36 Jótékonyág. Szegényügy

Armenwesen — Charity

Amerikai gyermeksegélyző actio Magyarországon. A magyar központi bizottság beszámolója. Szerk. Bókay János. 1—2. füz. Bp.: Americ. relief Admin. 1922. 9935

Goeze, Wilh. Grundriss der Wohlfartskunde. Berlin: Wahlen 1922. 71p. (Die Selbstverwaltung i. Wissensch. u. Praxis, 5.) 51752

Göbel, Alex. Das Wohlfahrtsamt. M. Gladbach: Volksvereins-Verl. 1923. 77p. 53217

Heim Pál. A csecsemővédelem fontosságáról. 1920. R 362.71

Németország. Törvények, Rendeletek. Reichsversorgungsrecht und Fürsorgewesen. Hg. v. E. Nilson. Bd. 1—2. Dessau: Dünnhaupt [1922]. 53652

Schmid, G. Das neue Reichs-Versorgungsgesetz. Dargest. v.—. Stuttgart: Hess 1922. VII, 180p. 51778

Schwarz, Joh. Das Armenwesen der Stadt Köln vom Ende des achtzehnten Jahrhunderts bis 1918. Köln: Selbstverl. d. Wohlfahrtsamtes 1922. 244p. 54690

37 Közoktatás

Unterrichtswesen — Education

Behse, Arth. Die juristische Fakultät der Universität Helmstedt im Zeitalter des Naturrechts. Diss. Göttingen 1920. 160p. Bibliographie: p. 9—11. 54493

Budapest, Műgyetem. A magyar kir. Józsefműgyetem ötvenéves története és jubileuma 1872—1922. Bp.: Német 1923. 38p. (Monumenta Hungariae technica, 3.) 9900

Deptner, Tibor. Népművelés és szabadoktatás. 1920. R 374

Deptner, Tibor. A magyar népfőiskola mozgalmatörténete. Bp.: Franklin-ny. 1921. 24p. == Az Orsz. szabadokt. tanács kiadv. 2. 2473.2

Deptner Tibor. Népművelési tanfolyamok. Bp.: Franklin-ny. 1921. 12p. == Az Orsz. szabadokt. tanács kiadv. 4. 2473.4

Dumreicher, Armand Frhr. v. Über den Französischen National-Wohlstand als Werk der Erziehung. Wien: Hölder 1897. XVII, 200p. 52295

Engelmann, Thdr. Das Reichsgesetz über die religiöse Kindererziehung vom 15. VII. 1921. München: Schweitzer 1922. VIII, 131p. Bibliographie: p. VII—VIII. 52706

Fekete József. A népfőiskolai gondolat. Czettler Jenő. A magyar népfőiskola. Bp.: Franklin-ny. 1921. 19p. == Az Orsz. szabadokt. tanács kiadv. 1. 2473.1

Illinois. University. Proceedings of the High school conference of XI. 17—19, 1921. Urbana: Univ. 1922. 401p. (University of Illinois Bulletin XIX, 21.) 54017

Imre Sándor. A magyar nevelés körvonalai. Bp.: Stark 1920. 159p. 51813

Imre Sándor. A nevelés sorsa és a szocializmus. [1909] 2. kiad. Bp.: Stark 1920. 131p. 51781

Kalberer, Will. Die Anfänge der Schule des Benediktinerordens. Diss. München: 1920. 62p. 51766

Kováts Andor. A kecskeméti népfőiskola 1922—1923-ban. Kecskemét: Hungária-nyomda 1923. 11p. 54166

Leblanc, René. L'enseignement professionnel en France au début du XXe siècle. Paris: Cornély 1905. 338p. 51925

Neményi Imre. Népfőiskolák. Bp.: Franklin-nyomda 1921. 12p. == Az Orsz. szabadokt. tanács kiadv. 3. 2473.3

Nemzetközi kongresszusok. Die Leipziger internationale Studentenkonferenz (8—10. IV. 1922). Protokoll. Göttingen: Hofer 1922. 37p. 51742

Niessen, Jos. Die Schule im Dienste der Heimatforschung. Heidelberg: Ehrig 19 2. 87p. (Wege u. Winke, 13.) 54110

Országos szabadoktatási tanács. Kiadványai. Sajtó alá rend. Pályi Sándor. 1—. Bp.: Sajtát 1921—. 2473

Szelényi Ödön. A neveléstan alapvonalai. Bp.: Genius 1922. 103p. (Szabad iskola, 5.) 50736

Toth Tihamér. Az intelligencia lelki gondozása. 1—2 k. Bp.: Szerző 1923. 54129
1. Az ifjúság lelki gondozása. VIII, 359p.
2. A felnőttek lelki gondozása. IV, 308p.

38 Közgazdaság

Volkswirtschaft — Political economy

Gottl-Ottlilienfeld, Frdr. Die wirtschaftliche Dimension. Jena: Fischer 1923. XI, 288p. 54924

Gottl-Ottlilienfeld, Frdr. Freiheit vom Worte. Über die Verhältnisse einer Allwirtschaftslehre zur Soziologie. München: Duncker & Humblot 1923. 60p. 54183

Graziadei, Ant. Preis und Mehrpreis in der kapitalistischen Wirtschaft. Übers. v. Elisabeth Wiener. Berlin: Prager 1923. 193p. 54921

Kohner Adolf. Többsmelés. Bp.: Cobden-szövetség 1923. 22p. (Cobden-könyvtár, 16.) 2439/16

Landauer, Carl. Grundprobleme der funktionellen Verteilung des wirtschaftlichen Wertes. Jena: Fischer 1923. 253p. 53650

Nyström, Ant. Weltkatastrophen und die Mittel zur Rettung der Menschheit. Berlin: Engelmann 1923. 175p. 54296

Oppenheimer, Fr. Theorie der reinen und politischen Ökonomie. [1910.] 5. Aufl. Halbbd. 1— . Jena: Fischer 1923— . XXV, 337p.
Halbbd. 1. Grundlegung.
= System der Soziologie. 51746

Riedel, Joh. Der Wille zur Arbeit. Dresden: Zahn & Jaensch 1921. 56p. (Veröffentl. d. sächs. Landesstelle f. Gemeinwirtschaft, 13.) 51732

Schullern-Schrattenhofen, Herm. v. Die theoretische Nationalökonomie Italiens in neuester Zeit. Lpzg: Duncker & Humblot 1891. IX, 214p. 51639

Schumacher, Herm. Warnruf zur geplanten Reform der volkswirtschaftlichen Studien. München: Duncker & Humblot 1922. 31p. 53656

Surányi-Unger, Theo. Philosophie in der Volkswirtschaftslehre. Bd. 1—2. Jena: Fischer 1923. 54919
[Bd. 1.]

Waltershausen, A. Sartorius. Einführung in die Volkswirtschaftslehre. Lpzg: Teubner 1922. VIII, 283p. 51790

Wiese, L. v. Die Weltwirtschaft als soziologisches Gebilde. Jena: Fischer 1923. 16p. (Kieler Vorträge 8.) 53206

380.8+380.9 Gazdasági leírás és gazdaságtörténet

Wirtschaftsbeschreibung und Wirtschaftsgeschichte

Economic description and Economic history

Abram, A. Social England in the fifteenth century. Thesis. London 1909. XII, 243p. Bibl. p. 229—238. 52231

Budapest, Camera commercio Ungaro-Italiana. L'economia nazionale della Ungheria mutilata. Bp.: Fővárosi ny. 1921. 128p. It. 9923

Domanovszky Sándor. A szepesi városok árumegváltási joga. Bp.: Akadémia 1922. X, 522p. It. 51533

Kroker, Ernst. Der finanzielle Zusammenbruch der Stadt Leipzig im dreissigjährigen Krieg. Lpzg: Bielefeld 1923. 48p. (Beiträge z. Stadtgeschichte, 2.) 54218

Mantoux, Paul. La révolution industrielle au XVIII. siècle. Paris: Cornély 1906. 543p. 52215

Nicolai — on. Die Volkswirtschaft in Russland nach der Bauern-Emancipation. A. d. russ. v. Geo. P o l o n s k y. München: Lukaschik [1893.] XI, 544p. A 47.38/60

Schilder, Sigm. Österreichs Wirtschaftsverhältnisse. Lpzg: Koehler 1922. 60p. (Tagesfragen d. Auslandwirtschaft.) 52753

Stünzer, Otto (Hg.) Finnland. Frankfurt a. M.: Hauser 1921. 107p. (Schriften d. Frankfurter Messamtes.) A 47.89/4

Weber, Max. Wirtschaftsgeschichte. Nachgelass. Vorlesungen hg. v. S. H e i l m a n n & M. P a l y i. München: Duncker & Humblot 1923. XIV, 348p. 54382
Bibliographie: p. 17—18.

Welter, G. Ce qu'il faut savoir de la Russie économique. Préf. de F. de Chevilly. Paris: Dunod 1923. 231p. 54330

Wilden, Jos. Grundlagen und Triebkräfte der Wirtschaft in Düsseldorf. Düsseldorf: Dtsch. Kunst- und Verl.-Anst. 1923. 64p. 54366

381 Gazdaságpolitika

Wirtschaftspolitik — Applied economics

Lázár Andor. Gazdaságpolitikai tanulmányok. 1921. R 383.1

Leitner, Frdr. Privatwirtschaftslehre der Unternehmung. [1919.] 4. Aufl. Berlin: Gruyter 1922. 283p. 52744

Martin-Witten. Der Feindbund und unsere Kohlenwirtschaft. Berlin: Dtschnat. Schriftenvertriebsstelle 1922. 15p. (Dtschnat. Flugschrift, 135.) 51756

Penty, Artur. Die Überwindung des Industrialismus. Deutsch v. Otto Eccius. Tübingen: Mohr 1923. XII, 139p. 54938

381.2 Üzemtan*Betriebslehre — Factory organization*

Lysinski, E. Psychologie des Betriebes. Berlin: Spaeth & Linde 1923. VIII, 303p. (Bücherei f. Industrie u. Handel. 1.) 54300

Winter, Gust. Der Weg zur Produktionssteigerung. Praktische Anleitung z. Anw. d. Taylorsystems. Potsdam: Bonnes u. Hachfeld. 1923. 112p. 54211

381.6 Közélelmezés. Drágaság*Lebensmittelversorgung. Teuerung*
High cost of living

Biollay, Leon. Les prix en 1790. Paris: Guillaumin 1886. VIII, 505p. (Études économiques sur le XVIII siècle.) 52096

Necco, Achille. La curva dei prezzi delle merci in Italia negli anni 1881—1909. Torino: Soc. Tip. Ed. Nazionale 1910. 107p. 51659

Németország. Törvényjavaslatok. Bericht über den Entwurf eines Gesetzes... über Massnahmen z. Sicherung d. Fleischversorgung. Berlin: Heymann 1922. 7p. (Berichte d. Deutschen Reichstags, 19.) 9785

Németország. Törvényjavaslatok. Entwurf eines Gesetzes zur Sicherung der Brotversorgung i. J. 1923—24. Berlin: Heymann 1923. 4p 9909

Schöttler, Wilh. Der Nahrungsspielraum Deutschlands nach dem Weltkriege. Essen: Baedeker. 1922. VI, 96p. 52711
Bibliographie: p. 95—96.

383 Mezőgazdaság*Landwirtschaft — Agriculture*

Béchaux, Etienne. La question agraire en Irlande au commencement du XX. siècle. Diss. Paris 1905. 508p. 52229

Forkel, Otto. Fürst Bismarcks Stellung zur Landwirtschaft [1848—1890.] Diss. 1920. 102p. Bibliographie: p. 100—102. 52618

Pallavicini György. A magyar agrárpolitikáról. Bp.: Cobden-szövetség 1923. 28p. == Cobden könyvtár, 20. 2439/20

Playfair, Will. A letter on our agricultural distresses, their causes and remedies. [1821.] 2. Ed. London: Sams 1822. VIII, 79p. 51941

384 Iparpolitika*Industriepolitik — Industry*

Magyar nemesfémipar évkönyve. I. Szerk. Kiss Lajos és Spitzer Sándor. Bp.: Aranyművesmesterek egy. 1921. — (Nemesfémipari szakkvtár, 1.) 2418

Michelmann, Emil. Die Kartellbestrebungen in der deutschen Zuckerindustrie. Diss. Heidelberg 1902. 40p. 2t. 53960

Penndorf, Baldwin. Das Innungswesen im Königreich Sachsen seit Einführung der Gewerbefreiheit. Lpzg: Thomas 1907. XVI, 230p. 52092

385 Közlekedés*Verkehrswesen — Communication*

Budapest. Tanács. Előterjesztése a tanácsi V. ügyosztálynak a budapesti közúti vaspálya és a budapesti villamos városi vasút megváltása, valamint az ezzel kapcsolatban szükséges intézkedések tárgyában. Bp.: Háziny. 1922. 174p. Bq 385/154

Rothmeier, K. Die Bilanz der Verreichlichung der bayer. Verkehrsbetriebe. München: Manz 1923. 31p. 9960

Twardowski, Fritz v. Das amerikanische Schiffsproblem. Berlin: Gruyter 1922. VIII, 175p. (Sozialwissensch. Forschungen. IV. 1.) 54047
Bibliographie: p. 173—175.

386+386.3 Kereskedelem.**Vámügy***Handel. Zollwesen — Commerce. Customs*

Brentano, Lujo. Freihandel und Zollschutz nach den Friedensschlüssen. Bp.: Cobden szöv. 1922. 35p. 2t. == Cobden könyvtár, 12. 2439/12

Ferenczi Izsó. A magyar vámpolitika alapvetése. Bp.: Genius 1923. 83p. 51770

Fremont, R. de. Les doléances financières du tiers-état du Périgord en 1789. Bordeaux: Cadoret 1910. 174p. **53073**

Heller Farkas. Vámpolitika. Bp.: Németh 1922. 57p. **53172**

Juritsch, Geo. Handel und Handelsrecht in Böhmen bis zur hussitischen Revolution. Lpzg: Deuticke 1907. XVI, 126p. **52248**

Kereskedők évkönyve. Export-import cím-tár 1922— . Szerk.: Az Omke közp. titkár-sága. Bp.: Orsz. magy. egy. 1922—
K 3860/8

Matlekovits Sándor. Vámpolitika és vám-tarifa. Bp.: „Omke lapkiadó“ 1923. 105p. (Omke könyvtár, 7.) **54305**

Röpke, Wilh. Die internationale Handels-politik nach dem Kriege. Jena: Fischer 1923. IV, 68p. **54869**

Wahl, Kurt. Die niederländische Handels-politik in der zweiten Hälfte des neun-zehnten Jahrhunderts. Diss. Heidelberg 1901. 65p. **52564**

387 Pénz- és hitelügy

Geld und Kredit — Money. Credit

Barral, Jean. Die Geldwährung des Völker-bundes. Erfurt: Freiland-Verl. 1922. 36p. **54388**

Bazini, Riccardo. Die Bank für Europa als Grundlage e. neuen Wirtschaftsordnung. Wien: Manz 1923. 64p. **54792**

Berghoeffter, Christ. Wilh. Meyer Amschel Rothschild der Gründer des Roth-schildischen Bankhauses. Frankfurt: Englert & Schlosser 1923. 244p. **53178**

Brinkmann, Thdr. Betriebsführung und Geld-wirtschaft des Landwirts im Zeichen der Geldentwertung. Berlin: Parey 1923. 35p. **54145**

Coutaud-Delpech, Edm. Le role social du Mont-de-Piété. Paris: Rousseau 1909. 165p. **51926**

Eucken, Walter. Kritische Betrachtungen zum deutschen Geldproblem. Jena: Fischer 1923. 83p. **54871**

Feilen, Jos. G. Die Umlaufgeschwindigkeit des Geldes. Berlin: Gruyter 1923. 143p. **54347**

Fenyő Miksa. Mi lesz a pénzzel? 1920. **R 387.42**

Hantos Elemér. A pénz jövője. 1920. **R 387.4**

Jessen, A. Finanzen, Defizit und Notenpresse 1914—1922. Vorw. v. Saemisch. Berlin: Springer 1923. VII, 65p. 6t. **54958**

Kepes Ernő. A korona sorsa. A búza és az arany ára és a korona árfolyama. Bp.: Orion 1922. 60p. **51769**

Lotz, Walt. Valutafrage und öffentliche Finan-zen in Deutschland. München: Duncker & Humblot 1923. 118p. (Schriften d. Vereins f. Socialpolitik, 164.) **54209**

Pályi Ede. Közgazdaságunk rendezése. 1921. **R 387.42**

Schmidt-Essen, Alfred. Währungsfragen der Gegenwart. Jena: Fischer 1922. 174p. **51708**

Szűcs Kálmán, tunyogi. A pénzürték változá-sának figyelembevétel a magyar jogalko-tásban. Bp.: Pallas 1922. 27p. (Magyar jogi szemle könyvtára, 16.) **51316**

Warneyer, Otto. Geldentwertung und Ver-tragserfüllung. Berlin: Spaeth & Linde 1922. 62p. **52709**
Bibliographie: p. 6.

Weber, Ad. Depositenbanken u. Spekulations-banken [1902.] 3. Aufl. München: Dunker & Humblot 1922. XVI, 400p. **54409**

Wolf, Jul. Markkurs, Reparationen u. Geschäft. Stuttg.: Enke 1922. 31p. (Finanz- und Volks-wirtschaftliche Zeitfragen 81.) **52747**

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

Gutjahr, Alf. Andr. Das Eindringen amerikani-scher Lebens-Versicherungs-Gesellschaften in Deutschland. Diss. Göttingen 1920. 86p. 4t. **54492**

Hagen, Otto H. C. Grundzüge des Ver-sicherungsrechts. Berlin: Mittler 1923. VIII, 156p. (Versicherungs-Bibliothek, 7.) **54294**

Korkisch, Hubert. Einige Grundfragen des Sozialversicherungsproblems. Prag: Calve 1923. 78p. **53220**

389 Pénzügy*Finanzwesen — Public finance*

[Hautchamp, du.] Histoire du système des finances, sous la minorité de Louis XV. T. 1—6. La Haye: Hondt 1739. 52255

Sauerzopf, Wald. Die deutsche Zwangsanleihe. Berlin: Spaeth & Linde 1923. 47p. (Veröffentl. d. Just. f. Steuerkunde, 4.) 54142

389.2 Adók és illetékek*Steuern und Gebühren — Taxation*

Chorlton, J. D. The rating of land values. Manchester: University pr. 1907. 177p. (Publ. of the University of Manchester, 5.) 51961

Combat, F. I. L'impôt sur les bénéfiques de guerre. [191?] 4. ed. rev. Paris: Berger-Levrault 1918. 178p. 54014

Magyarország. Törvények, rendeletek. Az új adótörvények. 1— . k. 1— . f. Magy. T ú r y Zoltán. B.: Peifer 1922— . 51539

Marion, Marcel. Les impôts directs sous l'ancien régime principalement au XVIII. siècle. Paris: Cornély 1910. 432p. 52945

Németország. Törvények, rendeletek. Gesetz über eine Wohnungsbauabgabe vom 2. VI. 1922. Dresden: Meinhold 1922. 78p. 51744

Németország. Törvények, rendeletek. Ausführung des Reichsgesetzes über die Erhebung e. Abgabe z. Förderung des Wohnungsbaus. Berlin: Decker 1928. 40p. 54628

Németország. Törvények, rendeletek. Gesetz über die Berücksichtigung der Geldentwertung in den Steuergesetzen. Berlin: Heymann 1923. 32p. 54086

Rosendorff, Rich. Die neuen Ausführungsbestimmungen zum Körperschaftssteuergesetz v. 15. IX. 1922. Berlin: Spaeth & Linde 1923. 123p. 53191

389.5 Községi pénzügyek*Gemeindefinanzen — Local finances*

Bern. Gemeinderat. Gemeinde-Rechnung der Stadt Bern. 1920—21. Bd 1—2. Bern: [ny. n.] 1921—22. 1630/

Budapest. Tanács. A főváros kölcsönügyeire vonatkozó okmányok gyűjteménye. 1— k. Összeáll. Gárdonyi Albert. Bp.: Háziny. 1923. 54092

1. Külföldi kölcsönök.

Genève. Conseil municipal. Budget de la ville de Genève. 1918—19. 1921. 1—3. Genève: Impr. centr. 1918—19, 21. 1632/

Genève. Conseil municipal. Compte rendu des recettes et des dépenses de la ville de Genève. 1917—18, 1920—21. 1—4. Genève: Impr. centr. 1918—19, 21—22. 1633/

Paris. Conseil municipal. Compte general des recettes et dépenses de la ville de Paris. 1919—20. Paris: Impr. Dupont 1920—21. 1631

39 Néprajz*Ethnographie — Ethnography*

Avedik Félix [stb.] Az örmények. Írták: Herrman Antal & Hovhannesian Eghia. Bp.: Magy. Örmények egyes. 1921. 38p. Bibliográfia: p. 37—38. A 47.99/17

Gáspárné, Dávid Margit. A divat története, erkölcsök, szokások, viseletek. 1765—1920. Bp.: Pantheon 1923. 254p. 4t 54462

Gopcsa László. Az örmény népélet. Bp.: Magy. örmények egyes. 1922. 36p. A 47.99/18

Kallos Ede. Görög mithologia. Bp.: Fővárosi könyvkiadó [1922.] 276p. 51566

Moór Elemér. Volt-e magyar hunmonda? Bp.: Szerző 1923. 43p. 54176

Réthei Prikkel Marian. A magyarság táncai. Bp.: Studium 1924. 311p. 5t. (A magyar néprajzi társ. könyvtára, 1.) 54472 Bibliográfia: p. 268—273.

4 Nyelvészet

Philologie — Philology

Alexa Ferenc. 1000 szóból álló magyar-
örmény szótár. Erzsébetváros: Szerző, 1922.
59p. A 55.44/1

Gabányi János, ollyói. A katonai magyar
nyelv. Bp.: Stephaneum 1923. 53p. 54116

Gombocz Zoltán. Nyelvtörténeti módszertan.
Bp.: Akadémia 1922. 44p.
== A magyar nyelv tudomány kézikönyve, 1. 2193

Hoffmann, Otto. Die Makedonen, ihre Sprache
und ihr Volkstum. Göttingen: Vandenhoeck
& Ruprecht 1906. V, 284p. A 49.49/9

Lewy, Ernst. Tscheremissische Grammatik.
Lpzg: Haessel 1922. XI, 185 It. A 50.47/2

Magyar nyelvtudomány. A magyar nyelvtudo-
mány kézikönyve. Szerk.: Melich János,
Gombocz Zoltán, Németh Gyula 1— .
Bp.: Akadémia 1922— . 2193

Meinl, Félicien de. Les préjugés contre
l'esperanto. Paris 1908. P 408.92

Munkácsi Mihály. Orosz nyelvtan. Bp.:
Rozsnyai [1922.] 448p. A 47.41/10

Németh Gyula. Kumük tanulmányok. Bp.:
Franklin 1921. 92—153p. (A Keleti szemléből.)
I. r. Kumük és balkár szójegyzék. A 47.46/10

Noetzli, Alb. Die Lösung der Weltsprache-
problems durch Ido. Zürich [é. n.] P 408.92

Pápay József. A finnugor népek és nyelvek
ismertetése. Bp.: Akadémia 1922. 60p.
== A magyar nyelv tudomány története, 4. 2193

Pápay József. A magyar nyelv hasonlítás tör-
ténete. Bp.: Akadémia 1922. 48p.
== A magyar nyelv tudomány kézikönyve, 3. 2193

Schmidt József. A nyelv és a nyelvek. Bp.:
Athenaeum 1923. 238p. (Élet és tudomány.)
54485

Schwartz Elemér. Bevezetés a hazai német
nyelvjárás kutatásba. Bp.: Akadémia 1923.
88p.
== Magyarországi német nyelvjárások, 8. 2480/8

Vallienne. Pour et contre l'esperanto. Paris
1906. P 408.92

Zamenhof. Die Entstehung der Esperanto-
Sprache. Berlin 1909. P 408.92

Zimmermann, A. Esperanto. Hamburg, 1915.
P 408.92

5 Természettudomány

Naturwissenschaft — Science

Fülöp Zsigmond. Természettudományi mű-
szótár. Bp.: Dick 1923. 167p. 54438

Klemp Gusztáv. A gyakorlati kémia vezér-
fonala. Bp.: Németh 1923. 161p. 54452

51 Matematika

Mathematik — Mathematics

Barthel, Ernst. Polargeometrie. Berlin: Simon
1919. 95p. (Bibliothek für Philosophie, 16.)
51772

Grosschmid Lajos. Előadások a matematika
elemeiből. Bp.: Egyet. ny. [1923.] 188p. 54470

Grosschmid Lajos. Fejezetek az algebrából.
Bp.: Studium 1923. 250p. 54346

53 Mechanika. Fizika

Mechanik. Physik — Mechanics. Physics

Dannemann, Frdr. Die Anfänge der experi-
mentellen Forschung und ihre Ausbreitung.
München: Oldenbourg 1922. 36p. (Der
Werdegang der Entdeckungen u. Erfindun-
gen, 1.) 51734

Fowle, Frdr. E. Smithsonian physical tables.
[1896.] 7. rev. ed. Washington: Smiths. Inst.
1920 XLVI, 450p.
== Smithsonian misc. col. ections 71. 1. 2361

Pécsi Gusztáv. Einstein relativitási elméle-
tének bírálata. Bp.: Stephaneum 1923. 76p.
54340

55+56 Geológia. Paleontológia

Geologie. Paleontologie

Geology. Paleontology

Gaál István. A föld története. Pécs: Danubia
1923. 182p. (Tudományos gyűjtemény 5.)
54467

Lotze, R. Jahreszahlen der Erdgeschichte.
Stuttg.: Kosmos 1922. 77p. 51764

Rozlozsnik Pál [Alb.] Az esztergomvidéki szénterület bányaföldtani viszonyai. Írták: -, Schréter Zoltán & Telegdi Roth Károly. Bp.: m. k. földt. int. 1922. 128p. 2t.
52814

57 Antropológia. Biológia

Anthropologie. Biologie

Biologie. Anthropology

Bölsche [Vilmos.] Az ősvilág [Der Mensch der Urzeit 1909.] Ford. Fülöp Zsigmond. Bp.: Dick. [192?] 175p.
51373

Petzoldt, Jos. Das allgemeine Entwicklungsgesetz. München: Röse 1923. 270p. (Philosophische Reihe, 57.)
53180

6 Alkalmazott tudományok

Angewandte Wissenschaften

Useful arts

613 Közegészségügy

Gesundheitswesen — Public health

Dankwerts, I. Die landwirtschaftliche Verwertung des Kanalisationswassers der Stadt Hannover. Hannover: Schaper 1922. 23p. 6t.
51808

Freund, Ludw. Das Ungeziefer der Stadt. Prag: Verl. d. Vereins 1921. 15p. (Samml. gemeinnütziger Verträge, 506—507.)
51791
Bibliographie: p. 15.

Guszmán József. A budai régi szent János-kórház krónikája. Bp.: Szerző 1923. 44p.
54282

Moeser, H. Alkoholismus, Tuberkulose und Geschlechtskrankheiten. Stuttgart 1920.

P 613.81(43)

Vásárhelyi László. Élelmiszeripar, I. Húsipar és tejtermékek. Bp.: Németh 1923. 136p. (Modern technika 9.)
54471

Wlassak, Rud. Grundriss der Alkoholfrage. Lpzg: Hitzel 1922. IV, 108p.
51709
Bibliographie: p. 99—105.

614.85 Építésrendészet

Baupolizei — Building laws

Hannover. Szabályrendeletek. Bauordnung für die Stadt Hannover. Hannover: Göhmann 1923. 61p.
54693

Potsdam. Szabályrendeletek. Bauordnung für die Städte des Regierungsbezirks Potsdam. Berlin: Hayn 1922. 79p.
51779

62 Technika

Technik — Engineering

Kellner József & S. Pöschl Imre. Elektrotechnika. I. rész. Bp.: Athenaeum 1922. — 111p.
51806

Milakovszky László. Galvanoplasztika és galvanosztégia. Bp.: Németh [192?] 85p. (Technikai zsebkönyvtár. 47—50.)
54466

Streihammer Antal. A modern automobil szerkezete és kezelése. Bp.: Németh 1923. VII, 264p. (Modern technika, 8.)
53177
Bibliographie: p. VII.

63 Agronómia

Agronomie — Agriculture

Augustin Béla. A gyógy- és vegyi ipari növények termesztése. Írták: —, Darvas Ferenc és Schneider József. [1921.] 2. kiad. Bp.: Pátria 1922. 176p.
50697

Bernátsky Jenő. A mezőgazdaság alapelvei. Bp.: Athenaeum [1921.] 153p. (Gazdasági tanácsadó, 19.)
54162

686 Könyvkötés

Buchbinderei — Bookbinding

Jaschik Álmos. A könyvkötőmesterség. Bp.: Népszava 1922. 260p. (Műszaki könyvtár. 32.)
50696

Kosztka László. A könyvkötés. Langhammer Béla közreműködésével. Bp.: Magyar jövő 1924. 116p.
54459

Bibliografia: p. 104—105.

7 Művészet

Kunst — Fine arts

Abels, Ludw. W. Alt-Wien. Die Geschichte seiner Kunst. Berlin: Marquardt [1909.] 170p. 40t. 53636

Czobor Béla. A középkori egyházi művészet kézikönyve. Otte Henrik nyomán a viszonyokhoz alkalmazva. Bp.: Hunyadi Mátyás 1875. XX, 207p. 51693

Fülep Lajos. Magyar művészet. Bp.: Athenaeum 1923. 191p. (Gondolat és írás, 2.) 53225

Gerstenberg, Kurt. Ideen zu einer Kunstgeographie Europas. Lpzg: Seemann 1922. 26p. 15t. (Bibl. d. Kunstgeschichte, 48—49.) 53229

Giedion, Sigr. Spätbarocker und romantischer Klassizismus. München: Bruckmann 1922. 240p. 50313

Kuhl, Ferd. Der Kunstfreund. [192?] 2. Aufl. Stuttg.: Franckh [1922.] 96p. XVI. 51544

Lázár Béla. Fadrusz János élete és művészete. Bp.: Athenaeum 1923. 207p. 44t. 9944

Muthesius, Herm. Die schöne Wohnung. München: Bruckmann 1922. XV, 236p. 9781

Nádai Pál. Jelenkori szépségörekvések. Bp.: „Dante“ [1922.] 142p. 51801

Novák, Arne. Das barocke Prag. Prag: „Orbis“ 1922. 61p. XXVIII. 51747

Pérelly Imre. Magyar fejek. Előszót írta Tóth Árpád. Bp.: Kóka 1922. 32t. 9557

Westheim, Paul. Indische Baukunst. Berlin: Wasmuth [É. n.] 16p. 48t. (Orbis pictus 1.) 51700

Winckelmann, [Joh. Joach.] Kleine Schriften zur Geschichte der Kunst des Altertums. M. Goethes Schilderung v. W. Hg. v. Herm. Uhde-Bernays. Lpzg: Insel-Verl. 1923. 239p. 51702

75 Festészet

Malerei — Painting

Kühn, Herbert. Die Malerei der Eiszeit [1922.] 2. Aufl. München: Delphin-Verl. 1922. 46p. 12t. 9783

Glaser, Curt. Lukas Cranach. Lpzg: Insel-Verl. 1922. 238p. 9780

Lehel Ferenc. Cézanne. Bp.: Amicus 1923. 80p. 11t. (A keresők. 1.) 54130

Oertzen, Augusta. Die Schönheiten-Galerie König Ludwigs I, in der münchener Residenz. München: Hanfstangl 1923. 120p. 20t. 54164

Salmony, Alfr. Die chinesische Landschaftsmalerei. Berlin: Wasmuth [E. n.] 14p. 48t. (Orbis pictus, 4.) 51698

76 Grafika

Graphik — Graphic

Christoffel, Ulrich. Die romantische Zeichnung von Runge bis Schwind. München: Hanfstengl 1920. 175p. 24t. 53188

Glaser, Curt. Die Graphik der Neuzeit. Berlin: Cassirer. 1923. IX, 584p. 9836
Bibliographie: p. 565—573.

Zoege von Manteuffel, K. Der deutsche Kupferstich von seinen Anfängen bis zum Ende des XVI. Jh. München: Schmidt 1922. 111p. (Kunstgeschichte in Einzeldarstellungen 2.) 51787

778.53 Mozi

Kíno — Cinema

Eger, Lydia. Kinoreform und Gemeinden. Dresden: Zahn 1921. 56p. (Veröffentl. der sächs. Landesstelle f. Gemeinwirtschaft, 4.) 51731

Zimmerschied, Karl. Die deutsche Filmindustrie. Stuttg.: Poeschel 1922. XI, 163p. 52741

78 Zene

Musik — Music

Eisenmann, Alex. Das grosse Opernbuch. Stuttg.: Deutsche Verlagsanstalt 1922. VIII, 418p. 51576

Molnár Antal. A zeneművészet könyve. Bp.: Dante [1922.] 311p. (Műveltség.) 51567

Storck, Karl. Geschichte der Musik. [1905.] 5. Aufl. Bd. I—II. Stuttg.: Metzler 1922. 54578

8 Irodalom

Literatur — Literature

- Ady Lajos.** Ady Endre. Bp.: Amicus 1923. 245p. 1t. **54376**
- Ambrus Zoltán.** Költők és szerzők. Bp.: Athenaeum [1923.] 165p. **54115**
- Bartók György.** Petőfi lelke. Kísérlet az „aestheticum“ megértésére. Bp.: Studium 1922. 70p. **51786**
- Császár Elemér.** Az irodalmi kritika. Bp.: Pallas 1923. 111p. **53190**
- Császár Ernő.** Kölcsey Ferenc kritikái. Bev. és jegyz. ellátta Császár Ernő. Bp.: Lampel 1922. 47p. **51562**
- Kozáry Gyula.** Emberi okmányok, töredékek, élmények, följegyzések a költészetéről és a művészetéről. Bp.: Sajtótanfolyam-ny. 1923. 137p. **54465**
- Lábán, Anton.** Ungarn in seiner Dichtung. Zürich: Amalthea 1923. 164p. (Amalthea Bücherei, 31.) **51810**
- Lalou, René.** Histoire de la littérature française contemporaine. (De 1870 a nos jours.) [192?] 20e ed. Paris: Crés 1923. XII, 704p. **54326**
- Merker, Paul.** Neuere deutsche Literaturgeschichte. Stuttg.: Perthes 1922. VII, 141p. (Wissenschaftliche Forschungsberichte, VIII.) Bibliographie: p. 132–136. **51561**
- Platz, Herm.** Geistige Kämpfe im modernen Frankreich. München: Kösel & Pustet 1922. XIX, 672p. **53165**
- Révész Béla.** Ady Endre. Bp.: Béta 1924. 160p. **54449**
- Sebestyén Károly.** A római irodalom kis tükré. Bp.: Athenaeum 1923. 159p. **54486**
- Sik Sándor.** A magyar irodalom rövid ismertetése. Bp.: Németh 1923. 163p. **54477**
- Stammler, Wlfg.** Die Totentänze des Mittelalters. München: Horst Stobbe Verl. 1922. 64p. 3t. (Einzelschriften z. Bücher- u. Handschriftenkunde, IV.) **54870**
- Stefansky, Georg.** Das Wesen der deutschen Romantik. Stuttg.: Metzler 1923. [VII] 324p. Bibliographie: p. 311–324. **54101**

Strich, Fritz. Deutsche Klassik und Romantik München: Meyer & Jessen 1922. 254p. **53197**

Szabó Dezső. Panasz. Bp.: Ferrum 1923. 128p. **52600**

Szigetvári Iván. A százéves Petőfi. Bp.: Sacellary 1922. 272p. **51577**

Varillon, Pierre & Henri Rambaud. Enquête sur les maîtres de la jeune littérature. Suivie de comment par Noailles, Barrés, Bourget [etc.] Paris: Blond & Gay 1923. 35p. **54323**

Zoltvány Irén. Erotika és irodalom. Bp.: Szent István 1924. 221p. (Szent István könyvek, 20.) Bibliográfia: p. [222.] **54436**

9 Történelem

Geschichte — History

Braun Ottó. Bevezetés a történetfilozófiába. [Geschichtsphilosophie. Eine Einführung. 1921.] Ford.: Pukánszky Béla. Bp.: Pfeiffer 1922. 136p. (Filozófiai könyvtár, II.) Bibliográfia: p. 129. **51573**

Réz Mihály. A történelmi realizmus rendszere. Bp.: Studium 1924. 209p. **54468**

Savicki, Franz. Geschichtsphilosophie [1920.] 2. Aufl. München: Kösel & Pustet 1922. 306p. **51807**

Áldásy Antal. A kereszties hadjáratok története. Bp.: Szent István 1924. 153p. (Szent István könyvek, 18.) **54435**

Bertrand, Alph. Les origines de la troisième république (1871–1876). Paris: Perrin 1911. VI, 377p. **53006**

Butler, W. F. The Lombard communes. London: Fisher Unwin 1906. 495p. 55t. **51649**

Carlyle [Thomas]. Hősökről. [On heroes 1846.] Fordította Végh Artur [1900.] 2. kiad. Előszót írta Zsadányi Károly. Bp.: Athenaeum 1923p. (Híres könyvek, XI.) **53224**

Egelhaaf, Gottl. Geschichte der neuesten Zeit vom Frankfurter Frieden bis zur Gegenwart. [1908.] 7. Aufl. Stuttg.: Krabbe 1918. X. 332p. **31652–2**

Endres, Rob. Handbuch der österreichischen Staats- und Wirtschaftsgeschichte. Lpzg: Haase 1922. 156p. 52721

Hevesy, André. L'agonie d'un empire. L'Autriche-Hongrie. Paris: Perrin 1923. 281p. 54322

House & Charles Seymour. Ce qui se passa réellement à Paris 1918—19. [*What really happened at Paris, 1921.*] Trad. p. Louis Paul Alaux. Paris: Payot 1923. 346p. (Coll. des memoires... a l'hist. d. 1. guerre mondiale.) 54132

Kelemen Béla. Adatok a szegedi ellenforradalom és a szegedi kormány történetéhez. (1919.) Bev. rész. A szegedi forradalmi mozgalmak. Irta Tonelli Sándor. Szeged: Szerző 1923. XIV, 604p. 9778

Milleker, Felix. Die Gründung und ältesten Schicksale von Deutsch-Verschetz. Wrschatz: Kirchner 1923. 25p. (Banater Bücherei, IX.) 54956

Miskolczy István. Magyarország az Anjouk korában. Bp.: Szt. István 1923. 175p. (Szent István könyvek, 9.) 51559

Mustafa. Schreiben Mustafas, des grossen Paschas von Ofen. Kiel: Mühlau 1919. 19, 28p.
— Kiel orientalisches Seminar. Dtsche Übersetzungen türkischer Urkunden, 1—2 A 56.90/37

Patsch, Carl. Die Herzogowina einst und jetzt. Wien: Verl. d. Forschungsinst. f. Osten u. Orient 1922. 170p. A 49.94/162

Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica. T. 1— . Bp.: Academia 1923— . 1635

Roepke, Fritz. Von Gambetta bis Clemenceau. Stuttg.: Deutsche Verlags-Anst. 1922. IX, 291p. 52360

Szekfű Gyula. A magyar állam életrajza. [1917.] 2. Kiad. Bp.: Dick 1923. 238p. 54484

Szentpétery Imre. Az árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke 1— . k. 1— . füz. Bp.: Akadémia 1923. XIV, 176p. 1635/1
1, 1081—1270.
Bibliográfia: p. VIII—XIII.

[**Temesváry Alajos.**] Régi Pilis vármegye történelmi rejtelmek. Irta: Kékesi. 1 füz. Bp.: Szerző [1923.] 32p. 54124

Urkunden aus Ungarn. Kiel: Mühlau 1920. p. 18—26.
— Kiel. Orientalisches Seminar. Dtsche Übersetzungen türkischer Urkunden, 4. A 56.90/37

91 FÖLDRAJZ

Geographie — Geography

Bertolini, Gino. Balkan-Bilder. [*Tra mussulmani e slavi.*] Übers. v. M. Rumbauer. Lpzg: Dieterich 1909. 314p. 2t. A 49.91/46

Cholnoky Jenő. Általános földrajz. 1— . k. Pécs: Danubia 1923— . 143p. (Tudományos gyűjtemény, 2.) 54345

Emin, Achmed. Die Türkei. Gotha: Perthes 1918. VIII. 95p. 1t. (Perthes Kleine Völker- u. Länderkunde, 5.) A 56.91/23

Grothe, Hugo. Staaten und Völker nach dem Weltkrieg. Heidelberg: Ehrig 1922. VIII, 280p. 51537 K

Justi, Karl. Briefe aus Italien. Bonn: Cohen 1922. VII, 289p. 51217

Jürgens, Adolf. Skandinavien von Heute. Bonn: Schroeder. 1922. 85p. (Geogr. d. Menschen- u. Völkerlebens, 3.) 52713

Koenig, Alb. Auskunfts-buch. Guben: Koenig 1923. 280p. 2099

Kugotovicz, [Károly]. Zsebatlasz. Szerk. —. & Bátky Zsigmond. 1 évf. 1921—re. Bp.: Magy. néprajzi társ. 1920— . K 9100/56

Krebs, Norbert. Beiträge zur Geographie Serbiens und Rasciens Stuttg.: Engelhorn 1922. IV, 266p. 16t. A 49.94/183

Kunzer, Geo. Eug. Bulgarien. Gotha. Perthes 1919. XI, 168p. (Perthes Kleine Völker u. Länderkunde, 6.) A 49.96/19

Magalhaes, Fernao de. A föld első körülhajózása. [*Primo viaggio intorno al globo.*] Ford.: Baktay Ervin. Bp.: Világirodalom 1923. 159p. 1t. (A hat világrész, 5.) 54489

Mayer, Otto. Zwanzig Jahre an indischen Fürstenthöfen. Hg. v. F. R. Nord. Dresden: Deutsche Buchwerkstätten 1922. VII, 198p. 16t. A 52.91/6

Nansen, Fridtjof. Az eszkimók között. [*Eskimoliv. 1891.*] Ford. Telekes Béla. Bp.: Világirodalom [1912] 187p. (A hat világrész, 3.) 51815

Prinz Gyula. Európa természeti földrajza. Bp.: Világirodalom 1923. 199, [83]p. 54359

Prinz Gyula. Európa városai. Pécs: Danubia 1923. 95p. (Tudományos gyűjtemény, 1.) 54055

Rein, G. K. Abessinien. Bd. 1— . Berlin: Reimer 1918. XII, 495p. 12t. A 63.90/1

Teleki Pál & Varga György (szerk.). Modern földrajz és oktatása. Bp.: Studium 1923. 188p. 54139

Tragor Ignác. Váci érdekességek. Vác: Múzeum egy. 1923. 216p. (Váci könyvek, 9.) 53175

92 Életrajzok. Emlékiratok

Biographien. Memoiren

Biography. Memoirs

Angyal Dávid. Tanulmányok. Bp.: Franklin 1923. 195p. (Kultúra és tudomány.) 51570

Babinger, Fr. [Hg.] Hans D ernschwam's Tagebuch. 1553—55. Erl. u. hg. v.—. München: Duncker & Humblot 1923. XXXVI, 314p.
== Studien z. Fugger-Geschichte, 7. 31689/7

Babura László. Szent Ágoston élete. Bp.: Szt. István-társulat. 1924. 150p. (Szent István-könyvek, 16.) 54432
Bibliográfia: p. 150.

Barrot, Odilon. Memoires posthumes. T. 1—3. Paris: Charpentier 1875. XXXI, 612p. 53081

Bötticher, Georg. Bismarck als Zensor. Lpzg: Grunow 1907. 307p. 53574

Burián, Steph. gr. Drei Jahre. Aus d. Zeit meiner Amtsführung im Kriege. Berlin: Ullstein 1923. 324p. 54482

Hoffmann Mária. Riedl Frigyesről. Bp.: Studium 1923. 96p. 1t. 53193

Hoitsy Pál. Régi magyar alakok. Bp.: Légrády testvérek [192?] 133p. 53182

Holl, Karl. Augustins innere Entwicklung. Berlin: Akademie. 1923. 51p. (A. d. Abhandl. d. Preuss. Akad. d. Wissenschaften.) 9903

Honti Rezső. Dante. Bp.: Fővárosi könyvkiadó r.-t. 1923. 43p. (A kultúra nagyjai, 1.) 47768

Kiss Géza, hegyaljai. Árva Bethlen Kata (Gróf széki Teleki József özvegye) 1700—1759. Bp.: Hornyánszky 1922. 130p. 51805

Koerber, Ad. Viktor [Hg.] Adolf Hittler, sein Leben, seine Reden. München: Dtscher Volksverlag [1923] 112p. 54422

Lesseps, Ferd. Erinnerungen. Bd. 1—2. Berlin: Verein f. Dtsche Litteratur. 1888. 365p. [Bd. 1.] A 92.62/1

Lochner, Louis Paul. Die staatsmännischen Experimente des Autokönigs Henry Ford. München: Verl. f. Kulturpolitik, 1923. XVIII, 231p. 54207

Masson, Geo. Arm. Anatole France, son oeuvre. Paris: Nouv. revue critique. 1923. 64p. 1t. 54335

Meisner, Heinr. Otto [Hg.] Denkwürdigkeit des General-Feldmarschalls Alfred Grafen von Waldersee. Bd 1—3. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anstalt 1923. 54445

Nagy József. Taine. Bp.: Franklin 1922. 186p. 1t. (Ember és természet. 1.) 51795

Papp Ferenc. Báró Kemény Zsigmond. 1—2. k. Bp.: Akadémia 1922. 454p. (A Magy. Tud. Akadémia könyvkiadó väll.) 53894

Pásztor Árpád. Walt Whitman. Bp.: Dick 1923. 159p. 51575

Pfohl, Ferd. Arthur Nikisch. Von... —, Heinr. Chevalley, St. Strážnický, Lousie Wolff etc. Berlin: Bote & Bock 1922. 220p. 21t. 52718

Riedl Frigyes. Petöfi Sándor. Bp.: Franklin 1923. 236p. 54420

Rolland, Romain. Ludvig von Beethoven. [Beethoven 1903.] Übers. von L. Langnese—Hug. Zürich: Rascher 1922. 151p. (Europäische Bücher.) 53648
Bibl.: p. 143—151.

Rolland, Romain. Michelangelo élete. [Vie de Michelangelo, 1907.] 2. kiad. Ford. Éber László. Bp.: Révai [192 ?] 222p. 50544

Roths, Walter. Die Renaissance in Italien. Michelangelo. Mainz: Kirchheim 1922. 140p. 1t. (Weltgesch. in Charakterbilder.) 9914

Rubinyi Mózes. Kiss József. Bp.: Népsz. zsidókvár. [1923.] 46p. (Népszerű zsidókönyvtár.) 54583

Schaffer Károly. Gróf Széchenyi István idegrendszeri szakorvosi megvilágításban. Bp.: Akad. 1923. 24p. 54393

Schmidt Henrik. Tisza István boldog évei. Bp.: Studium 1923. 137p. 1t. 51780

Schopenhauer, Johanna. Damals in Weimar! Erinnerungen und Briefe von und an J. Sch. Hg. v. H. H. Houben. Lpzg: Klinkhardt 1924. 358p. 19t. **54590**

Somogyi Manó. Egy régi magyar szociális politikus, Szokolay István. Bp.: Kilián 1922. 23p. **51819**

Stürgkh, Jos. Politische und militärische Erinnerungen. Lpzg: List 1922. 320p. 1t. **52728**

Széchenyi István gr. döblingi hagyatékából. Intelmei Béla fiához. Ford.: Várad i József. Bp.: Fővárosi kvkiadó 1923. 112p. **54390**

Tagore, Rabindranath. Meine Lebenserinnerungen. Übers. v. Helene Meyer-Franck. München: Wolff 1923. 370p. **53647**

Vikár, B[é]la. Hommage à Petöfi. Bp.: Sociéte la Fontaine 1923. 39p. **53213**

Wlassics Gyula br. Deák Ferenc. Bp.: Franklin 1923. 169p.

== A magy. jogászegylet Deák Ferenc bizotts. kiadv. I, 1. **2481/1**

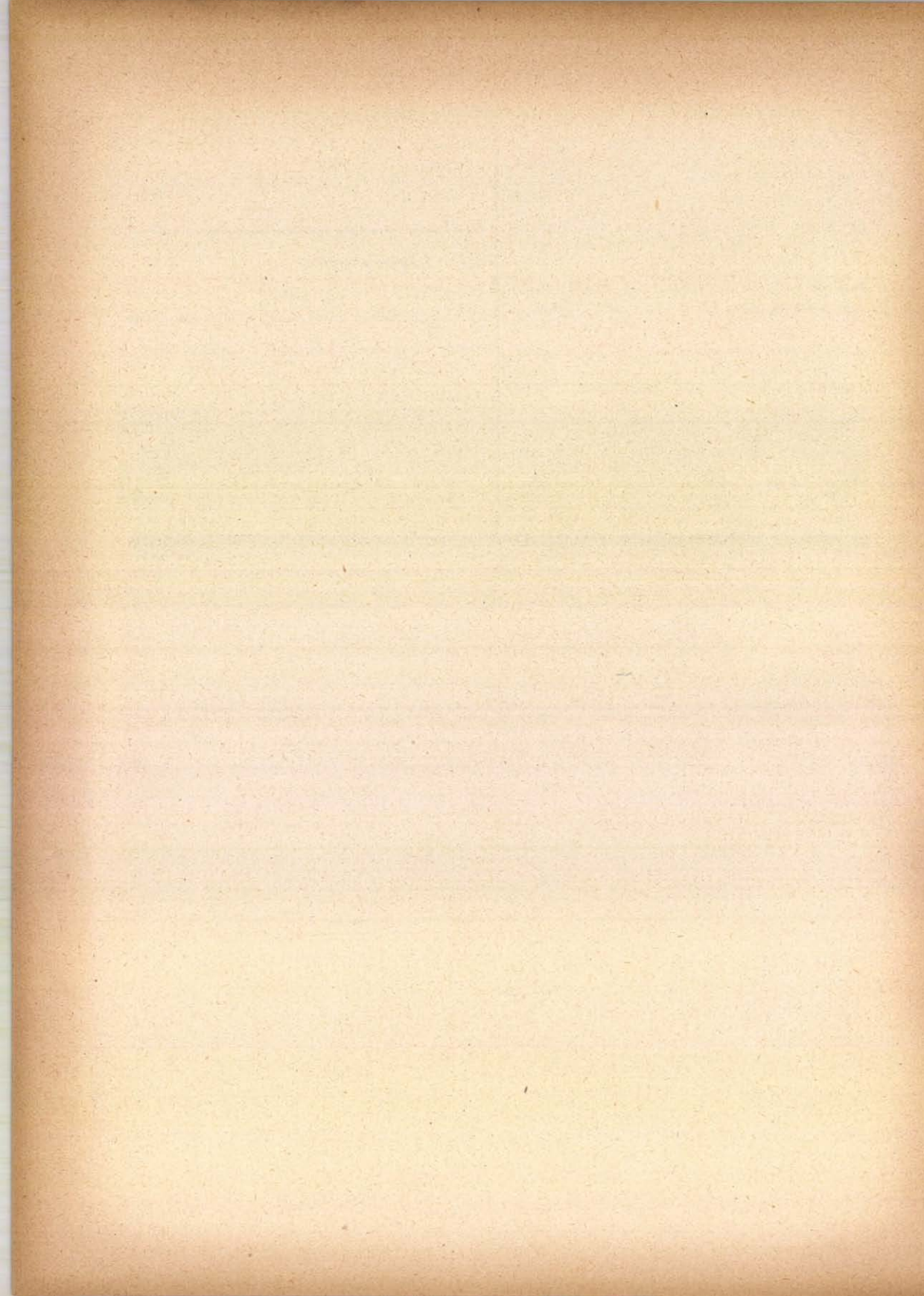
929 Genealogia

Genealogie — Genealogy

Horváth Sándor. A középkori magyar cimertan jelképezése. Bp.: Szerző 1922. 23p. **52736**

Nemesi évkönyv. Szerk. Daróczy Zoltán 1— évf. Bp.: May 1923—. **K 9290/12**

Spohr, Oswald. Familienkartei und Familienarchiv. Lpzg: Zentralstelle f. Deutsche Personen u. Familiengesch. 1922. 17p. (Flugschriften f. Familiengeschichte, 2.) **54106**

**A Budapesti gyűjtemény 1923. évi szerzeményeinek
válogatott jegyzéke. Időrendben.**

Chronologisches Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Budapester Sammlung, 1923.

Select chronological list of works added to the Budapest Collection, 1923.

- Zeitung.** Wie vorbewüst, so ist der Türckische Oberst, von der Statt Jula abgezogen . . . Augspurg: Hans Zimmerman 1566. (4p.)
B 0941/59
- Rewa, Petrus de.** De sacrae coronae regni Hungariae ortu, virtute, victoria . . . brevis commentarius. Viennae Austriae: M. Cosmerovius 1652. (16.) 96p.
B 943/201
- Le voyageur politique** oder wohl-erfahrene politische Wanders-Mann, das ist: Ein genauer wohl-abgefaster Entwurf einiger auf und bey würrlichen Peregrinationen sich ereignend- und begebenden Haupt-Sachen. 1—3. Theil. Frankfurt a M.: Zunner (168.?)
B 943/199
- Wagner, Joh. Christoph.** Delineatio provinciarum Pannoniae et imperii Turcici in oriente. Eine grundrichtige Beschreibung dess ganzen Aufgangs, sonderlich aber dess hochlöbl. Königreichs Ungarn, und der ganzen Türckey. 1—2. Theil. Augspurg: Koppenmayer 1685.
B 914/92/1—2
- Rom** ist über diesen heiligen Krieg erfrauet und betrübt, Worinnen viel curiöse und lesens-würdige Sachen zu finden. Lpzg: Lanck 1686. (94p.)
B 355/24
- Theatrum novum politico-historicum,** Das ist: Eine gründliche und ausführliche Erzählung alles dessen was sich in dem 1686. Jahr . . . zugetragen und begeben hat. Würtzburg: Heyl (168.?) 397p.
B 943/196
- Le Turc subjugue'** ou la glorieuse conquete de la celebre & cy-devant invincible forteresse de Bude capitale du royaume de la Hongrie . . . Cologne: Pierre le Jeune 1686. 172p.
B 943/192
- Wagner, Joh. Christoph.** Interiora orientis detecta, oder grundrichtige und eigentliche Beschreibung aller heut zu Tag bekandten grossen und herrlichen Reiche des Orients . . . Samt einem Anhang, welcher anthält eine Fortsetzung der Ungar- und Türckischen Chronic. Augspurg: Koppmayer 1686. 228, 12(7)p.
B 914/93
- Tscherning, Theodor.** Das von den Türcken lang-geqvälte nun durch die Christen neubeseelte Königreich Hungarn. Das ist kurzgefasste Vorstell- und Beschreibung der Hungarischen Städte, Vestungen und Schlösser, samt angrenzenden Ländern . . . Alles nach baygefügt XII. accuratesten Carten . . . absonderlich Ofen betreffend. Nürnberg: Endter 1687. 464(&25)p.
B 916/10
- Becker, Joannes Tobias.** Quinque lapides limpidissimi de torrente. Das ist: Fünff sehr glatte Stein. auss dem Bach der göttlichen Gnaden, mit welchen Leopoldus Magnus röm. Kayser . . . den Türken . . . tödlich verwundet. So durch fünf nachfolgende Sieges Predigen vorgebildet werden . . . Prag: Gerzabek 1688. 108p.
B 252/81
- Boener, Joh. Alex.** Die Renn-Bahn der Ehren auf welcher fünf und zwanzig unvergleichliche Helden die unter . . . dem Rom. Kaiser Leopold und König in Hungarn Joseph streitende ein unsterbliches Lob erfochten . . . Nürnberg: Froberg 1688. 32p.
B 831/7
- Lisznyai K. Pál.** Magyarok Cronicája. Melly be foglal MCXCVI esztendőket. Avagy Christus születésének 268—1464. esztendei alatt lett dolgait a magyaroknak. Debrecen: Kassai Pál 1692. 338,(21)p.
B 943/194
- Anathemata** verae historiae templo gloriae Leopoldi-Magni consecrata. Viennae: Voigt 1696. (38p.)
Bq 929/27
- Fontes gratiarum Marianarum novi, et veteres** seu historica relatio de imaginibus miraculosis per Hungariam & adjecta eidem-regna, ac provincias. Claudiopoli: Typ. Acad. S. J. 1739. (22,)150p.
B 235/1
- Patachich, Adam. br.** Eucharisticon magnae Mariae Theresiae . . . dum secundis regni vicennialibus rem Hungariae literariam, universitatem Budensem, regiam nobilium Academiam Theresianam . . . constabiliret, diplomatische firmaret, dictum ab A . . . P. Budae: Typ. Univ 1780. 45p.
B 815/4
- Szerdahely, Geo. Aloys.** Memoria adm. rev. Josephi Mitterpacher . . . dum Reg. Szientiarum Universitas Pestana mortuo parentavit . . . Budae: Typ. Univ. 1788. 22p.
B 815/1/1788

- Balásy** [Franciscus]. *Salutatio excelsis sacrae regni Hungariae coronae custodibus dum eadem . . . in arce regia Budensi illocanda urbis maenia . . . subintraret.* [H. és ny. n.] 1790. 4p. **B 871/1/1790.2.21**
- Demeter** János. *A' nemes Szatmár vár-megyve koronaörző seregeinek Pestre érkezése.* Pesten: Patzkó-ny. 1790. [8]p. **B 811/1/1790**
- Planum** erigendae erudifae societatis Hungariae alterum elaboratius. Viennae: Hummel 1790. 56p. **B 061/30**
- Hunyadi** Ferenc. *Diétai predikátziók, melyeket a' közelebb el-múlt ország-gyűlésére fel-sereglett úri rendek előtt Budán elmondott. A' maga költségén pedig ki-nyomtatott Dobos István ó-budai predikátor.* Pesten: Patzkó 1791. 195p. **B 252/77**
- Seth**, [Antonius.] *Oratio salutatoria qua . . . regem Hungariae apostolicum . . . Franciscum ac reginam . . . Mariam Theresiam . . . nomine magistratus, civiumque communitatis . . . excepit.* Budae: Typ. Univ. 1792. [6p.] **B 875/1/1792**
- (**Landnünzer**, Matthias & Tuschl, Sebastian.) *(Rechenschaftsbericht und Ausweis über die freiwilligen Spenden und deren Austeilung unter die Beschädigten nach der Überschwemmung in Pest.)* (H. & ny. n. 1799.) (8p.) **B 614/398**
- Freuden**, Chor. *Zur hohen Namensfeyer . . . Joseph Antons . . . Palatinus von Ungarn. In dem Kgl. Städtischen Ofner Theater feyerlich abgesungen.* Ofen: Univ. Schr. 1800. 4p. **B 831/1/1800**
- [**Gaal** György.] *A tudós palótz avagy Furkát's Tamásnak Mónosbélbe lakó sógor-urához írt levelei.* 1—6. k. Pest: Hartleben 1803—4. **B 813/82**
- Budapest. Margitsziget.** *Die Margarethen-Insel zwischen Ofen und Pest. Eine romantische Volkssage aus den Zeiten Königs Béla IV.* Pesth: Leyrer 1805. 215p. **B 943/188**
- Simoga** [Georgius.] *Carmen gratulatorium dum anno 1814. mense octobri confoederati imperatores urbem Budensem et Pestiensem inviserent, oblatum.* Pestini: Trattner 1814. 8p. **B 871/1/1814.10**
- Csehszombati** József. *Néhai orvos-doktor tekintetes nemes és nemzetes Csehszombati József úr sirhalma.* Pesten: Trattner 1815. 110p. **B 926/22**
- Schildbach**, J. *Auf die glorreiche Ankunft des neuvermählten aller durchlauchtigsten Fürstenpaares in Ofen.* Pesth: Bei Jos. Leyrer 1815. 7p. **B 835/1/1815.10.6**
- Várion** [Ignatius.] *Carmina quaedam I. V. in archigymnasio R. Budensi scholae . . . professoris.* Budae: Typ. Univ. 1818. 15p. **B 871/1/1818**
- Bervison**, Minna. *An Demoiselle Minna Bervison.* Ofen: Univ.-Schr. 1824. 3p. **B 792/1/1824.6.25**
- Patacsich** [Josephus.] *Festa memoria lapidis fundamentalis, quem . . . Josephus regni Hungariae Palatinus pro erigenda, collatis mercatorum sumptibus, in . . . civitate Pesthiensi, aede mercantili, posuit . . .* 1828. Pestini: Landerer [1828.] Vlp. **B 871/1/1828.6.4**
- Schebest**, Agnes. *An die Sängerin Agnes Schebest.* [Pest: ny. n. 183?] **B 792/1/183?**
- Schinn**, Ferdinand. *Abschied des Sängers Ferdinand Schinn an Pesths Bewohner.* [Pest: ny. n. 183?] **B 792/1/183?**
- Schröder** [Wilhelmine.] *An Wilhelmine Schröder-Devrient.* [A budai német színház művésznőjét dicsőítő vers.] [Pest: ny. n. 183?] **B 792/1/183?**
- Pesti jótékony nőegyesület.** *A' pesti jöltévé asszonyi-egyesület állapotjának előadása az utóbb eltelt négy esztendőkbén.* 1826—1830. Po'sonyban: Wéber S. Lajos betűivel. 1830. 19p. **B 362/1/1830.10.7**
- Preceset** himni in usum studiosae juventutis apud Scholas Pias. Pestini: Typ. Beimel. 1831. 364p. **B 243/4**
- Sebők** József & Moth Endre. *A' mivel-érzékeny társalkodás tisztelkedés üdvözlések a' magasabb csinoságú Társaságba feljelendő Ifjuság számára.* Pesten: Landerer 1832. 140p. **B 395/3**
- Beschreibung** eines furchtbaren Raubmordes, welcher in der königl. Freistadt Pesth verübt wurde. Wien: [Ny. n. 1833.] 4p. **B 340/1/1833**
- Wild**, [Franz]. *Willkommen! an Herrn Wild, bei seinem ersten Gastspiele in Pesth, am 22 Juni 24×19 cm.* 1833. (Üdvözlő vers.) [Pest: ny. n.] 1833. **B 792/1/1833.6.22**
- Dertsik**, Joannes Nep. *Sermo dum R. Universitas Hungarica bissecularememoriam natalium suorum a Petro Pázmán . . . Tirnaviae 1635. acceptorum ritu solenni . . .* 1836. celebraret . . . Budae: Typ.-Univ. 1836. 116p. **B 378/89**
- Orthopädisch-gymnastische Anstalt.** *Die entwickelnde und orthopädische Gymnastik.* [Az intézet ismertetése.] Pesth: Landerer 1836. **B 614/1/1836**

- Pistory, Jos.** Namenverzeichniss des nach der am 3 & 4. 1836 unter dem Vorsitz Aloys Freiherrn Mednyánszky abgehaltenen Magistratual-Restaurations bestehenden Magistrats, Beamten und Wahlbürger der königl. freien Stadt Pesth: Dr. v. Trattner [1836.] 23p. **B 057/74**
- Piehl, [Wilh.]** Maiblümchen, der verehrungswürdigen Kunstsängerin Wilh. Piehl, hochachtungsvoll gepflückt v. Kunstfreunden. Pesth: Gedr. v. L. v. Landerer. 1837. 2p. **B 792/1/1837.5**
- Árviz, 1838.** Beschreibung der am 13. März 1838. stattgehabten grossen Ueberschwemmung d. k. Freistädte Pesth u. Ofen. Pesth: Beimel 1838. 2p. **B 614/2/1838.3.13**
- Klette, Karl.** Schilderung der Ueberschwemmung von Ofen u. Pesth am 13., 14., 15. u. 16. März 1838. Pesth: Tomola 1838. 4p., 10t. **Bf 614/366**
- Árviz, 1838.** Schilderung d. Ueberschwemmung in Pesth, vom 13. März 1838. Pesth: Beimel 1838. 2p. **B 614/2/1838.3.13**
- Árviz, 1838.** Fortgesetzte Schilderung der Ueberschwemmung in Pesth, vom 13. März 1838. Pesth: Beimel 1838. 2p. **B 614/2/1838.3.13**
- Árviz, 1838.** Nachtrag u. Schluss zu den Schilderungen d. grossen Ueberschwemmung in Pesth, vom 13. März 1838. 2p. **B 614/2/1838.3.13**
- Weil, Ph. Stephan und Pannernia.** Eine grosse Cantate von Ph. W., in Musik gesetzt von Angelo v. Winkler. Zum gemeinschaftlichen Besten der Verunglückten in der Pester und Ofner Ueberschwemmung, ... Arrangirt ... von D. Perlaska. Pesth: Beimel 1838. 4p. **B 831/1/1838.8.20**
- Varga Péter.** Nefejejts vagy azon erkölcsi mondások, énekek és imádságok gyűjteménye, melyekben a pesti belvárosi kisdendővő intézetében gyakoroltatnak, ugyanezen Intézet rövid történetével. Pesten: Trattner [&] Károlyi 1839. 30p. [Hozzáköve ugyanaz német kiadásban.] **B 372/143**
- A honi szobrászat ügyében keletkezett társaság munkálatai.** I-ső közlemény. Hunyadi Mátyás emléksobrának része metszett rajzával. (Hiányzik.) Pest: Trattner Károlyi 1840. 34p. **B 730/18**
- [Klein, Jozefin.]** An J. K. ... Bei Gelegenheit ihrer Benefiz-Vorstellung zu Ofen im Jänner 1840. Ofen: Univ. Buchdr. 1840. 4p. **B 792/1/1840.1**
- Sadler, Josephus.** Flora comitatus Pesthinesis in uno volumine comprehensa (1827.) Ed. secunda. Pesthini: Kilián & Comp. 1840. 499p. **B 581/4**
- Zettler, Magdalena.** Gesprochen am Sarge der Schauspielerin Magdalena Zettler, beerdiget am 5. Februar 1840. [Pest: ny. n. 4p.] **B 835/1/1840.2.5**
- Clark, Adam.** Einige Worte über den Bau der Ofner-Pesther Kettenbrücke. Pesth: Heckenast 1843. 37p. **B 385/156**
- Légrády László.** Lajstroma és rövid leírása azon honi 's külföldi szőlőfajoknak, melyek a' m. gazd. egyesület országos szőlőiskolájában Budán eladatni fognak. Pest: Landerer & Heckenast 1844. 58p. **B 383/62**
- [Pólya József.]** Bemerkungen und Statuten der zu Pesth errichteten Privat-Heilanstalt für Gemüths- u. Geisteskranke. Pesth: Landerer & Heckenast 1844. 12p. **B 614/397**
- Richter, Wilh.** Wanderungen in Ungarn und unter seinen Bewohnern. Berlin: Reimer 1844. 436p. **B 308/71**
- Szilasy János.** Gyászbeszéd József főherceg nádor és királyi helytartó felett. A' m. kir. tudomány-egyet. templomában mondotta Sz. J. Budán: Egyet. ny. betűivel. 1847. 13p. **B 815/2/1847.2.9**
- A pesti nemzeti huszár őrhad tagjainak névsora.** [H. & ny. n.] [1848.] [4p.] **B 355/1/1848**
- Ofner Concordia.** Statuten des unter den Namen Ofner Concordia allerhöchsten Orts genehmigten wohlthätigen Vereines f. Krankenpflege und Beerdigungs-Versicherung. Ofen: Gedr. bei M. Bagó 1848. 15p. **B 362/1/1848**
- Breier, Ed. Görgey** von Ofen. Wien: Stöckholzer 1850. 150p. (Romantische Lesehalle 1—3.) **B 833/8**
- Ofner-Pester Concordia.** Namens-Verzeichniss u. Rechnungs-Ausweis d. Ofner-Pester Concordia den verehrten Mitgliedern gewidmet am Anfange des Jahres 1852. Ofen: Gedr. mit M. Bagó'schen Schr. 1852. 21p. **B 362/1/1852**
- Feldmann (G. L.)** Wegweiser durch Pest und Ofen und deren Umgebungen für Fremde und Einheimische [1844.] 7. Aufl. von Joh. Christ. Seiz. Pest: Heckenast 1855. VIII, 205p. 2t. **B 910/89**
- Scheuber, Heinr.** Ofen Zur Zeit der Türkenherrschaft u. dessen Rückeroberung unter Kaiser Leopold I. im Jahre 1686. Ofen: Univ.-Buchdr. 1855. 15p. (Jahresbericht üb. das k. k. kathol. gymnasium zu Ofen, 4.) **B 934/1/1855**

- Ficker, Heinr.** Aquincum und seine Ueberreste: Ofen: Univ.-Buchdr. 1857. 18p. (Jahresbericht üb. das k. k. kathol. Gymnasium zu Ofen, 6.)
B 902/1/1857
- Bauer, L. U.** Festklänge zur Feier der Einweihung des neuerbauten isr. Cultus-Tempels zu Pest. Tirnau: Dr. v. Sigm. Winter 1859. 8p.
B 831/1/1859
- Szaniszló, Franciscus.** Academici sacri sermones, quos per dominicas anni scholastici in ecclesia R. Scient. Universitatis Hung. Pestinensis dixit F. Sz. M.-Váradini: Tichy 1860. 397(15)p.
B 252/79
- Poroszkay Ignác.** Mint lehetne Pestet jobb levegővel és jobb kutakkal ellátni? Mellette búzakereskedésünket lisztkereskedéssé alakítani? Egyszermind az alsó Duna balpartján 400.000 hold mocsárt lacsapolni? ... Nagy-Becskerek: Pleitz 1863. 43p. B 614/399
- Ormós Zsigmond.** A Széchenyi-szobor és a szobrászat realismusa. Pest: Emich 1863. 74p.
B 730/16
- Budapest legöregebb embere a 117 éves Farkas László hiteles életrajza** ... Írta és kiadta egy jó ismerőse. Pest: Vodianer 1864. 23p.
B 923/56
- Lenhossék József.** Emlékbeszéd, melyet Csansz Márton ... a leíró bonctan nyugalmaztatott nyilv. rendes tanára felett ... az egyetem nagyobb dísztermében tartott ... Budán: Egyet.-ny. 1864. 35p.
B 815/1/1864.11.2
- Réső Ensel Sándor.** Attila sirja. Pest: Kugler 1864. 21p.
B 929/26
- Szepesi [Emericus].** Ode ad platium Academiae Scientiarum Hungaricae sollemniter apertum ... Pestini: Emich 1865. 7p.
B 061/1/1865
- [Linzbauer, Franz Xav.]** A magy. kir. pesti egyetem növénykertének jelen állapota. (Magyar & német.) Budán: Egyetem-ny. 1866. 16p.
B 580/4
- [Szabóky Adolf.]** A Pesti kath. legényegyesület alapításának tizenegyedik emlékünnepejére. Eger: Érseki lyc. ny. 1866. 60p.
B 255/1/1866. 9.8
- Barna Zsigmond.** Emlék-beszéd, melyet néhai Rottenbiller Lipót ... arcképének leleplezési ünnepélyén ... tartott B. Zs. Pest: Rudnyánszky 1871. 14p. B 815/1/1871.11.11
- Budapest. Egyetemi könyvtár.** Könyvtári nefelejtés, vagy a budapesti M. K. tudományegyetem könyvtárának rövid ismertetése. Márki József által. Bp.: 1874. 36p.
B 027/47
- Serák Károly.** Állatkerti kalauz. Bp.: Állat-és növényhonosító társ. 1878. 39p. B 727/28
- Póda Endre.** Egyházi beszéd, melyet Szent István első apostoli magyar király ünnepén 1881. a budai vártemplomban mondott. Sopron: Romwalter 1881. 11p. B 252/78
- Schlaraffia Budapestia.** Hausgesetze der Schlaraffia Budapestia. (Appendix zum Schlaraffen-Spiegel.) Nach den ältesten Urkunden d. geheimen Bibliotheca verfasst v. Zeus dem Furchtbaren, Frhr v. hoher Olymp, Erzoberschlaraffe Budapestia's. Bp.: Dr. v. Markus [1883?] 15p. B 366/1/1883
- Schwicker, I. H.** Budapest im Altertum [Bp.: Kilián.] 1886p. 127—145. (Kl. az Ungarische Revue 1886. évf.-ból. B 931/1
- Zieglauer, Ferd.** Die Befreiung Ofens von der Türkenherrschaft 1686. Innsbruck: Wagner 1886. VI, 192p. 1t. B 936/4
- Ábrányi Kornél id.** Az orsz. m. daláregyesület negyedszázados története 1867-től 1892-ig. Bp.: Orsz. magy. daláregyesület 1892. VII, 350p.
B 781/7
- Tarczai György.** Törökvilág Budán. Miskolc: Wagner & Szelényi 1898. 105p. B 943/191
- Tarczai György.** Budai históriák. 1—2. k. Bp.: Szent István Társ. [1903.] B 813/81
- Dausz Gyula.** Kőbánya multja és jelenje. Bp.: Goldschmied ny. 1913. 222p. B 950/1
- Foerk Ernő.** A régi Buda és Pest polgári lakóházai. 1—2. f. Bp.: Korvin 1916—17. —= Budapesti m. kir. áll. felső építőiparisk. szünidei felvételei. 4—5. f. B 720/4/4—5
- Mordtmann I. H[ilde].** Zur Kapitulation von Buda im Jahre 1526. Bp.: Franklin 1918. 15p., 1t. (Mitteil. d. Ung. Wissenschaftl. Inst. in Konstantinopel, 1918. 3.) B 943/3
- Lux, Colomanno.** La Reggia di Buda nell'epoca del re Mattia Corvino. Bp.: „Mattia Corvino“ 1922. IV, 51p., 9t. (Számozott, a szerző által sajátkezüleg aláírt 48. számú péld.)
Bq 0941/58/2
- Barcza Imre & Thirring Gusztáv (szerk.)** Budapest duna-balparti környéke. A Magy. Turista-Egyesület megbízásából. Bp.: Turistaság és alpinizmus kiad. 1923. 204p., 3t. (Részletes magy. útikalauzok, I, 3.) B 910/94
- Guszmán József.** A budai régi Szent János kórház krónikája. Bp.: Pesti kny. 1923. 44p.
B 614/393
- Kremmer Dezső.** Pest-Budát ábrázoló német metszetek. Bp.: Franklin 1923. 212p. B 760/2

A Fővárosi Nyílv. Könyvtár kurrens folyóiratainak jegyzéke. 1923.

Alphabetisches Verzeichnis der laufenden Zeitschriften der Stadtbibliothek. 1923. — Alphabetical list of periodicals currently received in the Library. 1923.

A cím utáni zárójelben levő szám, pl. (12) azt jelenti, hogy a folyóirat hányszor jelenik meg évente. A jobboldali oszlopban levő szám, pl. 2024, jelzi a raktári helyszámot. A * azt jelenti, hogy az illető folyóirat csak a jelen évtől kezdve jár.

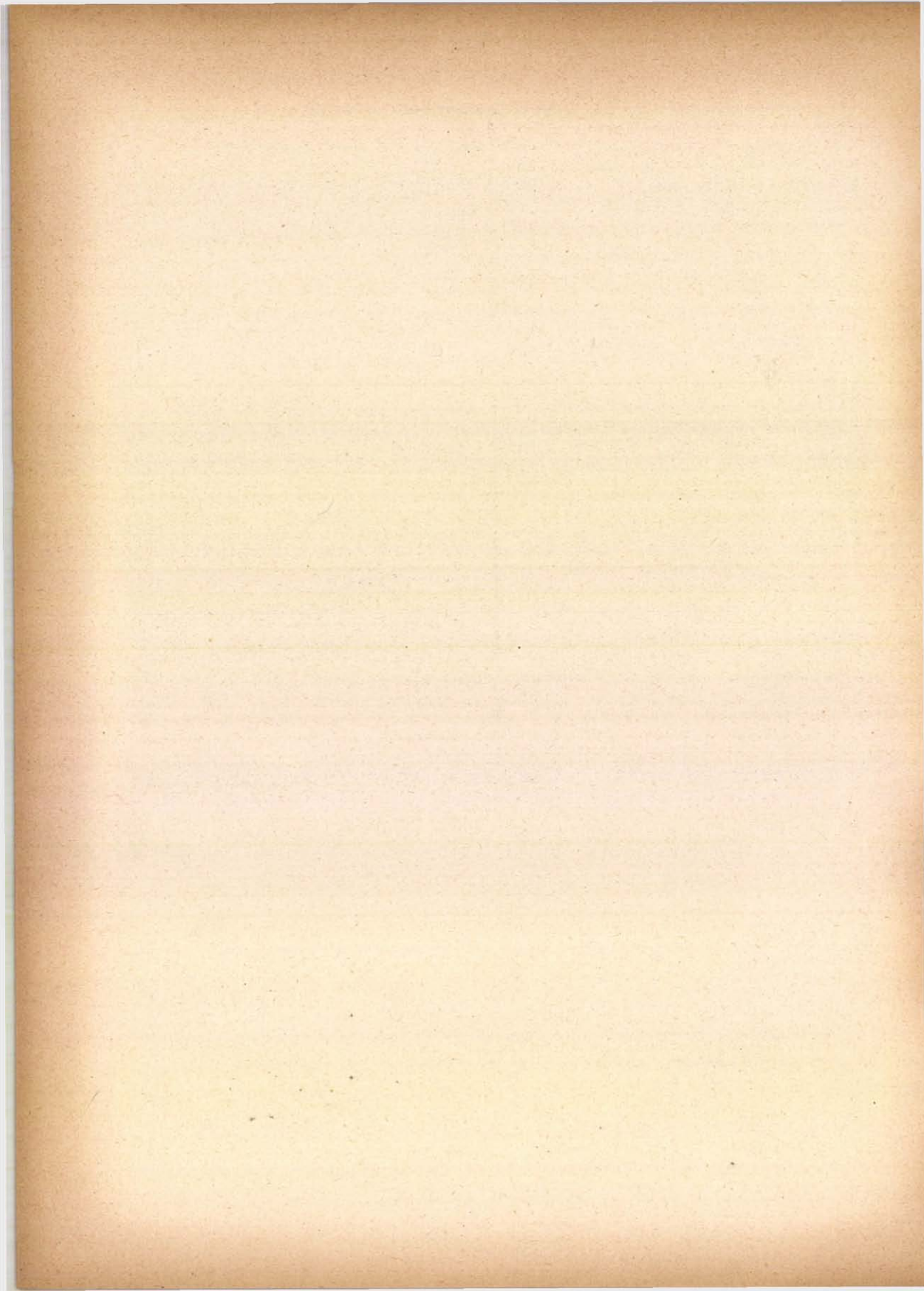
A			
Adó, Az. Bp (12)	2024	Árverési közlöny. Bp (szabt.)	Bq 708/81
Akadémiai értesítő. Bp (12)	3453	Athenaeum. Bp (6)	3900
Akademische Rundschau. Lpzg (12)	4527	Aurora. Bp (12)*	
Állatbiztosítás. Bp (24)*		B	
Állatorvosi lapok. Bp (52)		Bank-Archiv. Berlin (24)	1132
Alldeutsche Blätter. Berlin	1272	Bányászati és kohászati lapok. Bp (24)	4447
Allgemeines statistisches Archiv. München (4)	3919	Barlangkutatás. Bp (4)	4504
Alte Orient, Der. Lpzg (4)	A 50.08/4	Baromfityényszók lapja. Bp (24)	
Amtliche Nachrichten d. Österr. Bundesministeriums f. Soziale Verwaltung. Wien (24)	1488	Békés vármegye hiv. lapja. Gyula (26)	562
Amstblatt d. Stadt Wien (102)	690	Békejog és békegazdaság. (12)	4423
Anglo-Hungarian review. London (4)*	2482	Bellügyi közlöny. Bp (52)	1003
Annalen d. Deutschen Reichs f. Gesetzgebung. München	4781	Berichte aus den neuen Staaten. Wien (52)	1567
Anthropos. Wien (6)	1218	Bibliographie d. Sozialwissenschaften. Berlin (12)	01630/1
Antropológiai füzetek. Bp (szbtl.)*		Bibliographie der Zeitschriftenliteratur. Lpzg	0144/3
Anzeiger f. d. Buch-, Kunst- u. Musikalienhandel. Wien (52)*		Biblische Zeitschrift. Freiburg in Br. (4)*	
Arbeit u. Wirtschaft. Wien (24)*	1645	Blätter f. Bücherfreunde. Lpzg (6)	0100/17
Arbeiterschutz. Wien (12)	1232	Blätter f. vergleichende Rechtswissenschaft. Berlin (9)	1297
Arbeitsversorgung, Die. Berlin-Lichterfelde (52)	1450	Bodenreform, Die. Berlin (24)	4459
Archiv f. Anthropologie. Braunschweig (4)	1296	Bolletino delle opere moderne straniere. Roma (12)*	
Archiv f. Buchgewerbe. Lpzg (12)	0204/25	Bolletino statistico. Padua (4)*	
Archiv f. Eisenbahnwesen. Berlin (6)	4783	Bőripari munkás. Bp (26)	
Archiv f. d. gesamte Psychologie. Lpzg (4)	4895	Börsen- u. Handelsberichte. Wien (52)	1221
Archiv f. d. Geschichte d. Medizin. Lpzg (6)	4955	Budai napló. Bp (52)	Bq 071/21
Archiv f. innere Kolonisation. Berlin (12)	4945	Budapest szföv. közegészségügyi állapot. Bp (12)	B 613/60
Archiv f. Kriminologie. Lpzg (12)	4924	Budapest szföv. statisztikai havifüzetei. Bp (12)	B 310/6
Archiv. f. Kulturgeschichte. Lpzg (4)	4711	Budapest szföv. statisztikai heti kimutatásai. Bp (52)	Bq 310/7
Archiv d. öffentl. Rechts. Tübingen (4)	3448	Budapest szföv. törvhat. bizotts. közgyűléseinek jegyzőkönyve. Bp (12—16)	1263.757 és Bq 352/85, Bq 352/4
Archiv f. Philosophie. Berlin (4)		Budapesti Közlöny. Bp (naponként)	65
Abt. 1. Archiv f. die Geschichte d. Philosophie	2083	Budapesti szemle. Bp (12)	3440 és 3441
2. Archiv f. systematische Philosophie	2084	Bulletin de l'union internat. de secours aux enfants. Gené (36)	2400
Archiv f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie. Lpzg (6)	3339	Bundesgesetzblatt. Wien (szbtl.)	823
Archiv f. Rechts- u. Wirtschaftsphilosophie. Berlin (4)	3765	Bücherei u. Bildungspflege. (Azelőtt: Blätter f. Volksbibliotheken u. Lesehallen.) Lpzg (6)	0205/3
Archiv f. Religionswissenschaft. Lpzg (4)	2168	Büntetőjog (Ügyvédek lapja mell.). Bp (6)*	
Archiv f. slavische Philologie. Berlin (4)	A 47.05/9	Büntetőjogi döntvénytár (logtud. Közl. mell.) Bp (12)	K 3400/29
Archiv f. soziale Hygiene. Lpzg (4)	3839	Büntetőjog tára (Magyar jogi szemle mell.). Bp (10)	4835
Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozialpolitik. Tübingen (3)	3050		
Ars una. Bp (12)*			

C			
Cél. Bp (12)	4467	Gewerkschaft, Die. Berlin (52)	672
Centralblatt f. allg. Gesundheitspflege. Bonn (6)	3797	Glocke, Die. Berlin (52)	4953
Correspondant, Le. Paris (24)	2385	Gyógyászat. Bp (52)	1320
Corvina. Bp (52)	0100/12	Gyűjtő, A. Bp (10)	B 745/15
D		H	
Deutsche Arbeitgeber-Zeitung. Berlin (52)*	67	Hadtörténelmi közlemények. Bp (4)	3462
Deutsche Buch, Das. Lpzg (12)*	0153/2	Hammer, Der. Wien (24)	2013
Deutsche Juristen-Zeitung. Berlin (24)	1231	Handelsmuseum, Das. Wien (52)	1209
Deutsche Literatur-Zeitung. Berlin (52)	01543/18	Hefte f. Büchereiwesen. Lpzg (szbtl.)	02
Deutsche medizinische Wochenschrift. Lpzg (52)*	1636	Herba. Bp (12)	2498
Deutsche Rundschau. Berlin (12)	4647	Hilfe, Die. Berlin (52)	1196
Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Lpzg (24)	1264	Historische-politische Blätter f. das kath. Deutsch-land. München (12-12)	4896
Deutscher Aussenhandel. Berlin (24)	1307	Historische Vierteljahrschrift. Lpzg (4)	2843
Deutscher Geschichtskalender. Lpzg (12)	K 9000/1 és 3435	Historische Zeitschrift. München (6)	4756
Deutsches Handels-Archiv. Berlin (12)	1035	Hiteljog tára. Bp (Magyar jogi szemle mell.) (10)	2395
Deutsches statistisches Zentralblatt. Lpzg (10)	749	Hiteljogi döntvénytár (Jogtud. közl. mell.). Bp (12)	K 3400/28
Deutschlands Erneuerung. München (12)	2031	Hivatalos árjegyzés. Bp (52)	Bq 381/16 és 29
E		Hivatalos közlöny (Vallás és közoktatásügyi min.). Bp (24-30)	1116
Economic journal. London (4)	3243	Hochland. München (12)	4702
Egyetemes philologiai közlöny. Bp (10)	4442	I	
Ekonomisk tidskrift. Upsala (12)	4561	Ijúságunk. Bp (12)	1464
Élet és irodalom. Bp (12)*	2488	Igazságügyi közlöny. Bp (12)	628
Entscheidungen d. Reichsversicherungsamts. Berlin	2157	Illustration. Páris (52)	182
Építőipar — Építőművészet. Bp (52)	1161	Internationale Monatschrift f. Kunst, Wissen-schaft u. Technik. Lpzg (12)	1261
Építőmunkás. Bp (24)	51	Internationales Archiv f. Ethnographie. Leiden (6)	1414
Ethnographia. Bp (6)	4364	Irodalomtörténet. Bp (10)	4478
F		Irodalomtörténeti közlemények. Bp (4)	3302
Finanz-Archiv. Stuttgart (2)	3668	Islam, Der. Strassburg (4)	A 50.27/3
Fischers Zeitschrift f. Praxis u. Gesetzgebung d. Verwaltung. Weimar (8)	3646	J	
Fogorvosi szemle. Bp (12)*	2399	Jahrbuch d. Bodenreform. Jena (4)	3410
Földrajzi közlemények. Bp (10)	3922	Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik. Jena (12)	3051
Földtani közlöny. Bp (12)	3895	Jegyzőkönyv a kerületi előjárók értekezletei-ről. Bp (12-16)	Bq 352/56
Fővárosi hírlap. Bp (52)	Bq 352/08	Jogállam. Bp (10)	3745
Fővárosi közlöny. Bp (52)	30 és Bq 352/3	logtudományi közlöny. Bp (24)	62
Frau, Die. Berlin (12)	1211	Juristische Wochenschrift. Berlin (24)	1415
Freie Donau, Die. Regensburg (24)	1055	Jus suffragii. London (12)	1267
G		K	
Gazdasági hírlap. Bp (52)*	1644	Kant-Studien. Berlin (4)	4661
Geisteskultur u. Volksbildung (Azeltött: Monatschriften d. Comenius - Gesellschaft). Berlin (12)	4698	Katholikus szemle. Bp (10)	3891
Gemeindeblatt d. Stadt Berlin (52)	1244	Katholische Vereinsarbeit. Wien (12)	2357
Gemeindevertreter. Wien (12)	2492	Katholikus élet. Bp (12)	2357
Geographische Zeitschrift. Lpzg (12)	4796	Kelet népe Bp (12)	A 40.32/22

O		S	
Omke. Bp (52)	140	Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung, Verwaltung u. Volkswirtschaft im Deutschen Reiche. Berlin (4)	3052
Orientalistische Literaturzeitung. Lpzg (12)	q 01694	Schöne Literatur, Die. Lpzg (A Literarisches Zentralblatt mell.) (26)	0168 3
Országos középiskolai tanáregyesületi közlöny. Bp (12)	4429	Scientific proceedings of the Royal Dublin Society. Dublin (24)*	
Országos főványtár. Bp (szbtl)	655	Sociala Meddelanden. Stockholm. (12)	4556
Ostasiatische Rundschau. (Azelőtt: Asien) Berlin (24)	A 50.05/13	Soziale Praxis u. Archiv. f. Volkswohlfahrt. Jena (52)	587
Oxford-Hungarian review. Oxford	2482	Sozialistische Monatshefte. Berlin (26)	3340
Österreichische Rundschau. Wien (24)	733	Sozialwissenschaftliches Literaturblatt. Berlin (12)	
Österreichische Volkswirt, Der. Wien (52)	1073	Statisztikai havi közlemények. Bp (12)	4444
P		Städtebau, Der. Berlin (12)	526
Pays du Danube, Les. Bp (12)	2468	Süddeutsche Monatshefte. München (12)	4709
Péntintézeti tisztviselők lapja. Bp (12)	1361	Südost. Berlin (12)	A 49.05/1
Pénzügyi és közigazgatási jog tára. (Magyar jogi szemle mell.) Bp (10)	2341	Szabadalmi közlöny. Bp (24)	579
Pénzügyi közlöny. Bp (30—36)	3517	Szakszervezeti értesítő. Bp (12)	3653
Pénzvilág, A. Bp (52)	3661	Századok. Bp (10)	3049
Perjogi döntvénytár (Jogtud. közl. mell.). Bp (12)	K 3400/38	Székesfővárosi vízművek igazg. jelentése. Bp (12)	B 614/136
Pester Handelszeitung. Bp (52)*		Szövetkezeti értesítő. Bp (52)	1266
Pesti tőzsde. Bp (52)*		T	
Petermanns Mitteilungen aus Justus Perthes geographischer Anstalt. Gotha (12)	1033	Társadalomtudomány. Bp (4)	2450
Philosophisches Jahrbuch d. Görres-Gesellsch. Fulda (4)	0161/3	Technik u. Wirtschaft. Berlin (12)	3662
Plutus. Berlin (26)	1416	Teleia. Bp (6)*	1642
Polgári törvénykezési jog tára. (Magyar jogi szemle mell.) Bp (10)	2342	Természet, A. Bp (24)	B 727/14
Politisch-antropologische Monatschrift. Lpzg (12)	3349	Természettudományi közlöny. Bp (24)	4992
Polybiblion. Paris (12) { A) Partie litt. 01544/7 B) Part. téchn. 01544/8		Theologische Revue. Münster (20)*	1638
Preussische Jahrbücher. Berlin (12)	4691	Történeti szemle. Bp (4)	3011
Preussisches Archiv. Berlin (18)	2250	Törvények gyűjteménye. Bp (szabt.)	4563
Preussisches Verwaltungsblatt. Berlin (52)	691	Turán. Bp (4)	A 50.05/7
R		Tűzrendészeti közlöny. Bp (12)	1304
Reichs-Arbeitsblatt. Berlin (24)	952	Typographia. Bp (52)	36
Reichsgesetzblatt. Berlin (hetenként 2—3)	3643	U	
Religio. Bp (3)	1135	Új Budapest. Bp (52)	189
Renaissance, La. Paris (52)*	1641	Új ezredév. Bp (12)*	2463
Rend. Bp (104)	192	Új Magyarország. Bp (12)*	2500
Rendeleti közlöny a m. kir. honvédség számára. Bp (hetenként 1—2)	1156	Umschau, Die. Frankfurt a. M. (52)	734
A) Szabályrendeletek		Ungarische Jahrbücher. Berlin (4)	2085
B) Személyes ügyek		Unser Weg. Wien (12)	2461
Revue des deux mondes. Paris (24)	3298	Ügyvédek lapja. Bp (24)	81
Revue de Hongrie. Bp (24)	4255	Ügyvédi kamarai közlöny. Bp (szbtl.)	B 747 9
Rundschau f. Kommunalbeamte. Berlin (52)	1075	V	
		Városok lapja. Bp (12)	998
		Vierteljahrshefte zur Statistik d. Deutschen Reichs. Berlin (4)	940

Világpiac. Bp (52)	4839	Zeitschrift f. das gesamte Handelsrecht u. Konkursrecht. Stuttgart (4)	4947
Vizügyi közlemények. Bp (6)	3360	Zeitschrift f. d. gesamte Staatswissenschaft. Tübingen (4)	3046
Volksbildungsarchiv. Berlin (6)	3772	Zeitschrift d. Gesellschaft f. Erdkunde. Berlin (10)	2103
Volkstümliche Zeitschrift. Berlin (24)	1189	Zeitschrift f. Handelswissenschaft u. Handelspraxis. Lpzg (12)	1113
Volkswirtschaftliche Blätter. Berlin (24)	2054	Zeitschrift f. Indologie u. Iranistik. Lpzg (2)	2466
Volkswirtschaftliche Chronik. (A Jahrbücher f. Nationalökonomie mell.) Jena (12)	K 3810/8	Zeitschrift f. Kommunalwirtschaft u. Kommunalpolitik. Berlin-Friedenau (24)	1242
Volkswohl. Wien (12)	2499	Zeitschrift f. Öffentliches Recht. Wien (6)	2397
Völkerbund. Bern (12)	2384	Zeitschrift f. Politik. Berlin (4)	3473
W		Zeitschrift d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgeschichte. Weimar	3537
Wage, Die. Wien (24)	4699	Germanistische Abteilung	
Wasmuths Monatshefte f. Baukunst. Berlin (12)	1225	Kanonistische Abteilung	
Weltwirtschaft. Berlin (12)	1257	Romanistische Abteilung	
Weltwirtschaftliches Archiv. Jena (4)	4394	Zeitschrift f. Semiotik u. verwandte Gebiete. Lpzg (2)	2465
Weltwirtschafts-Zeitung. (Azelött: Wirtschafts-Zeitung d. Zentralmächte). Berlin (52)	1323	Zeitschrift f. Staats- u. Volkswirtschaft. Wien (36)*	
Wöchentliches Verzeichnis d. erschienen. u. vorbereiteten Neuigkeiten d. deutschen Buchhandels. Lpzg (52)		Zeitschrift f. vergleichende Rechtswissenschaft. Stuttgart (4)	4009
Z		Zeitschrift f. Volkswirtschaft, Sozialpolitik u. Verwaltung. Wien (6)	612
Zeitschrift f. Assyriologie. Lpzg (4)	A 50.05/18	Zeitschrift f. Völkerrecht. Breslau (6)	3547
Zeitschrift f. ärztliche Fortbildung. Jena (24)	1553	Zeitschrift f. Wohnungswesen. Berlin (24)	619
Zeitschrift f. Bücherfreunde. Lpzg (6)	q 0900/9	Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Lpzg (12)	0200/23
Zeitschrift d. Deutschen morgenländischen Gesellschaft. Lpzg (4)	A 50.05/1	Zentralblatt der christlichen Gewerkschaften Deutschlands (26)	1625
Zeitschrift f. Ethnologie. Berlin (6)	4961	Zentralblatt f. Gewerbehygiene. Berlin (12)	1198
		Zsidó szemle. Bp (52)	1229

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár kiadványai

Verzeichnis der Veröffentlichungen der
Budapester Stadtbibliothek

List of publications of the Budapest
Public Library

A Fővárosi Nyilv. Könyvtár Értesítője. 1—12. évf. 1907—1918.; Új folyam. 1—4. k. 1921—1924.

Közlemények

1. Szakkatalógus. 1. füzet: A lakáskérdés és a városépítés kapcsolatos kérdései. 1907. (Elfogyott.)
Pótlék 1907-ről és 1908-ról. (Elfogyott.)
2. Szakkatalógus. 2. füzet: A községi pénzügy. 1908. Ára 10.000 korona.
3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog és a parlamentarizmus irodalmából. 1909. Ára 4000 korona.
4. Szakkatalógus. 3. füzet: Községi szocializmus. Függelékül: Munkaviszonyok községi vállalatokban. 1909. Ára 10.000 korona.
5. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1909-ről. Ára 4000 korona.
6. Emlékirat községi nyilvános könyvtár létesítéséről Budapesten. 1910. (Elfogyott.)
7. Községi nyilvános könyvtár létesítése ügyében tartott szakértekezlet jegyzőkönyve. 1910.
8. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1910-ről. 1911. Ára 4000 korona.
9. A Fővárosi Könyvtár osztályozása.
  1. Bevezetések. Rövidített osztályozás. Közös alosztások. 1912.
  2. Általános munkák. Bölcselet. Vallás. Egyház. 1912.
10. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1911—12-ről. 1914. Ára 6000 korona.
11. Mintajegyzék városi nyilvános könyvtárak számára. 1913. Ára 20.000 korona.

Aktuális kérdések irodalma

1. Drágaság. 1910.	18. Munkásbiztosítás. 1912.
2. Jéghány. 1. kiadás. 1910. (Elfogyott.)	19. Szociális egészségügy. 1912.
3. Kiütéses tifusz. 1910.	20. Munkásjóléti intézmények. 1912.
4. Jéghány. 2. kiadás. 1910.	21. Munkanélküliség. 1912.
5. Városi nyilvános könyvtárak. 1910. (Elfogyott.)	22. Szociális büntetőjog. 1912.
6. Ázsiai kolera. 1910.	23. Szociális községi közigazgatás. 1912.
7. Tejhány. 1910.	24. Szociálpedagógia. 1912.
8. Földgáz. 1911. (Elfogyott.)	25. Balkán kérdés. 1. kiad. 1912.
9. Kétéves katonai szolgálat. 1911.	26. A munkanélküliség elleni községi biztosítás. 1913.
10. Közigazgatási tisztviselők képzése. 1911.	27. Balkán kérdés. 2. kiad. 1913.
11. A munkabér törvényes védelme. 1911. (Elfogyott.)	28. Politikai tömegsztrájk. 1913.
12. Választási bíráskodás. 1911.	29. Vasúti pályaudvarok. 1913.
13. Szociálpolitika. 1912.	30. Az eszperanto és a kiadói érdekek. 1913.
14. Szociális magánjog. 1912.	31. Erkölcselen irodalom elleni küzdelem. 1913.
15. Munkaviszony. 1912.	32. A nők választójoga. 1913. (Elfogyott.)
16. Szociális bérpolitika. 1912.	33. A háború. 1914.
17. Munkásvédelem. 1912.	34. A Duna. 1916. (Elfogyott.)

Fiókok katalógusai

1. sz. fiókkönyvtár

1. Gyermekek könyvei. 1916 április. (Elfogyott.)
2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. 1916 szeptember. (Elfogyott.)
3. Magyar nyelvű szépirodalom. 1916 szeptember. (Elfogyott.)
4. Német szépirodalom. Regények, elbeszélések. 1916 október. (Elfogyott.)
Ismeretterjesztő művek. 1915. (Könyomat.)
5. Német szépirodalom. Pótlás. 1917 július. (Elfogyott.)

2. sz. fiókkönyvtár

1. Gyermekek könyvei. 1916 április. (Elfogyott.)
2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. 1916 szeptember. (Elfogyott.)
3. Magyar nyelvű szépirodalom. 1916 szeptember. (Elfogyott.)

3. sz. fiókkönyvtár

1. Gyermekek könyvei. 1916 április. (Elfogyott.)
2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. 1916 szeptember. (Elfogyott.)
3. Magyar nyelvű szépirodalom. 1916 szeptember. (Elfogyott.)

Egyéb kiadványok

- Évi jelentés 12—14. évf. 1919—1921. Ára füzetenkint 8000 K.
A világháború újabb irodalma. Bp.: Benkő 1915—17. Ára füzetenkint 8000 K.
A kurrens folyóiratok jegyzéke. 1918. (Elfogyott.)
Útmutató a Városi Könyvtár látogatói számára. 3. kiad. 1918. márc. Ára 6000 K.
A községi nyilvános könyvtár részletes pályázati programja. 1911. (Elfogyott.)
Budapest fővárosi könyvtárainál-rendszeresített könyvtári szakvizsga szabályzata. Jegyzetekkel. 1911. Ára 2000 K.
A Fővárosi Könyvtár (rég) szakkatalógusának átnézete és mutatója. (Könyomat.)
Ára 10.000 K.
A Tizedes osztályozás magyar nyelvű kiadása. (Könyomat.) Ára 200.000 K.
Szabó Ervin. A modern könyvtárépítés némely elvéről, tekintettel a főváros terveire.
Előadás. 1911. Ára 6000 K.

TÁJÉKOZÁSUL

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár központja (IV., Gróf Károlyi-utca 8., I. em.) nyitva van minden hétköznap d. e. 9-től esti 7-ig, vasár- és ünnepnapon 10-től 1-ig; normanapokon zárva van.

Normanapok: Újév. — Március 15. — Nagypéntek. — Husvét vasárnapja. — Pünkösöd vasárnapja. — Úrnapja. — Augusztus 20. — December 25.

Központi könyvtár.

Az olvasóterem használata minden felnőtt számára szabad, sem díj fizetéséhez, sem külön engedélyhez kötve nincs.

A látogatónak ingyen áll rendelkezésére a ruhatár, hol felsőkabátját és esernyőjét köteles letenni.

Az olvasó- és folyóiratszobába csupán rózsaszínű olvasójeggyel és helyszámmal szabad belépni. Ha az olvasó a folyóiratszobát akarja használni, oda szóló helyszámot kérjen. Ha csupán kézikönyvtári könyvet akar olvasni, a rózsaszínű lapra nem ír föl semmit, azonban a lapot távozásig megőrzi, akkor pedig a helyszámmal együtt átadja az ügyeletes tisztviselőnek. Ha oly könyvet kíván, mely nincs a kézikönyvtárban, kikeresi címét a katalógusban, a mű helyszámát (a *cédula bal sarkán!*), szerzője nevét és a mű címét ráírja a rózsaszínű kéréslapra, ezt átadja a tisztviselőnek és helyén várja meg, míg a könyvet megkapja.

Három katalógus van: betűrendes szerzői, tárgyi és földrajzi katalógus.

Kölcsönzőjegyet félévre 15.000 koronáért minden felnőtt budapesti lakos válthat, ki személyazonosságát és állandó lakása címét elfogadható módon igazolja. Kiskorúért nagykorú állhat jót. A kölcsönzés határideje 4 hét. Késedelmes visszahozás esetén kötetenként napi 300 K bírság fizetendő.

Főlvilágosítást az ügyeletes tisztviselő ad, irodalmi tanácsot, bibliográfiai felvilágosítást a reference könyvtáros.

A könyvtár írásban és telefonon is szívesen válaszol hozzá intézett kérdésekre. (Telefonszám J. 155—33.)

Részletesebb útbaigazítást nyújt *Útmutató a könyvtár használatáról* című füzetünk.

*

Fiókkönyvtárak.

1. sz. fiók. Felnőttek kölcsönzője, IV., Királyi Pál-utca 11. Nyitva kedd, csütörtök, szombat 10—1/2-ig, hétfő, szerda és péntek 2—1/2-ig. — Ifjúsági kölcsönző, Papnövelde-u., fővárosi iskola. Nyitva hétköznap 1—4-ig.

2. sz. fiók. (Deák Ferenc-könyvtár). VII. ker., Almássy-tér. Nyitva felnőtteknek hétfő, szerda, péntek 10—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 2—1/2-ig, gyermekeknek hétfő, péntek 12—2-ig.

3. sz. fiók. X. ker., Százados-út 10. (Fővárosi kislakástelep.) Nyitva felnőtteknek hétfő, szerda, péntek 10—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 4—1/2-ig, gyermekeknek kedd, csütörtök, szombat 2—1/2-ig.

4. sz. fiók (Fővárosi Diákmenza könyvtára). Megszűnt.

5. sz. fiók (Állatkert). Nyitva a nyári hónapokban 9—1/2-ig.

6. sz. fiók (Budai Vigadó). II., Szilágyi Dezső-tér 5. Nyitva hétfő, szerda, péntek 2—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 10—1/2-ig.

7. sz. fiók (Népház). V., Vág-utca 12. Nyitva felnőttek részére hétfő, szerda, péntek 10—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 4—7-ig. — Ifjúsági olvasóterem nyitva hétköznap 4—7-ig, szombaton 8-ig.

8. sz. fiók (III. ker., Kórház-u. el. iskola). Nyitva felnőtteknek hétfő, szerda, péntek 10—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 2—1/2-ig, gyermekeknek csütörtökön 3—1/2-ig.

9. sz. fiók (IX., Bakáts-tér 3.). Nyitva hétfő, szerda, péntek 10—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 2—1/2-ig.

10. sz. fiók (VII., Hunyadi-tér 3. félemelet). Nyitva hétfő, szerda, péntek 10—1/2-ig, kedd, csütörtök, szombat 2—1/2-ig.